

บทวิจัยการศึกษาวิเคราะห์

สถานการณ์สินค้าประมงไทยในตลาดจีน

ฝ่ายเกษตร ประจำสถานกงสุลใหญ่ ณ นครเซี่ยงไฮ้
สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

คำนำ

Introduction

บทวิจัยฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมภายใต้โครงการแก้ปัญหาเชิงรุกด้านเทคนิคสำหรับสินค้าเกษตรและอาหารของฝ่ายเกษตร ประจำสถานกงสุลใหญ่ ณ นครเซี่ยงไฮ้ โดยมีจุดประสงค์เพื่อรวบรวมข้อมูลด้านเศรษฐกิจ สังคม สภาพตลาดของประเทศจีน (ไม่นับรวมฮ่องกง มาเก๊า และไต้หวัน) รวมถึงศึกษาวิเคราะห์แนวโน้มสถานการณ์สินค้าประมงในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของ COVID-19 ตลอดจนให้ข้อเสนอแนะโอกาสของสินค้าประมงภายใต้การแพร่ระบาดของ COVID-19 ที่ยังคงอยู่ในปัจจุบัน

ทั้งนี้ เนื้อหาทั้งหมดได้รวบรวมจากรายงานการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมประจำปีของหน่วยงานราชการจีน รายงานของหน่วยงานราชการไทย เว็บไซต์ข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ โดยวิเคราะห์ข้อมูลย้อนหลัง 5 ปี (2559 – 2563) และวิเคราะห์สถานการณ์ในช่วงครึ่งแรกของปี 2564 หวังเป็นอย่างยิ่งว่าบทวิจัยดังกล่าวจะช่วยให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้รับทราบข้อมูลสถานการณ์และทิศทางของตลาดสินค้าประมงไทยในประเทศจีน เพื่อนำไปปรับใช้ในการวางแผนเชิงนโยบายและกลยุทธ์การผลิต ตลอดจนส่งเสริมการส่งออกสินค้าประมงของไทยสู่จีน อีกทั้งยังช่วยให้ผู้ประกอบการ เกษตรกร กลุ่มสถาบันเกษตรกร ได้รับทราบถึงสถานการณ์และทิศทางของตลาดสินค้าประมงไทย เพื่อจะได้เข้าใจและปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของตลาด

ฝ่ายเกษตร ประจำสถานกงสุลใหญ่ ณ นครเซี่ยงไฮ้

พฤศจิกายน 2564

บทสรุปผู้บริหาร

Executive Summary

จีนเป็นประเทศมีความเจริญก้าวหน้าทางเศรษฐกิจอย่างรวดเร็ว มีพลวัตสูง และเป็นพลังขับเคลื่อนทางเศรษฐกิจ (economic powerhouse) ของภูมิภาคและของโลก นับตั้งแต่ปี 2553 เป็นต้นมา จีนมีขนาดเศรษฐกิจใหญ่เป็นอันดับ 2 ของโลกรองลงมาจากสหรัฐฯ โดยในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติจีน ระยะ 5 ปี ฉบับที่ 13 (ปี 2559 – 2563) เศรษฐกิจจีนขยายตัวขึ้นอย่างต่อเนื่องและมั่นคง ทั้งนี้ สถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัส COVID-19 เมื่อปี 2563 ได้ส่งผลกระทบต่อพัฒนาเศรษฐกิจจีนไม่เป็นไปตามเป้าหมาย แต่ก็ยังคงมีอัตราการขยายตัวขึ้นท่ามกลางหลายประเทศทั่วโลกที่เศรษฐกิจถดถอยลง โดยปี 2563 จีนมีมูลค่า GDP เพิ่มขึ้นจากปี 2562 ร้อยละ 2.3 มีมูลค่าการค้าระหว่างประเทศเพิ่มขึ้นจากปี 2562 ร้อยละ 1.9 อีกทั้งประชาชนทั่วทั้งจีนมีรายรับเฉลี่ยต่อหัวต่อปีเพิ่มขึ้นจากปี 2562 ร้อยละ 2.1

เศรษฐกิจจีนสามารถขยายตัวได้อย่างมั่นคงในช่วงหลายปีที่ผ่านมาโดยมีปัจจัยที่สำคัญ อาทิ (1) ระบบเศรษฐกิจแบบผสม ใช้การตลาดเป็นตัวนำ (2) มีทุนสำรองระหว่างประเทศจำนวนมาก (3) เทคโนโลยีการผลิตพัฒนาขึ้นอย่างรวดเร็ว และ (4) การพัฒนาอุตสาหกรรม การยกระดับชนบทสู่ความเป็นเมือง การลงทุนในโครงสร้างพื้นฐาน นอกจากนี้ เศรษฐกิจจีนสามารถฟื้นตัวรวดเร็วช่วงการแพร่ระบาด COVID-19 และมีแนวโน้มจะขยายตัวขึ้นอีกในอนาคต ได้แก่ (1) มาตรฐานควบคุมการแพร่ระบาดฯ ที่เข้มงวดและมีประสิทธิภาพ (2) นโยบายกระตุ้นเศรษฐกิจมหภาคของภาครัฐที่มีระดับการสนับสนุนภาคธุรกิจที่เหมาะสม และ (3) พื้นฐานความแข็งแกร่งในด้านต่าง ๆ ของจีน อาทิ โครงสร้างพื้นฐาน ภาคการผลิต เศรษฐกิจดิจิทัล และการค้าระหว่างประเทศ เป็นต้น

ปัจจุบันจีนเป็นประเทศที่มีผลผลิตสินค้าประมงมากเป็นอันดับหนึ่งของโลกต่อเนื่องถึง 32 ปี โดยในช่วงปี 2563 ที่จีนประสบปัญหาการแพร่ระบาด COVID-19 แต่จีนยังคงมีผลผลิตสินค้าประมงรวม 65.45 ล้านตัน เพิ่มขึ้นจากปี 2562 ร้อยละ 1.0 อย่างไรก็ดี ในภาพรวมแล้วจีนนำเข้าสินค้าประมงจากต่างประเทศลดลง โดยมีปริมาณนำเข้าสินค้าประมงมีชีวิต/สด - แช่เย็น/แช่แข็ง (พิกัดศุลกากร 03) 3,799,798 ตัน ลดลงจากปี 2562 ร้อยละ 13.0 มีปริมาณนำเข้ากุ้ง/ปู/หอย/หมึกแปรรูป (พิกัดศุลกากร 1605) รวม 26,893 ตัน ลดลงจากปี 2562 ร้อยละ 35.9 ขณะที่ปริมาณนำเข้าปลาแปรรูป (พิกัดศุลกากร 1604) 32,791 ตัน เพิ่มขึ้นจากปี 2562 ร้อยละ 17.0

ในส่วนของการนำเข้าสินค้าประมงจากไทยของจีนในช่วงปี 2563 นั้น มีรายละเอียดดังนี้

1. นำเข้าสินค้าประมงมีชีวิต/สด - แช่เย็น/แช่แข็ง (พิกัดศุลกากร 03) จากไทย 77,679 ตัน เพิ่มขึ้นจากปี 2562 ร้อยละ 16.3 คิดเป็นมูลค่านำเข้า 333 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ลดลงจากปีก่อนหน้าร้อยละ 22.0
2. นำเข้าปลาแปรรูป (พิกัดศุลกากร 1604) จากไทยรวม 12,551 ตัน คิดเป็นมูลค่านำเข้า 50.9 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ เพิ่มขึ้นจากปี 2562 ร้อยละ 20.7 และร้อยละ 15.8 ตามลำดับ
3. นำเข้ากุ้ง/ปู/หอย/หมึกแปรรูป (พิกัดศุลกากร 1605) จากไทยรวม 619 ตัน คิดเป็นมูลค่านำเข้า 8.5 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ลดลงจากปี 2562 ร้อยละ 13.8 และร้อยละ 7.9 ตามลำดับ

ทั้งนี้ สินค้าประมง 5 ชนิดแรกที่จีนนำเข้าจากไทยมากที่สุด ได้แก่

1. ปลาแซ่แข็ง (ไม่ระบุชนิด) พิกัดศุลกากร 030389
2. กุ้งแซ่แข็ง พิกัดศุลกากร 030617
3. หมึกแซ่แข็ง พิกัดศุลกากร 030743
4. ปลาเฮอริ่ง/ปลาแอนโชวี/ปลาซาร์ดีน/ปลาบรสิลิง/ปลาแมคเคอเรล (ตากแห้ง แต่ไม่รมควัน)
พิกัดศุลกากร 030554
5. กุ้งมีชีวิต/สด - แซ่เย็น พิกัดศุลกากร 030636

นับตั้งแต่การแพร่ระบาดของไวรัส COVID-19 ในจีนตั้งต้นช่วงต้นปี 2563 เป็นต้นมา โดยมีจุดเริ่มต้นจากตลาดอาหารทะเลหัวหนานในนครอู่ฮั่น มณฑลเหอเป่ย์ และทยอยขยายต่อไปจนทั่วทุกพื้นที่ในจีน ซึ่งได้ดำเนินการตรวจคัดกรองเชื้อ COVID-19 ทั้งที่สนามบิน ท่าเรือ และด่านชายแดนต่าง ๆ เป็นต้น จนกระทั่งจีนสามารถควบคุมการแพร่ระบาดฯ ในภาพรวมได้ค่อนข้างเร็ว และมีสถานการณ์คลี่คลายขึ้นตั้งแต่ช่วงเดือนพฤษภาคม 2563 แต่ได้เกิดการแพร่ระบาดฯ ขึ้นอีกครั้งที่กรุงปักกิ่งในช่วงเดือนมิถุนายนจากตลาดค้าส่งซินฟาตี้ หลังจากเกือบทุกพื้นที่ในจีนแทบจะไม่มีการแพร่ระบาดฯ อีกแล้ว โดยตรวจพบเชื้อ COVID-19 บนเยื้องหนัสนื้อปลาแชลมอนที่นำเข้าจากต่างประเทศ จนเป็นเหตุให้จีนเริ่มมีมาตรการที่เข้มงวดกับสินค้าประมงนำเข้าจากต่างประเทศในเวลาต่อมา

มาตรการสำคัญที่จีนใช้สินค้าประมงนำเข้าจากต่างประเทศในปัจจุบัน คือ **“มาตรการป้องกันฉุกเฉินกับผู้ผลิตอาหารแช่เย็น/แช่แข็งต่างประเทศที่ส่งสินค้ามายังจีนและตรวจพบเชื้อ COVID-19”** หรือเรียกกันว่า **“มาตรการสั่งเบรก”** โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อป้องกันความเสี่ยงในการแพร่ระบาดของ COVID-19 ที่อาจมีสาเหตุจากสินค้าอาหารแช่เย็น/แช่แข็งที่นำเข้าจากต่างประเทศ และสร้างความปลอดภัยให้แก่ผู้บริโภคภายในประเทศจีน ขณะเดียวกัน เป็นการดำเนินมาตรการป้องกันฉุกเฉินสำหรับผู้ผลิตอาหารแช่เย็น/แช่แข็งในต่างประเทศ โดยมีเนื้อหาสำคัญดังนี้

(1) หากตรวจพบเชื้อ COVID-19 ในสินค้าอาหารแช่เย็น/แช่แข็งหรือบรรจุภัณฑ์ของผู้ผลิตในต่างประเทศ รายเดียวกันเป็นครั้งแรกและครั้งที่ 2 ศุลกากรจีนจะระงับการรับคำร้องขอผ่านพิธีการนำเข้าสินค้าของผู้ผลิตดังกล่าวเป็นเวลา 1 สัปดาห์ หากครบเวลาที่กำหนดแล้วจะสามารถกลับมาดำเนินการได้ตามปกติ

(2) หากตรวจพบเชื้อ COVID-19 จากผู้ผลิตในต่างประเทศรายเดียวกันเป็นครั้งที่ 3 หรือมากกว่า 3 ครั้ง ศุลกากรจีนจะระงับการรับคำร้องขอผ่านพิธีการนำเข้าสินค้าของผู้ผลิตดังกล่าวเป็นเวลา 4 สัปดาห์ หากครบเวลาที่กำหนดแล้วจะสามารถกลับมาดำเนินการได้ตามปกติ

ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ 11 กันยายน 2563 ที่ศุลกากรจีนประกาศใช้ **“มาตรการสั่งเบรก”** จนถึงช่วงปลายเดือนมิถุนายน 2564 (รวมระยะเวลาประมาณ 10 เดือน) ศุลกากรจีนได้ออกประกาศแจ้งเกี่ยวกับการดำเนินการตามมาตรการป้องกันฉุกเฉินกับผู้ผลิตอาหารแช่เย็น/แช่แข็งในต่างประเทศรวมทั้งสิ้น 97 ครั้ง คิดเป็นจำนวนสินค้าที่ตรวจพบเชื้อ COVID-19 รวม 130 ล็อต ครอบคลุมผู้ผลิตในต่างประเทศถึง 107 ราย

นอกจาก **“มาตรการสั่งเบรก”** แล้ว หน่วยงานที่เกี่ยวข้องของจีนก็ได้ร่วมกันออกมาตรการต่าง ๆ เพื่อพยายามป้องกันมิให้มีเชื้อ COVID-19 ที่ปนเปื้อนมาจากสินค้าอาหารแช่เย็น/แช่แข็งไหลเข้าสู่จีน อาทิ แผนการทำงานฆ่าเชื้อสำหรับสินค้าอาหารแช่เย็น/แช่แข็งที่นำเข้าจากต่างประเทศ และมาตรการบริหารจัดการ

ความปลอดภัยสำหรับสินค้าอาหารนำเข้า - ส่งออก (ฉบับปรับปรุงใหม่) หรือเรียกว่า “ประกาศศุลกากรเลขที่ 249” เป็นต้น

จากสถิติการนำเข้าสินค้าประมงจากต่างประเทศของจีนในช่วงครึ่งแรกปี 2564 พบว่า ปริมาณนำเข้าสินค้าประมงในภาพรวมลดลงค่อนข้างมากเมื่อเปรียบเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อนหน้าที่เศรษฐกิจจีนค่อนข้างซบเซาเนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของ COVID-19 ขณะที่การนำเข้าสินค้าของจีนในภาพรวมขยายตัวกว่าร้อยละ 30 เมื่อเทียบกับช่วงครึ่งแรกของปี 2563 จึงอาจอนุมานได้ว่า การตรวจพบเชื้อ COVID-19 จากสินค้าประมงแช่เย็น/แช่แข็งที่นำเข้าจากต่างประเทศในช่วงที่ผ่านมา เป็นผลให้จีนนำเข้าน้อยลงเนื่องจากมีปริมาณความต้องการจากต่างประเทศในตลาดจีนลดลง หรืออีกนัยหนึ่งอาจเป็นเพราะว่า สถานการณ์การแพร่ระบาดของ COVID-19 ในต่างประเทศมีความรุนแรง เป็นผลให้ภาคการผลิตและภาคส่วนที่เกี่ยวข้องไม่สามารถดำเนินการได้ตามปกติ จึงทำให้ส่งออกสู่ตลาดจีนได้น้อยลง

อย่างไรก็ดี แม้ว่าปริมาณนำเข้าสินค้าประมงจากไทยของจีนในช่วงครึ่งแรกของปี 2564 จะลดลง แต่ตลอดช่วงหลายปีที่ผ่านมาจีนนำเข้าสินค้าประมงจากไทยเพิ่มขึ้นมาโดยตลอด ถึงแม้กระทั่งเมื่อปี 2563 ที่เกิดสถานการณ์การแพร่ระบาดของ COVID-19 ไปทั่วโลกก็ตาม ซึ่งสะท้อนถึงโอกาสการขยายตัวของสินค้าประมงไทยในตลาดจีน โดยปัจจัยสำคัญที่สะท้อนถึงโอกาสของสินค้าประมงไทยในตลาดจีนมี 3 ประการ ได้แก่ (1) การขยายตัวทางเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่องของจีน (2) รายรับ - รายจ่ายของประชาชนจีนที่เพิ่มขึ้นมาโดยตลอด และ (3) แนวโน้มความต้องการบริโภคสินค้าประมงที่เพิ่มสูงขึ้น

ขณะเดียวกัน ผู้ประกอบการไทยที่ต้องการส่งออกสินค้าประมงเข้าสู่จีนยังคงต้องเผชิญความท้าทายบางส่วน อาทิ (1) การแข่งขันกับผู้ส่งออกจากประเทศอื่น ๆ (2) มาตรการการนำเข้าของจีนที่เข้มงวดกว่าในอดีต และ (3) ความหวงเกรงของผู้บริโภคจีนที่มีต่อสินค้าประมงนำเข้าจากต่างประเทศ เป็นต้น

ปัจจุบัน จีนจะยังคงความเข้มงวดเรื่องการนำเข้าสินค้าทุกชนิดจากต่างประเทศ (รวมทั้งสินค้าประมง) อย่างต่อเนื่อง ซึ่งนับเป็นแรงกดดันอย่างหนึ่งสำหรับประเทศผู้ส่งออกสินค้าเข้าสู่จีน โดยในส่วนของ **ผู้ผลิตและผู้ส่งออกสินค้าประมงของไทยนั้น** ยังจะเป็นต้องมีมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดฯ ที่มีมาตรฐานตั้งแต่กระบวนการผลิตจนกระทั่งส่งเข้าสู่ตลาดจีน ต้องป้องกันมิให้มีเชื้อ COVID-19 ปนเปื้อนมากับสินค้าประมงที่ส่งเข้าสู่ตลาดจีน (รวมถึงบรรจุภัณฑ์และตู้คอนเทนเนอร์ที่ใช้ขนส่งสินค้า) เพราะหากศุลกากรจีนตรวจพบว่าสินค้าลื้อตใดก็ตามที่มีเชื้อ COVID-19 เพียงแค่ชิ้นเดียว ก็จะต้องสั่งระงับสินค้านั้นทั้งลื้อต

ทั้งนี้ แม้ว่าปัจจุบันจีนจะดำเนินการมาตรการสั่งระงับการนำเข้าสินค้าชั่วคราวจากผู้ผลิตที่ส่งออกสินค้าสู่จีนแล้วตรวจพบเชื้อ COVID-19 ปนเปื้อน แต่ในอนาคตก็อาจมีความเป็นไปได้ว่า หากสินค้าของผู้ผลิตดังกล่าวมีเชื้อ COVID-19 ปนเปื้อนหลายครั้ง ก็อาจจะสั่งระงับการนำเข้าสินค้าจากผู้ผลิตดังกล่าวเป็นการถาวร

ฝ่ายเกษตร ประจำสถานกงสุลใหญ่ ณ นครเซี่ยงไฮ้

พฤศจิกายน 2564

สารบัญ

Contents

	หน้า
คำนำ	ก
บทสรุปผู้บริหาร (Executive Summary)	ข – ง
สารบัญ	จ
บทที่ 1 : ภาพรวมเศรษฐกิจจีน	
1) สภาพการพัฒนาเศรษฐกิจจีน	1 – 6
2) ปัจจัยต่อการพัฒนาเศรษฐกิจจีน	6
3) แผนพัฒนาเศรษฐกิจจีนในอนาคต	7 - 8
บทที่ 2 : สภาพการณ์ของสินค้าประมงในจีน	
1) ผลผลิตสินค้าประมงในจีน	9 – 10
2) การนำเข้าสินค้าประมงจากต่างประเทศของจีน	11 – 19
3) การนำเข้าสินค้าประมงจากไทยของจีน	19 – 29
บทที่ 3 : COVID-19 กับสินค้าประมงนำเข้าจากต่างประเทศในจีน	
1) “มาตรการสั่งเบรก” อาหารแช่เย็น/แช่แข็งนำเข้าจากต่างประเทศของจีน	30 – 33
2) การวิเคราะห์ผลการตรวจเชื้อ COVID-19 ในอาหารแช่เย็น/แช่แข็งนำเข้าจากต่างประเทศ	33 – 39
3) ความเข้มงวดของการนำเข้าสินค้าอาหารจากต่างประเทศ	39 – 43
4) ผลกระทบของ COVID-19 ต่อการนำเข้าสินค้าประมงจากต่างประเทศของจีน	43 – 45
บทที่ 4 : โอกาสและความท้าทายของสินค้าประมงไทยในจีน	
1) การวิเคราะห์โอกาสของสินค้าประมงไทยในจีน	46 – 53
2) ความท้าทายของสินค้าประมงไทยในตลาดจีน	54 – 56
3) ข้อเสนอแนะการเตรียมความพร้อมของสินค้าประมงไทยในยุค COVID-19	56 – 57
แหล่งข้อมูลอ้างอิง	58

บทที่ 1

ภาพรวมเศรษฐกิจจีน

จีนเป็นประเทศมีความเจริญก้าวหน้าทางเศรษฐกิจอย่างรวดเร็ว มีพลวัตสูง และเป็นพลังขับเคลื่อนทางเศรษฐกิจ (economic powerhouse) ของภูมิภาคและของโลก นับตั้งแต่ปี 2553 เป็นต้นมา จีนมีขนาดเศรษฐกิจใหญ่เป็นอันดับ 2 ของโลกรองลงมาจากสหรัฐฯ

1. สภาพการพัฒนาเศรษฐกิจจีน

ในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติจีน ระยะ 5 ปี ฉบับที่ 13 (ปี 2559 – 2563) เศรษฐกิจจีนขยายตัวขึ้นอย่างต่อเนื่องและมั่นคง ทั้งนี้ สถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัส COVID-19 เมื่อปี 2563 ได้ส่งผลกระทบต่อการพัฒนาเศรษฐกิจจีนไม่เป็นไปตามเป้าหมาย แต่ก็ยังคงมีอัตราการขยายตัวขึ้นท่ามกลางหลายประเทศทั่วโลกที่เศรษฐกิจถดถอยลง

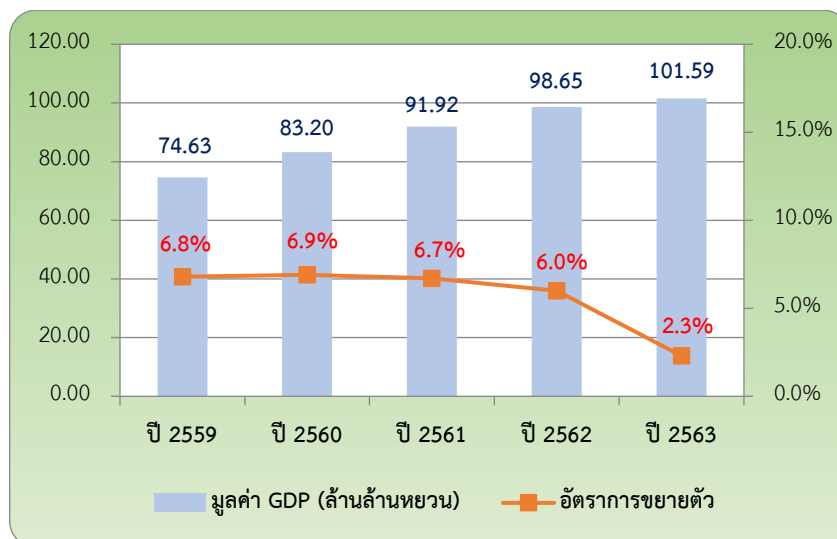
1.1 ผลผลิตมวลรวมในประเทศ (GDP)

ปี 2563 จีนมีมูลค่า GDP รวมกว่า 101.59 ล้านล้านหยวน เพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้าร้อยละ 2.3 แบ่งเป็น

- มูลค่าเพิ่มของอุตสาหกรรมขั้นปฐมภูมิ 7.77 ล้านล้านหยวน เพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้าร้อยละ 3.0
- มูลค่าเพิ่มของอุตสาหกรรมขั้นทุติยภูมิ 38.43 ล้านล้านหยวน เพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้าร้อยละ 2.6
- มูลค่าเพิ่มของอุตสาหกรรมขั้นตติยภูมิ 55.39 ล้านล้านหยวน เพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้าร้อยละ 2.1

โดยมี GDP ต่อหัวประชากรเท่ากับ 72,447 หยวน

แผนภูมิแสดงพัฒนาการทางเศรษฐกิจของจีนช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 13 (ปี 2559 – 2563)

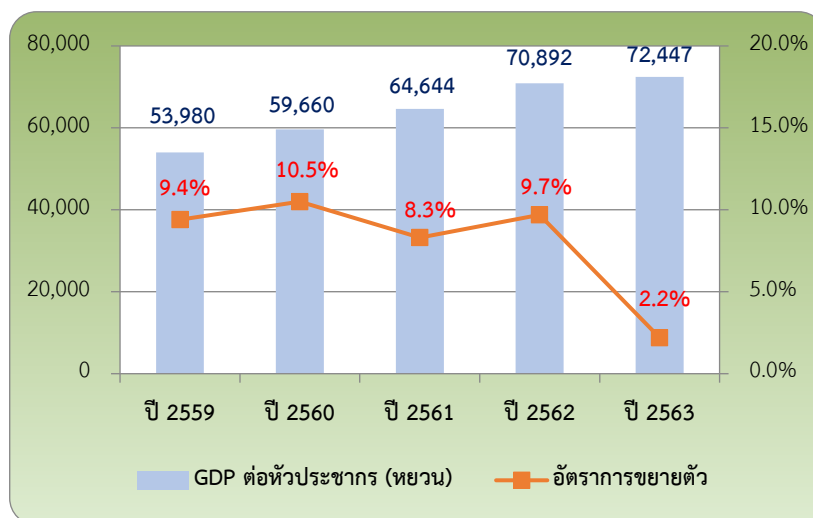

ที่มาข้อมูล : <http://www.stats.gov.cn>

จากแผนภูมิข้างต้นจะเห็นได้ว่า เศรษฐกิจของจีนมีแนวโน้มขยายตัวขึ้น โดยช่วง 4 ปีแรกของแผนพัฒนาฉบับที่ 13 GDP ของจีนขยายตัวไม่ต่ำกว่าร้อยละ 6.0 ต่อปี แต่การแพร่ระบาดของไวรัส COVID-19 ในช่วงต้นปี 2563 ส่งผลให้ GDP เศรษฐกิจของจีนติดลบทั้งในช่วงไตรมาสแรกและช่วงครึ่งปีแรก แต่เริ่มกลับมาเป็นบวกเมื่อเข้าสู่ไตรมาสที่ 3 และในที่สุดก็สามารถกระตุ้นจนทำให้ GDP ในปี 2563 ขยายตัวขึ้นร้อยละ 2.3

ทั้งนี้ แม้ว่าจีนจะไม่สามารถบรรลุเป้าหมายกระตุ้นให้ GDP ในช่วงแผนพัฒนา ฉบับที่ 13 ขยายตัวเฉลี่ยที่ร้อยละ 6.5 ต่อปีตามที่ตั้งไว้ แต่มูลค่า GDP รวมของจีนกลับสามารถทะลุยอด 100 ล้านล้านหยวนได้ ซึ่งเกินกว่าเป้าหมายเดิมที่กำหนดไว้ว่า GDP รวมในปี 2563 จะไม่ต่ำกว่า 92.7 ล้านล้านหยวน

แผนภูมิแสดงตัวเลข GDP ต่อหัวประชากรของจีนช่วงแผนพัฒนา ฉบับที่ 13 (ปี 2559 – 2563)

ที่มาข้อมูล : <http://www.stats.gov.cn>

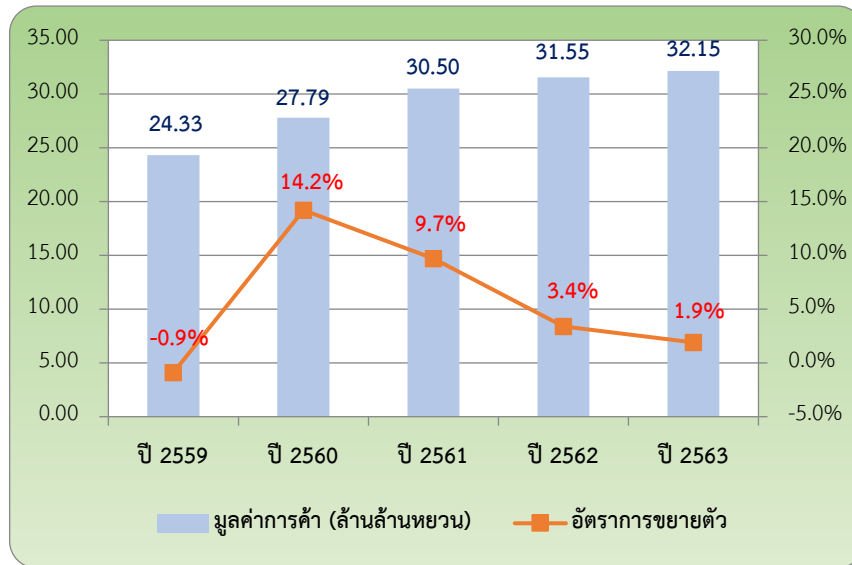
จากแผนภูมิข้างต้นจะเห็นได้ว่า GDP ต่อหัวประชากรของจีนในช่วง 5 ปีที่ผ่านมาขยายตัวขึ้นต่อเนื่องทุกปี มีเพียงปี 2563 เท่านั้นที่อัตราการขยายตัวค่อนข้างน้อยตามภาพรวมการพัฒนาเศรษฐกิจ ทั้งนี้ จีนได้ตั้งเป้าหมายในแผนพัฒนา ฉบับที่ 13 ว่า เมื่อถึงปี 2563 GDP ต่อหัวประชากรจะสูงถึง 10,000 ดอลลาร์สหรัฐ โดยในปี 2562 จีนก็สามารถบรรลุเป้าหมายดังกล่าว ซึ่งมี GDP ต่อหัวประชากรเท่ากับ 10,276 ดอลลาร์สหรัฐ (ปี 2562 อัตราแลกเปลี่ยน 1 ดอลลาร์สหรัฐเท่ากับ 6.8985 หยวน)

ปี 2563 จีนมี GDP ต่อหัวประชากรที่ 10,504 ดอลลาร์สหรัฐ (ปี 2563 อัตราแลกเปลี่ยน 1 ดอลลาร์สหรัฐเท่ากับ 6.8974 หยวน) ซึ่งจัดอยู่ในฐานะประเทศที่มีรายได้ระดับกลางสูง (ช่วงปลาย) โดยธนาคารโลกกำหนดไว้ว่า GDP ต่อหัวประชากรตั้งแต่ 4,046 – 12,535 ดอลลาร์สหรัฐถือเป็นประเทศรายได้ระดับกลางสูง และหาก GDP ต่อหัวประชากรสูงกว่า 12,535 ดอลลาร์สหรัฐขึ้นไปจะถือว่าเป็นประเทศรายได้ระดับสูง

1.2 การค้าระหว่างประเทศ

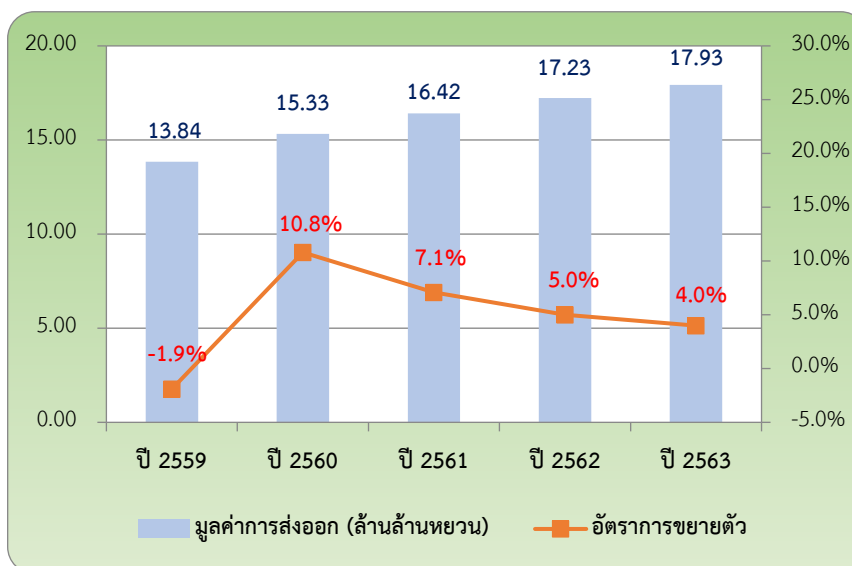
ปี 2563 จีนมีมูลค่าการค้าระหว่างประเทศรวม 32.15 ล้านล้านหยวน เพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้าร้อยละ 1.9 โดยแบ่งเป็นมูลค่าการส่งออก 17.93 ล้านหยวน เพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้าร้อยละ 4.0 และมูลค่าการนำเข้า 14.22 ล้านหยวน ลดลงจากปีก่อนหน้าร้อยละ 0.7

แผนภูมิแสดงสถิติการค้าระหว่างประเทศของจีนช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 13 (ปี 2559 – 2563)

ที่มาข้อมูล : <http://www.stats.gov.cn>

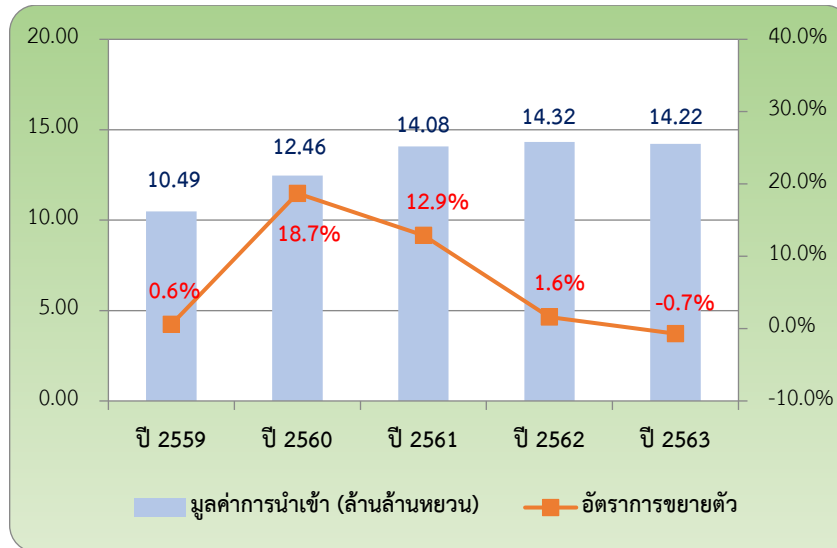
จากแผนภูมิข้างต้นจะเห็นได้ว่า ตัวเลขการค้าระหว่างประเทศของจีนในปี 2559 ลดถอยลง ซึ่งเป็นผลสืบเนื่องจากภาวะเศรษฐกิจทั่วโลกที่ซบเซาตั้งแต่ปี 2558 แต่เมื่อถึงปี 2560 การค้าของจีนฟื้นตัวขึ้นอย่างเห็นได้ชัด โดยมีปัจจัยสำคัญคือกลุ่มประเทศเศรษฐกิจพัฒนาแล้วได้เริ่มฟื้นตัวขึ้น อีกทั้งเศรษฐกิจในจีนเองก็ค่อนข้างพัฒนาได้มั่นคง เป็นผลให้จีนสามารถส่งออกสินค้าได้เพิ่มขึ้นอย่างมาก แต่เริ่มขยายตัวน้อยลงตามลำดับ โดยปัจจัยหนึ่งที่ทำให้เกิดผลดังกล่าว คือ สงครามการค้าระหว่างจีนและสหรัฐอเมริกาที่เริ่มปะทุขึ้นตั้งแต่ช่วงกลางปี 2561 และมีผลกระทบต่อภาคการค้าของจีนมากขึ้นในปี 2562 ต่อมาในปี 2563 ซึ่งทั่วโลกเผชิญกับการแพร่ระบาดของ COVID-19 แต่การค้าระหว่างประเทศของจีนยังสามารถขยายตัวขึ้นได้ โดยมีปัจจัยมาจากภาคการส่งออกเป็นสำคัญ ซึ่งได้รับการกระตุ้นและสนับสนุนจากรัฐบาลอย่างต่อเนื่อง

แผนภูมิแสดงสถิติการส่งออกของจีนช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 13 (ปี 2559 – 2563)

ที่มาข้อมูล : <http://www.stats.gov.cn>

จากแผนภูมิข้างต้นจะเห็นได้ว่า ปี 2559 ทั้งภาคการส่งออกของจีนถดถอยลงจากอุปสงค์ในต่างประเทศที่ลดลง ต่อมาในปี 2560 ภายหลังจากเศรษฐกิจโลกเริ่มฟื้นตัวโดยเฉพาะกลุ่มประเทศยุโรป ซึ่งเป็นหนึ่งในคู่ค้าที่สำคัญของจีน จึงทำให้จีนสามารถส่งออกได้มากขึ้น นอกจากนี้ ในปีดังกล่าวจีนยังสามารถส่งออกสู่ตลาดคู่ค้าใหม่ได้เพิ่มมากขึ้นด้วย ได้แก่ อาเซียน บราซิล อินเดีย แอฟริกาใต้ และรัสเซีย ซึ่งเป็นผลให้การส่งออกในภาพรวมขยายตัวขึ้น อย่างไรก็ตาม การส่งออกเริ่มขยายตัวน้อยลง โดยมีปัจจัยหนึ่งมาจากการส่งออกไปยังสหรัฐที่ลดน้อยลง

แผนภูมิแสดงสถิติการนำเข้าของจีนช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 13 (ปี 2559 – 2563)

ที่มาข้อมูล : <http://www.stats.gov.cn>

จากแผนภูมิข้างต้นจะเห็นได้ว่า ภาคการนำเข้าของจีนมีแนวโน้มในลักษณะเดียวกันกับภาคการส่งออก ซึ่งขยายตัวค่อนข้างมากในปี 2560 ซึ่งเป็นช่วงที่ภาวะเศรษฐกิจโลกฟื้นตัวและเศรษฐกิจจีนมีสภาพค่อนข้างดี ทั้งนี้ แม้ว่าอัตราการขยายตัวของมูลค่าการนำเข้าของจีนจะลดน้อยลง แต่หากเปรียบเทียบกับอัตราส่วนระหว่างภาคการส่งออกแล้วจะเห็นได้ว่า ภาคการนำเข้าเริ่มมีสัดส่วนในมูลค่าการค้าระหว่างประเทศเพิ่มขึ้นตามลำดับ ซึ่งน่าจะมีปัจจัยหนึ่งมาจากการที่รัฐบาลจีนพยายามส่งเสริมการนำเข้าจากต่างประเทศอย่างต่อเนื่อง

อัตราส่วนระหว่างมูลค่าการส่งออก - นำเข้าของจีนช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 13 (ปี 2559 – 2563)

ปี	2559	2560	2561	2562	2563
อัตราส่วน ส่งออก : นำเข้า	56.8 : 43.2	55.1 : 44.9	53.8 : 46.2	54.6 : 45.4	55.8 : 44.2

ที่มาข้อมูล : <http://www.stats.gov.cn>

1.3 ดัชนีราคาผู้บริโภค (Consumer Price Index: CPI)

จีนตั้งเป้าหมายว่า ช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 13 จะควบคุมให้ CPI อยู่ที่ประมาณร้อยละ 2.4 – 4.6 ซึ่งสามารถบรรลุเป้าหมายตามที่ตั้งไว้

ปี	2559	2560	2561	2562	2563
CPI	2.0%	1.6%	2.1%	2.9%	2.5%

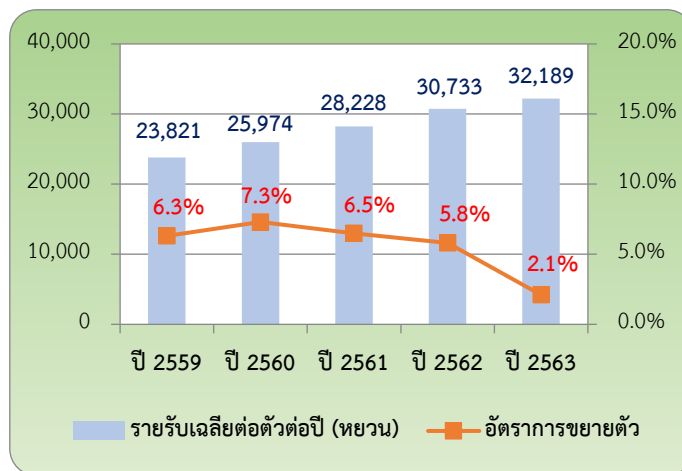
ที่มาข้อมูล : <http://www.stats.gov.cn>

1.4 รายรับและรายจ่ายประชาชน

ปี 2563 ประชาชนทั่วทั้งจีนมีรายรับเฉลี่ยต่อหัวต่อปีที่ 32,189 หยวน เมื่อหักลบกับปัจจัยด้านดัชนีราคาผู้บริโภคแล้ว จะมีรายรับเพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้าร้อยละ 2.1 แบ่งเป็นรายรับประชาชนเขตเมือง 43,834 หยวน และรายรับประชาชนเขตชนบท 17,131 หยวน เพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้าร้อยละ 1.2 และร้อยละ 3.8 ตามลำดับ

ปี 2563 ประชาชนทั่วทั้งจีนมีรายจ่ายเฉลี่ยต่อหัวต่อปีที่ 21,210 หยวน เมื่อหักลบกับปัจจัยด้านดัชนีราคาผู้บริโภคแล้ว จะมีรายจ่ายลดลงจากปีก่อนหน้าร้อยละ 4.0 แบ่งเป็นรายจ่ายประชาชนเขตเมือง 27,007 หยวน และรายจ่ายประชาชนเขตชนบท 13,713 หยวน ลดลงจากปีก่อนหน้าร้อยละ 6.0 และร้อยละ 0.1 ตามลำดับ

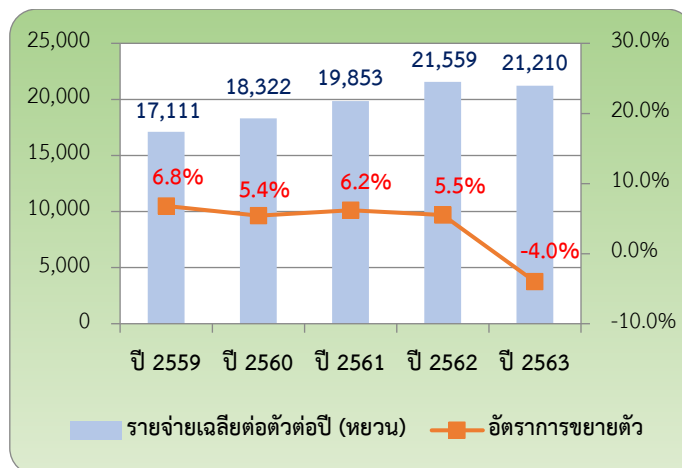
แผนภูมิแสดงรายรับเฉลี่ยต่อหัวต่อปีของจีนช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 13 (ปี 2559 – 2563)

ที่มาข้อมูล : <http://www.stats.gov.cn>

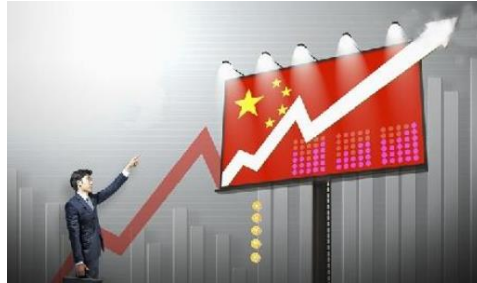
จากแผนภูมิข้างต้นจะเห็นได้ว่า รายรับของประชาชนจีนมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นมาโดยตลอด แม้ว่าจะต้องเผชิญกับปัญหาการแพร่ระบาดของ COVID-19 ก็ตาม ซึ่งนับว่ารัฐบาลจีนยังสามารถรักษาระดับคุณภาพชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยที่ผ่านมามีเงินได้ตั้งเป้าหมายจะกระตุ้นให้รายรับของประชาชนในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 13 เฉลี่ยเติบโตที่ร้อยละ 6.5 ต่อปี

แผนภูมิแสดงรายจ่ายเฉลี่ยต่อหัวต่อปีของจีนช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 13 (ปี 2559 – 2563)

ที่มาข้อมูล : <http://www.stats.gov.cn>

จากแผนภูมิข้างต้นจะเห็นได้ว่า รายจ่ายของประชาชนจีนมีแนวโน้มขยายตัวขึ้นสอดคล้องกับรายรับที่เพิ่มสูงขึ้น มีเพียงเฉพาะปี 2563 เท่านั้นที่ประชาชนจีนใช้จ่ายน้อยลง โดยการใช้จ่ายเฉลี่ยลดลงในแต่ละหมวดหมู่ (หมวดเสื้อผ้าและเครื่องแต่งกาย หมวดของใช้และบริการในชีวิตประจำวัน หมวดคมนาคม หมวดบันเทิงและการศึกษา ฯลฯ) มีเพียงหมวดสินค้าอาหาร (รวมถึงบุหรี่ยาสูบและสุรา) เท่านั้นที่ใช้จ่ายเพิ่มขึ้นจากปี 2562 ร้อยละ 5.1

2. ปัจจัยต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของจีน

จีนมีอัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจแบบก้าวกระโดดมานานหลายสิบปี และเริ่มชะลอตัวลงเมื่อปี 2558 เป็นต้นมา โดยมีอัตราการเติบโตของ GDP เฉลี่ยต่อปีไม่เกินร้อยละ 7.0 แต่จีนคงยังฐานะเป็นผู้ส่งออกมากเป็นอันดับ 1 ของโลก และเป็นผู้นำเข้ามากเป็นอันดับ 2 ของโลกรองสหรัฐอเมริกา โดยปัจจัยที่ส่งผลให้เศรษฐกิจจีนสามารถขยายตัวได้อย่างมั่นคง อาทิ

- (1) ระบบเศรษฐกิจแบบผสม ใช้การตลาดเป็นตัวนำ ให้ภาคเอกชนมีบทบาทในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจมากกว่าในยุคดั้งเดิม เป็นผลให้จัดสรรทุนและทรัพยากรภาคการผลิตได้มีประสิทธิภาพมากขึ้น
- (2) มีทุนสำรองระหว่างประเทศจำนวนมาก ซึ่งเป็นผลมาจากการส่งออกที่ขยายตัวขึ้นอย่างต่อเนื่อง หลังจากที่จีนเข้าร่วมเป็นสมาชิก WTO เป็นต้นมา
- (3) เทคโนโลยีการผลิตพัฒนาขึ้นอย่างรวดเร็ว ซึ่งเป็นผลจากการดึงดูดการลงทุนจากต่างชาติในเขตเศรษฐกิจพิเศษต่าง ๆ
- (4) การพัฒนาอุตสาหกรรม การยกระดับชนบทสู่ความเป็นเมือง การลงทุนในโครงสร้างพื้นฐาน เช่น ด้านพลังงาน ด้านระบบโลจิสติกส์ และด้านโทรคมนาคม เป็นต้น

ทั้งนี้ ภายหลังจากการแพร่ระบาด COVID-19 ส่งผลกระทบต่อทั่วโลก จีนเป็นประเทศที่ฟื้นฟูเศรษฐกิจได้อย่างรวดเร็ว และสามารถกระตุ้นให้เศรษฐกิจขยายตัวขึ้นได้ ในขณะที่ประเทศอื่น ๆ ทั่วโลกมีอัตราขยายตัวเศรษฐกิจติดลบ โดยปัจจัยสำคัญที่ทำให้เศรษฐกิจจีนฟื้นตัวรวดเร็วและมีแนวโน้มขยายตัวขึ้นอีกในอนาคต ได้แก่

- (1) มาตรฐานควบคุมการแพร่ระบาดฯ ที่เข้มงวดและมีประสิทธิภาพ ส่งผลให้ภาคธุรกิจสามารถกลับมาดำเนินการได้อย่างปกติค่อนข้างรวดเร็ว
- (2) นโยบายกระตุ้นเศรษฐกิจมหภาคของภาครัฐที่มีระดับการสนับสนุนภาคธุรกิจอย่างเหมาะสม อาทิ นโยบายด้านการคลังและด้านภาษี เป็นต้น
- (3) พื้นฐานความแข็งแกร่งในด้านต่าง ๆ ของจีน อาทิ โครงสร้างพื้นฐาน ภาคการผลิต เศรษฐกิจดิจิทัล และการค้าระหว่างประเทศ เป็นต้น

3. แผนพัฒนาเศรษฐกิจจีนในอนาคต

3.1 เป้าหมายและภารกิจในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 14

ปี 2564 เป็นปีแรกที่จีนเริ่มดำเนินงานตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ระยะ 5 ปี ฉบับที่ 14 (ปี 2564 – 2568) โดยรัฐบาลจีนได้มุ่งเน้นเรื่องการพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ควบคู่กับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และการพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชนอย่างต่อเนื่อง ซึ่งจีนได้กำหนดเป้าหมายและภารกิจของช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 14 ดังนี้

- (1) มุ่งเน้นการปรับปรุงคุณภาพและประสิทธิภาพของการพัฒนา รักษาการเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่องและมั่นคง
- (2) มุ่งเน้นใช้นวัตกรรมเป็นตัวขับเคลื่อนการพัฒนา เร่งพัฒนาอุตสาหกรรมสมัยใหม่
- (3) พัฒนาให้ตลาดภายในประเทศมีความแข็งแกร่ง สร้างรูปแบบการพัฒนาใหม่
- (4) ผลักดันการพัฒนาชนบทอย่างรอบด้าน ปรับปรุงยุทธศาสตร์การพัฒนาสู่ความเป็นเมืองให้สมบูรณ์ขึ้น
- (5) ปรับปรุงการวางแผนเศรษฐกิจในภูมิภาค ส่งเสริมให้แต่ละภูมิภาคร่วมกันพัฒนาอย่างเหมาะสม
- (6) ดำเนินการปฏิรูปเชิงลึกเพื่อเปิดกว้างสู่สากลมากขึ้น เพิ่มแรงขับเคลื่อนการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง
- (7) ผลักดันการพัฒนาสีเขียว ส่งเสริมการอยู่ร่วมกันอย่างลงตัวระหว่างมนุษย์และธรรมชาติ
- (8) ยกระดับคุณภาพชีวิตประชาชนอย่างต่อเนื่อง ผลักดันให้มีความมั่งคั่งร่วมกัน

3.2 นโยบายด้านเศรษฐกิจของปี 2564 อาทิ

- (1) เสริมสร้างขีดความสามารถทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเชิงยุทธศาสตร์ของประเทศจีน อาทิ
 - รัฐบาลกลางเป็นผู้นำและผู้กำหนดทิศทางด้านนวัตกรรมทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
 - สนับสนุนการจัดตั้งศูนย์นวัตกรรมระหว่างประเทศและศูนย์นวัตกรรมประจำภูมิภาค
 - สนับสนุนการจัดตั้งศูนย์วิจัยวิชาพื้นฐาน และเร่งจัดทำแผนงานการปฏิบัติระยะ 10 ปีของการวิจัยวิชาพื้นฐาน
 - สนับสนุนบริษัทชั้นนำในการจัดตั้งกลุ่มนวัตกรรม รวมทั้งกระตุ้นนวัตกรรมของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs)
 - ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนและความร่วมมือระหว่างประเทศด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
- (2) เสริมสร้างขีดความสามารถในการควบคุมห่วงโซ่อุปทาน (supply chain) ด้วยตนเอง ซึ่งเป็นพื้นฐานในการผลักดันการพัฒนารูปแบบใหม่ “นโยบายเศรษฐกิจแบบวงจรคู่ (dual circulation)” (หมายถึงการยึดตลาดในประเทศเป็นแกนหลัก ขณะที่ตลาดทั้งในและต่างประเทศสามารถส่งเสริมซึ่งกันและกันได้) โดยเฉพาะเร่งแก้ไขปัญหาคอขวดด้านเทคโนโลยี ซึ่งเป็น “ปัญหาบึงคอก (stranglehold problem)” เช่น ปัญหาอันสืบเนื่องมาจากความขัดแย้งทางการค้ากับสหรัฐฯ ที่นำไปสู่ข้อจำกัดเกี่ยวกับชิ้นส่วนพื้นฐาน วิธีการผลิตพื้นฐาน และวัสดุพื้นฐานที่สำคัญ เป็นต้น ซึ่งเป็นเทคโนโลยีที่จีนเองยังพัฒนาไปไม่ถึงขั้นที่จะพึ่งพาตนเองได้

(3) ยืนหยัดในการขยายอุปสงค์ภายในประเทศ ซึ่งการมีตลาดภายในประเทศที่แข็งแกร่งเป็นสำคัญในการสนับสนุนนโยบายเศรษฐกิจแบบวงจรคู่ โดยมีนโยบาย เช่น ส่งเสริมการจ้างงานเพื่อให้ประชาชนมีรายได้มากยิ่งขึ้น ปรับปรุงระบบประกันสังคมและระบบกระจายรายได้ให้สมบูรณ์แบบ ขยายกลุ่มคนที่มีรายได้ปานกลาง (กลุ่มคนจีนที่มีรายได้ 2,000 – 5,000 หยวนต่อเดือน) ยกเลิกข้อจำกัดด้านการบริโภค (เช่น การซื้อรถยนต์) และผลักดันการพัฒนาเศรษฐกิจดิจิทัลและระบบโลจิสติกส์ที่ทันสมัย เป็นต้น

(4) ผลักดันการปฏิรูปและเปิดประเทศในรอบด้าน โดยจะผลักดันการปฏิรูปรัฐวิสาหกิจ รวมทั้งปรับปรุงสภาพแวดล้อมการประกอบธุรกิจในระดับสากลที่เป็นไปตามกฎหมายและกลไกตลาด ตลอดจนพิจารณาเข้าร่วมความตกลงที่ครอบคลุมและก้าวหน้าสำหรับหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจภาคพื้นแปซิฟิก (CPTPP)

(5) เร่งแก้ไขปัญหาเมล็ดพันธุ์และที่ดินเพื่อการเกษตร เพื่อเสริมสร้างความมั่นคงทางอาหาร โดยจะจัดตั้งคลังเมล็ดพันธุ์ รักษาที่ดินเพื่อการเกษตรของประเทศไม่ให้ต่ำกว่า 1,800 ล้านหมู่ (ประมาณ 750 ล้านไร่) ตลอดจนดำเนินโครงการอนุรักษ์ดินดำซึ่งเป็นดินที่เหมาะสมกับการเกษตรมากกว่าดินทั่วไป มีมากในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของจีน และโครงการแก้ไขปัญหามลพิษจากการเกษตร เป็นต้น

(6) กระชับการต่อต้านการผูกขาดตลาดและการขยายตัวที่ไม่เป็นระเบียบของเงินทุน โดยย้ำว่า นวัตกรรมทางการเงินต้องดำเนินการภายใต้ระเบียบข้อบังคับที่ระมัดระวัง (prudential regulation) ทั้งนี้ จีนจะปรับปรุงกฎระเบียบและกฎหมายที่เกี่ยวข้องให้สมบูรณ์แบบต่อไป เช่น การประเมินการผูกขาดตลาดของบริษัทแพลตฟอร์มออนไลน์ การเก็บและการใช้ข้อมูล (data) และการคุ้มครองสิทธิของผู้บริโภค เป็นต้น

(7) ผลักดันภารกิจด้าน carbon emission peak และ carbon neutral โดยมีเป้าหมายว่า

- พยายามควบคุมการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ของจีนให้มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นถึงระดับสูงสุด “peak” ที่ปี 2573 และหลังจากนั้นจะต้องลดการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ลงเรื่อย ๆ

- พยายามให้บรรลุเป้าหมาย carbon neutral ภายในปี 2603 ซึ่งในเวลานั้นทุกภาคส่วนในสังคม (เช่น บริษัท และบุคคลทั่วไป) จะมีวิธีชดเชยการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ที่เกิดขึ้นจากตนเองผ่านการปลูกต้นไม้ และการประหยัดพลังงาน เป็นต้น

บทที่ 2

สภาพการณ์ของสินค้าประมงในจีน

ผลิตภัณฑ์ประมงหรือสินค้าประมง คือ ผลผลิตที่ได้จากกิจกรรมการประกอบอาชีพทางน้ำ โดยผลิตภัณฑ์ประมงส่วนใหญ่จะนำมาเป็นอาหารเพื่อการบริโภค และมีบางส่วนที่สามารถสกัดเป็นยาได้ หรือใช้สำหรับอุปโภค ในฐานะผลิตภัณฑ์ต่อเนื่อง

ในประเทศจีน สินค้าประมงเป็นคำเรียกโดยรวมสำหรับผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำ พืช รวมถึงผลิตภัณฑ์แปรรูปที่ผลิตจากการประมงทางทะเลและแหล่งน้ำจืด โดย**ประเทศจีนมีผลผลิตสินค้าประมงมากเป็นอันดับหนึ่งของโลก** ต่อเนื่องถึง 32 ปี

1. ผลผลิตสินค้าประมงในจีน

1.1 พัฒนาการด้านผลผลิตสินค้าประมงของจีน

ในยุคสมัยแรกเริ่มของการก่อตั้งสาธารณรัฐประชาชนจีนเมื่อช่วงปี 2492 จีนมีเทคโนโลยีเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำที่ล้าหลัง อีกทั้งยังขาดแคลนสายพันธุ์ปลา จึงทำให้มีผลผลิตค่อนข้างน้อย โดยมีผลผลิตสินค้าประมงเพียงประมาณ 450,000 ตันต่อปีเท่านั้น ซึ่งสามารถรองรับสำหรับการบริโภคของประชาชนในประเทศได้เพียง 800 กรัมต่อคน หรืออาจเรียกได้ว่า**ประชาชนจีนแต่ละคนจะเฉลี่ยได้กินปลาเพียง 1 ตัวต่อปีเท่านั้น**

ในเวลาต่อมา จีนพยายามพัฒนาเทคโนโลยีการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำอย่างต่อเนื่อง จนกระทั่งถึงเดือนมิถุนายน 2501 จีนเป็นประเทศแรกของโลกที่ประสบความสำเร็จในการขยายพันธุ์ปลาด้วยวิธีการผสมเทียมเต็มรูปแบบ ทั้งนี้ ภายหลังจากการพัฒนาเทคโนโลยีเกือบ 20 ปี ผลผลิตสินค้าประมงของจีนขยายตัวขึ้นจากปี 2492 ถึงกว่า 10 เท่า โดยปี 2521 จีนมีผลผลิตสินค้าประมงกว่า 4.65 ล้านตัน หรืออาจเรียกได้ว่า**ประชาชนจีนแต่ละคนเฉลี่ยจะได้กินปลา 1 ตัวในทุกเดือน**

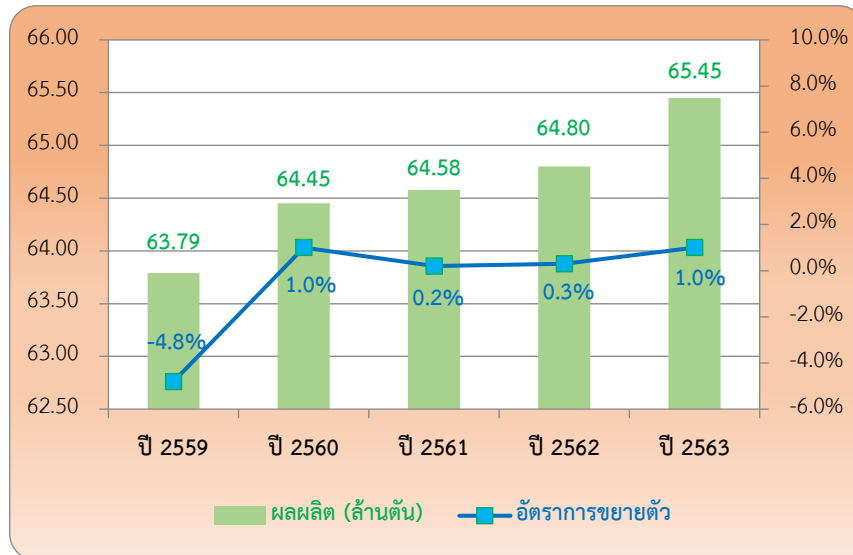
ปี 2532 จีนมีผลผลิตสินค้าประมงทะลุยอด 13 ล้านตันเป็นครั้งแรก และกลายเป็นประเทศที่มีผลผลิตสินค้าประมงมากที่สุดในโลก โดยปัจจุบันจีนมีผลผลิตสินค้าประมงเฉลี่ยต่อปีมากกว่า 60 ล้านตัน

1.2 ภาพรวมผลผลิตสินค้าประมงของจีนในปัจจุบัน

ปี 2563 จีนมีผลผลิตสินค้าประมงรวม 65.45 ล้านตัน เพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้าร้อยละ 1.0 แบ่งเป็น

- ผลผลิตจากการเพาะเลี้ยง 52.15 ล้านตัน เพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้าร้อยละ 3.0
- ผลผลิตจากการจับในแหล่งน้ำธรรมชาติ 13.30 ล้านตัน ลดลงจากปีก่อนหน้าร้อยละ 5.0

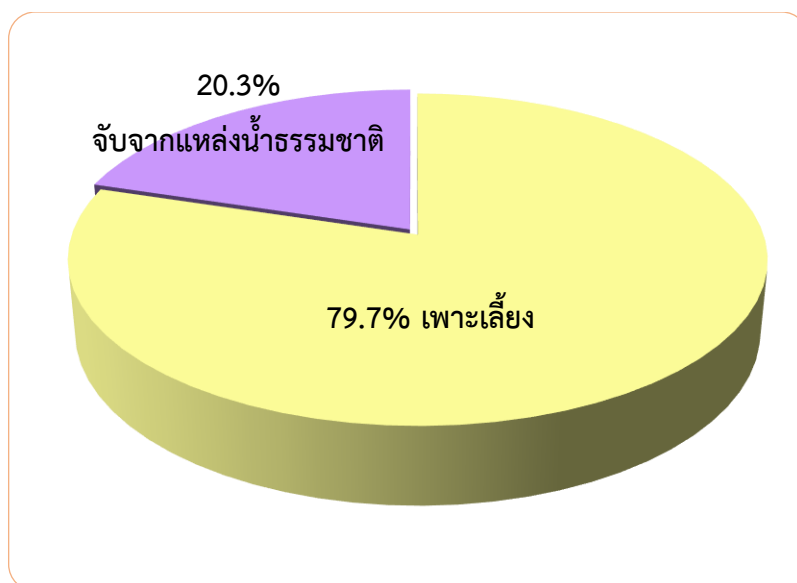
แผนภูมิแสดงผลผลิตสินค้าประมงของจีนย้อนหลัง 5 ปี (ปี 2559 – 2563)

ที่มาข้อมูล : National Scientific Big Data Sharing Platform for Fishery

จากแผนภูมิข้างต้นจะเห็นได้ว่า ผลผลิตสินค้าประมงของจีนในปี 2559 ลดลงจากปีก่อนหน้าค่อนข้างมาก (ปี 2558 มีผลผลิตมากที่สุดถึง 67 ล้านตัน) แต่หลังจากนั้นเป็นต้นมาก็มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นโดยตลอดในทุกปี โดยจีนสามารถรักษาระดับผลผลิตสินค้าประมงได้ที่ประมาณ 64 – 65 ล้านตันต่อปี

แผนภาพแสดงสัดส่วนเปรียบเทียบระหว่างการเพาะเลี้ยงและการจับสินค้าประมงของจีน ปี 2563

ที่มาข้อมูล : <http://www.stats.gov.cn>

2. การนำเข้าสินค้าประมงจากต่างประเทศของจีน

สินค้าประมงแบ่งพิกัดศุลกากรออกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่

- พิกัดศุลกากร 03 คือ ปลา สัตว์น้ำจำพวกครัสเตเชีย โมลลัสก์ และสัตว์น้ำที่ไม่มีกระดูกสันหลังอื่น ๆ โดยในลำดับต่อไปจะขอใช้คำว่า “สินค้าประมงมีชีวิต/สด - แช่เย็น/แช่แข็ง”

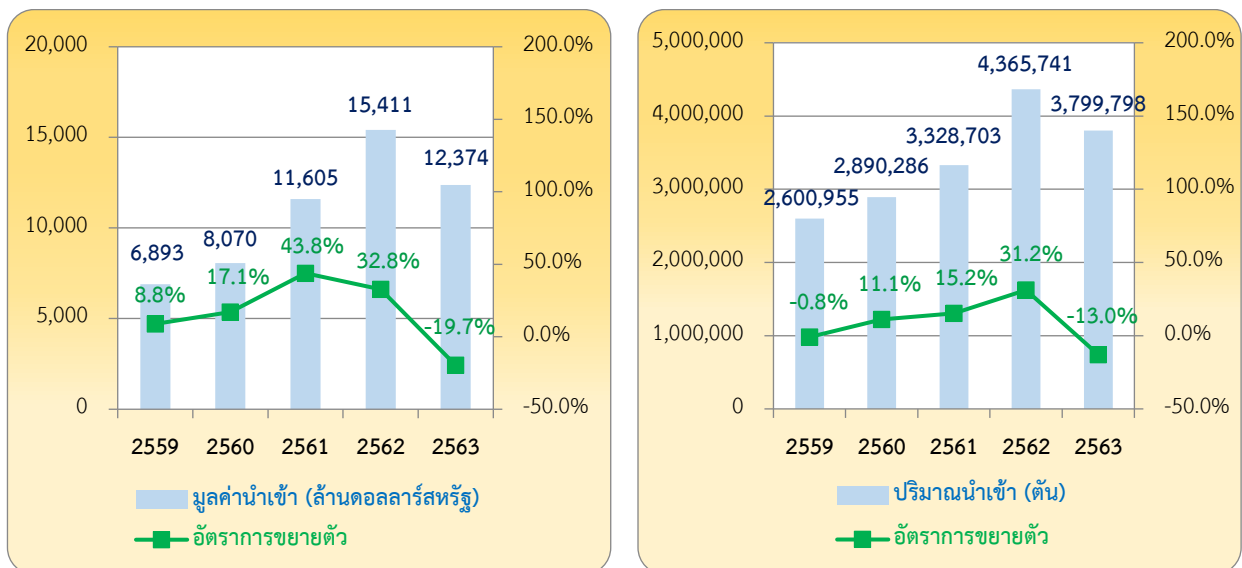
- พิกัดศุลกากร 1604 คือ ปลาที่ปรุงแต่งหรือทำไว้ไม่ให้เสีย คาร์เวียร์และของที่ใช้แทนคาร์เวียร์ที่ทำจากไขปลา โดยในลำดับต่อไปจะขอใช้คำว่า “ปลาแปรรูป”

- พิกัดศุลกากร 1605 คือ สัตว์น้ำจำพวกครัสเตเชีย โมลลัสก์ และสัตว์น้ำที่ไม่มีกระดูกสันหลังอื่น ๆ ที่ปรุงแต่งหรือทำไว้ไม่ให้เสีย โดยในลำดับต่อไปจะขอใช้คำว่า “กุ้ง/ปู/หอย/หมึกแปรรูป”

2.1 ภาพรวมการนำเข้าสินค้าประมงมีชีวิต/สด - แช่เย็น/แช่แข็ง (พิกัดศุลกากร 03) ของจีน

ปี 2563 ที่เกิดสถานการณ์การแพร่ระบาด COVID-19 ทั่วโลกนั้น จีนได้นำเข้าสินค้าประมงมีชีวิต/สด - แช่เย็น/แช่แข็งจากต่างประเทศลดลงค่อนข้างมาก โดยมีมูลค่าการนำเข้าที่ 12,374 ล้านดอลลาร์สหรัฐ คิดเป็นปริมาณนำเข้า 3,799,798 ตัน ลดลงจากปีก่อนหน้าร้อยละ 19.7 และร้อยละ 13.0 ตามลำดับ

แผนภูมิแสดงสถิติการนำเข้าสินค้าประมงมีชีวิต/สด - แช่เย็น/แช่แข็ง (พิกัดศุลกากร 03) จากต่างประเทศของจีน
ย้อนหลัง 5 ปี (ปี 2559 - 2563)

ที่มาข้อมูล : IHS Markit / Global Trade Atlas (China Customs)

จากแผนภูมิต่างข้างต้นจะเห็นได้ว่า หลายปีที่ผ่านมาจีนมีแนวโน้มนำเข้าสินค้าประมงมีชีวิต/สด - แช่เย็น/แช่แข็งจากต่างประเทศเพิ่มขึ้นต่อเนื่องมาโดยตลอด โดยเฉพาะในปี 2562 ที่มีปริมาณนำเข้าเพิ่มขึ้นค่อนข้างมาก ทั้งนี้ แม้ว่าการนำเข้าในปี 2563 จะลดลงจากปี 2562 ก็ตาม แต่อย่างไรก็ดีหากเปรียบเทียบกับปี 2561 ก็ยังคงมีมูลค่านำเข้าและปริมาณนำเข้าเพิ่มขึ้นร้อยละ 6.6 และร้อยละ 14.1 ตามลำดับ ซึ่งยังคงสะท้อนให้เห็นถึงศักยภาพการบริโภคของตลาดจีน

ตารางแสดงสถิติการนำเข้าสินค้าประมงมีชีวิต/สด - แช่เย็น/แช่แข็ง (พิกัดศุลกากร 03) จากต่างประเทศของจีน
(ปี 2561 - 2563)

No.	ประเทศ	มูลค่านำเข้า (ล้านดอลลาร์สหรัฐ)			ปี 2563 เทียบ ปี 2562	ปริมาณนำเข้า (ตัน)			ปี 2563 เทียบ ปี 2562
		ปี 2561	ปี 2562	ปี 2563		ปี 2561	ปี 2562	ปี 2563	
1	รัสเซีย	2,112	2,186	1,842	-15.7%	1,094,332	1,167,524	995,212	-14.8%
2	เอกวาดอร์	495	1,899	1,721	-9.4%	83,877	353,824	337,819	-4.5%
3	เวียดนาม	550	976	1,053	+7.9%	177,506	357,390	392,745	+9.9%
4	อินเดีย	393	1,226	839	-31.5%	129,998	323,414	231,122	-28.5%
5	แคนาดา	1,004	1,124	827	-26.5%	117,894	134,515	110,310	-18.0%
6	สหรัฐอเมริกา	1,252	913	777	-14.9%	365,095	321,550	254,348	-20.9%
7	อินโดนีเซีย	543	654	687	+5.0%	188,483	231,272	254,368	+10.0%
8	นอร์เวย์	579	689	506	-26.7%	175,265	181,387	141,329	-22.1%
9	ออสเตรเลีย	634	711	490	-31.0%	16,048	21,211	22,565	+6.4%
10	นิวซีแลนด์	430	482	431	-10.6%	63,731	79,992	70,108	-12.4%
11	ไทย	269	427	333	-22.0%	30,864	66,808	77,679	+16.3%
12	อาร์เจนตินา	336	365	280	-23.5%	55,432	71,657	58,596	-18.2%
13	กรีนแลนด์	232	273	260	-4.9%	48,046	56,704	55,572	-2.0%
14	มาเลเซีย	99	233	259	+11.2%	24,529	58,651	88,677	+51.2%
15	ชิลี	481	462	226	-51.1%	51,917	58,979	36,247	-14.8%
16	อื่นๆ	2,197	2,791	1,845	-33.9%	705,686	880,863	673,101	-23.6%
ยอดรวม		11,605	15,411	12,374	-19.7%	3,328,703	4,365,741	3,799,798	-13.0%

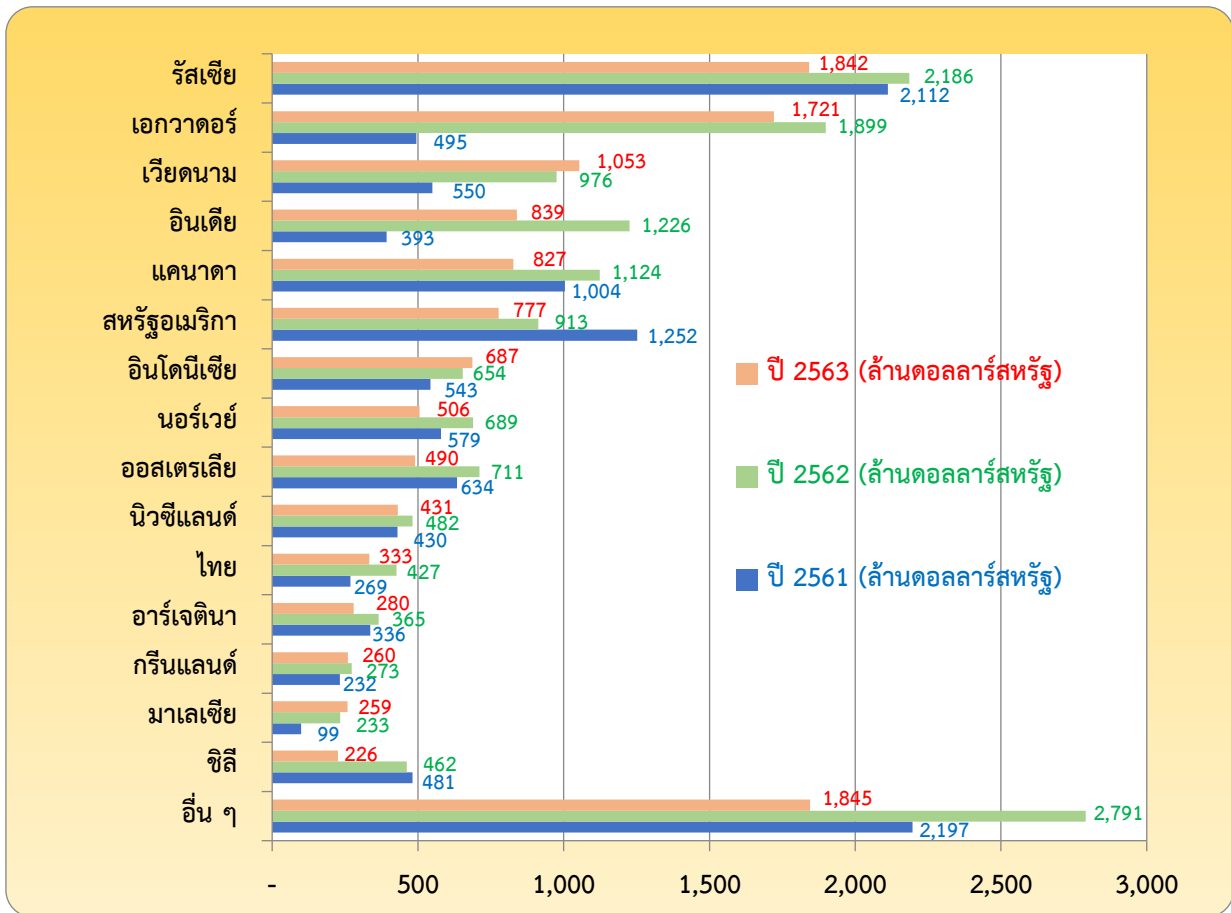
ที่มาข้อมูล : IHS Markit / Global Trade Atlas (China Customs)

ตารางข้างต้นเป็นการจัดอันดับโดยยึดตามมูลค่านำเข้าของปี 2563 ซึ่งจะเห็นได้ว่าคู่ค้า 3 อันดับแรกของจีน คือ รัสเซีย เอกวาดอร์ และเวียดนาม โดยไทยอยู่ในอันดับที่ 11 ซึ่งมูลค่าและปริมาณในส่วนของไทยยังน้อยมากเมื่อเทียบกับ 3 อันดับแรก อย่างไรก็ตาม แม้ว่าจีนจะมีมูลค่านำเข้าสินค้าประมงมีชีวิต/สด - แช่เย็น/แช่แข็งจากไทยลดลง แต่กลับมีปริมาณนำเข้าเพิ่มขึ้นจากปี 2562 ร้อยละ 16.3

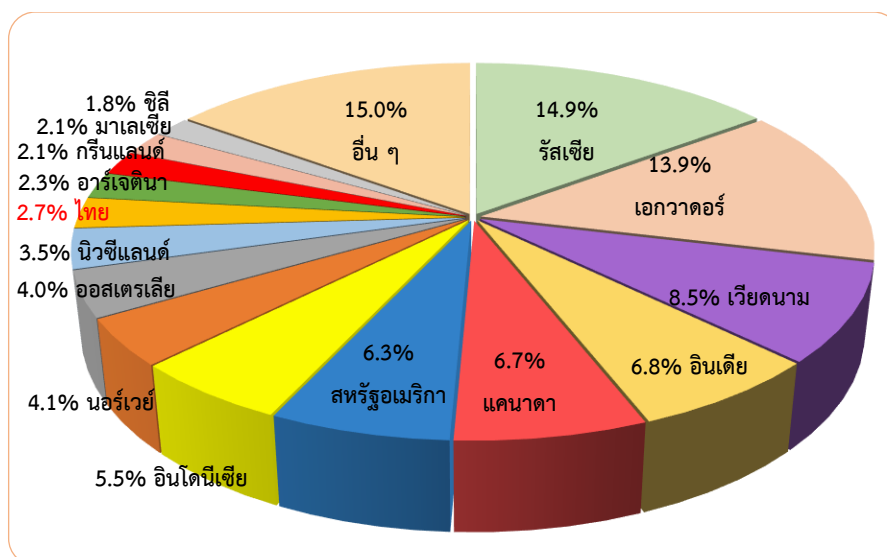
ทั้งนี้ เป็นที่น่าจับตาว่าในภาพรวมของปี 2563 จีนได้นำเข้าสินค้าประมงมีชีวิต/สด - แช่เย็น/แช่แข็งจากแต่ละประเทศลดลง แต่กลับนำเข้าจากเวียดนาม อินโดนีเซีย และมาเลเซียเพิ่มขึ้นทั้งในด้านปริมาณและมูลค่า ซึ่งล้วนเป็นประเทศอาเซียนที่เป็นคู่แข่งสำคัญของไทย โดยเฉพาะมาเลเซียที่มีอัตราการเพิ่มขึ้นของปริมาณนำเข้าและมูลค่านำเข้ามากกว่าประเทศอื่น ๆ

แผนภูมิแสดงมูลค่านำเข้าสินค้าประมงมีชีวิต/สด - แช่เย็น/แช่แข็ง (พิกัดศุลกากร 03) จากต่างประเทศของจีน (ปี 2561 - 2563)

แผนภาพแสดงสัดส่วนมูลค่านำเข้าสินค้าประมงมีชีวิต/สด - แช่เย็น/แช่แข็ง (พิกัดศุลกากร 03) จากต่างประเทศของจีน (ปี 2563)

จากแผนภาพข้างต้นจะเห็นได้ว่า ไทยมีส่วนแบ่งตลาดในปี 2563 เพียงร้อยละ 2.7 เท่านั้น ซึ่งยังคงน้อยมากเมื่อเทียบกับเวียดนามและอินโดนีเซียที่เป็นคู่แข่งสำคัญ ซึ่งมีส่วนแบ่งตลาดที่ร้อยละ 8.5 และร้อยละ 5.5 ตามลำดับ

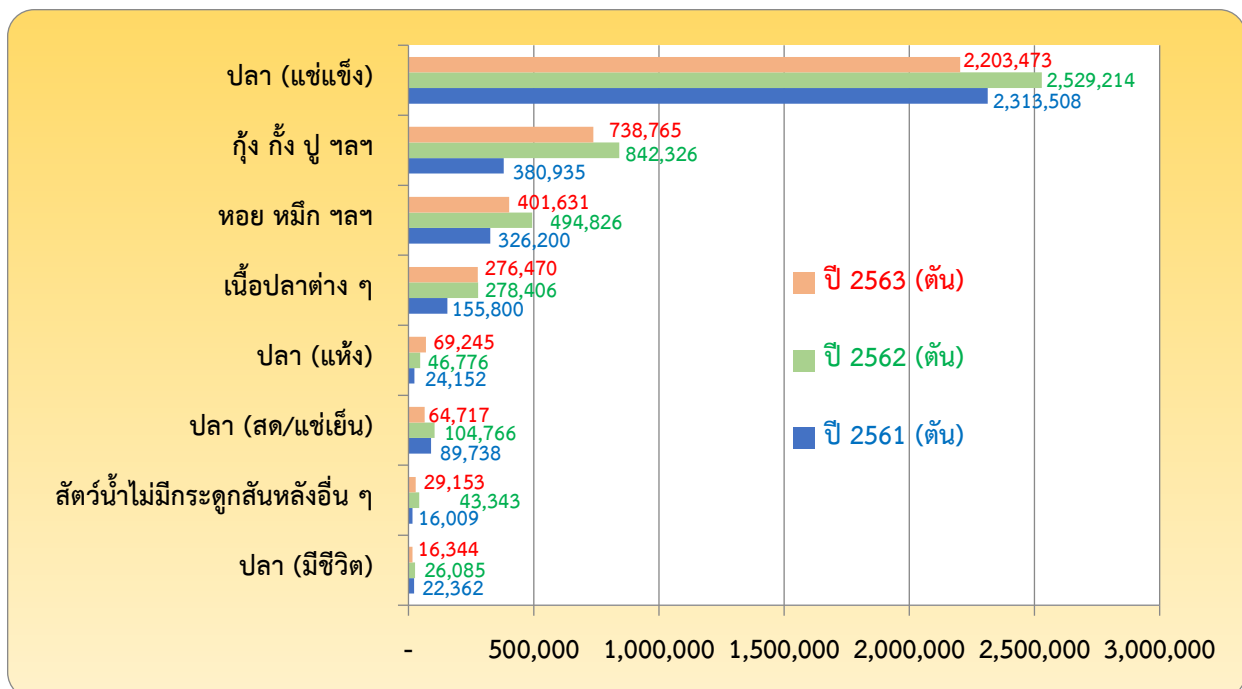
ตารางแสดงปริมาณนำเข้าสินค้าประมงมีชีวิต/สด - แช่เย็น/แช่แข็ง (พิกัดศุลกากร 03) จากต่างประเทศของจีน
แยกตามชนิดสินค้า (ปี 2561 – 2563)

No.	พิกัด ศุลกากร	ชื่อชนิด	ปริมาณนำเข้า (ตัน)			ปี 2563 เทียบ ปี 2562
			ปี 2561	ปี 2562	ปี 2563	
1	0303	ปลา (แช่เย็นจนแข็ง)	2,313,508	2,529,214	2,203,473	-12.9%
2	0306	สัตว์น้ำจำพวกครัสตาเซีย (กุ้ง กั้ง ปู ฯลฯ)	380,935	842,326	738,765	-12.3%
3	0307	สัตว์น้ำจำพวกโมลลัสก์ (หอย หมึก ลิ่นทะเล ฯลฯ)	326,200	494,826	401,631	-18.8%
4	0304	เนื้อปลาแบบฟิลเล และเนื้อปลาแบบอื่น	155,800	278,406	276,470	-0.7%
5	0305	ปลา (แห้ง ใสเกลือหรือแช่น้ำเกลือ รรมควัน)	24,152	46,776	69,245	+48.0%
6	0302	ปลา (สดหรือแช่เย็น)	89,738	104,766	64,717	-38.2%
7	0308	สัตว์น้ำไม่มีกระดูกสันหลังอื่น ๆ ที่ไม่ใช่กุ้งและหอย	16,009	43,343	29,153	-32.7%
8	0301	ปลา (มีชีวิต)	22,362	26,085	16,344	-37.3%
ยอดรวม (พิกัดศุลกากร 03)			3,328,703	4,365,741	3,799,798	-13.0%

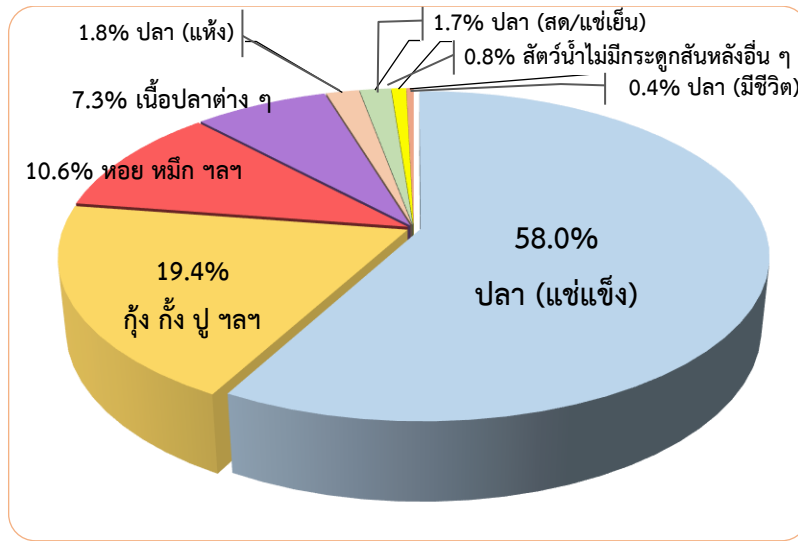
ที่มาข้อมูล : IHS Markit / Global Trade Atlas (China Customs)

จากตารางข้างต้นจะเห็นได้ว่า หลายปีที่ผ่านมาจีนนำเข้าปลาแช่แข็งมากที่สุดในกลุ่มสินค้าประมง พิกัดศุลกากร 03 รองลงมาคือกลุ่มกุ้ง/กั้ง/ปู และกลุ่มหอย/หมึก ตามลำดับ โดยในปี 2563 มีเฉพาะสินค้า ปลาแห้งเท่านั้นที่จีนนำเข้าจากต่างประเทศเพิ่มขึ้นค่อนข้างมากถึงร้อยละ 48.0 ขณะที่สินค้ากลุ่มอื่น ๆ ล้วนนำเข้า ลดลงทั้งหมด โดยสินค้าที่นำเข้าลดลงค่อนข้างมาก คือ ปลาสด - แช่เย็น และปลามีชีวิต ซึ่งมีปริมาณนำเข้าลดลง จากปี 2562 ถึงร้อยละ 38.2 และร้อยละ 37.3 ตามลำดับ

แผนภูมิแสดงปริมาณนำเข้าสินค้าประมงมีชีวิต/สด - แช่เย็น/แช่แข็ง (พิกัดศุลกากร 03) จากต่างประเทศของจีน
แยกตามชนิดสินค้า (ปี 2561 – 2563)

แผนภาพแสดงสัดส่วนปริมาณสินค้าประมงมีชีวิต/สด - แช่เย็น/แช่แข็ง (พิกัดศุลกากร 03) จากต่างประเทศของจีน แยกตามชนิดสินค้า (ปี 2563)

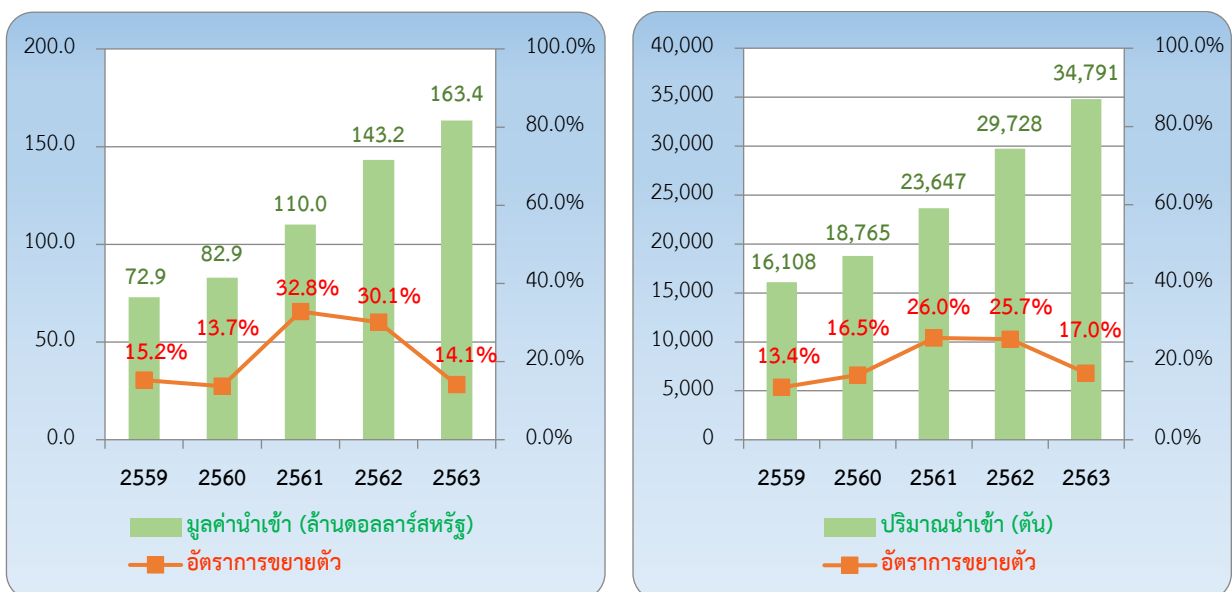

จากแผนภาพข้างต้นจะเห็นได้ว่า ปลาแช่แข็งมีส่วนแบ่งตลาดในปี 2653 มากที่สุดถึงร้อยละ 58.0 รองลงมาคือกลุ่มกุ้ง/กั้ง/ปู และกลุ่มหอย/หมึก ซึ่งมีส่วนแบ่งตลาดที่ร้อยละ 19.4 และร้อยละ 10.6 ตามลำดับ

2.2 ภาพรวมการนำเข้าปลาแปรรูป (พิกัดศุลกากร 1604) ของจีน

ปี 2563 แม้ทั่วโลกจะเกิดสถานการณ์การแพร่ระบาด COVID-19 การนำเข้าสินค้าในภาพรวมล้วนลดลง แต่ประเทศจีนกลับนำเข้าปลาแปรรูปจากต่างประเทศเพิ่มขึ้น โดยมีมูลค่าการนำเข้ากว่า 163.4 ล้านดอลลาร์สหรัฐ คิดเป็นปริมาณนำเข้ารวม 32,791 ตัน เพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้าร้อยละ 14.1 และร้อยละ 17.0 ตามลำดับ

แผนภูมิแสดงสถิติการนำเข้าปลาแปรรูป (พิกัดศุลกากร 1604) จากต่างประเทศของจีน ย้อนหลัง 5 ปี (ปี 2559 - 2563)

ที่มาข้อมูล : IHS Markit / Global Trade Atlas (China Customs)

จากแผนภูมิข้างต้นจะเห็นได้ว่า หลายปีที่ผ่านมาจีนมีแนวโน้มนำเข้าปลาแปรรูปจากต่างประเทศเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องและมีเสถียรภาพมาโดยตลอด สะท้อนให้เห็นถึงโอกาสและศักยภาพการบริโภคสินค้าปลาแปรรูปในตลาดจีนได้เป็นอย่างดี โดยปี 2561 - 2562 เป็นช่วงที่จีนมีอัตราการขยายตัวของ การนำเข้าปลาแปรรูปค่อนข้างมากเมื่อเปรียบเทียบกับปีอื่น ๆ

ตารางแสดงสถิติการนำเข้าปลาแปรรูป (พิกัดศุลกากร 1604) จากต่างประเทศของจีน (ปี 2561 - 2563)

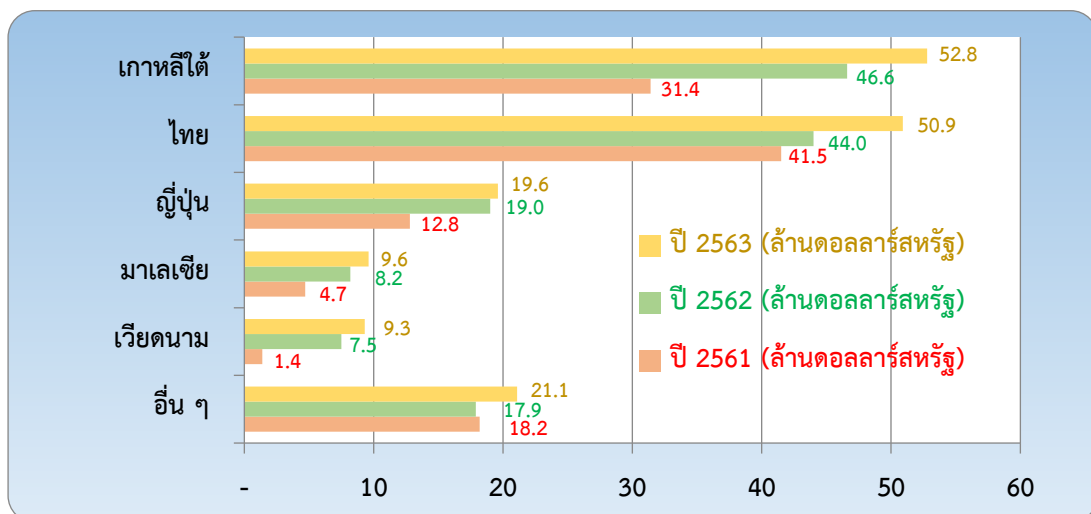
No.	ประเทศ	มูลค่านำเข้า (ล้านดอลลาร์สหรัฐ)			ปี 2563 เทียบ ปี 2562	ปริมาณนำเข้า (ตัน)			ปี 2563 เทียบ ปี 2562
		ปี 2561	ปี 2562	ปี 2563		ปี 2561	ปี 2562	ปี 2563	
1	เกาหลีใต้	31.4	46.6	52.8	+13.1%	6,266	9,015	10,102	+12.0%
2	ไทย	41.5	44.0	50.9	+15.8%	10,082	10,396	12,551	+20.7%
3	ญี่ปุ่น	12.8	19.0	19.6	+3.0%	1,666	2,294	2,137	-6.8%
4	มาเลเซีย	4.7	8.2	9.6	+17.4%	1,275	2,199	2,510	+14.1%
5	เวียดนาม	1.4	7.5	9.3	+25.2%	465	2,079	2,967	+42.7%
6	อื่น ๆ	18.2	17.9	21.1	+17.9%	3,893	3,745	4,524	+20.8%
ยอดรวม		110.0	143.2	163.4	+17.0%	23,647	29,728	34,791	+14.1%

ที่มาข้อมูล : IHS Markit / Global Trade Atlas (China Customs)

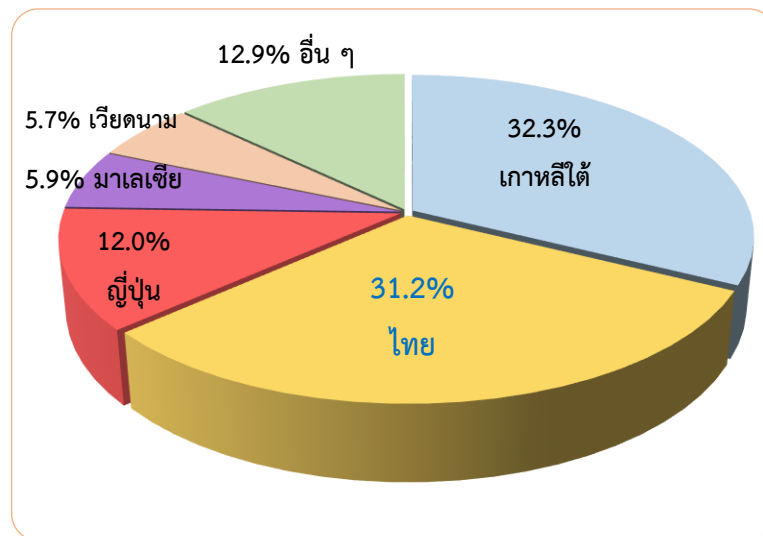
ตารางข้างต้นเป็นการจัดอันดับโดยยึดตามมูลค่านำเข้าของปี 2563 ซึ่งจะเห็นได้ว่าเกาหลีใต้และไทยเป็นคู่ค้าสำคัญ 2 อันดับแรกของจีน โดยมีมูลค่านำเข้าใกล้เคียงกัน ทั้งนี้ แม้ว่ามูลค่านำเข้าในส่วนของไทยเมื่อปี 2563 จะต่ำกว่าเกาหลีใต้ แต่จีนมีปริมาณนำเข้าปลาแปรรูปจากไทยเมื่อปี 2563 มากที่สุดเมื่อเทียบกับประเทศอื่น ๆ

ในกลุ่มประเทศอาเซียนนั้น จีนมีแหล่งนำเข้าปลาแปรรูปจาก 3 ประเทศหลัก ได้แก่ ไทย มาเลเซีย และเวียดนาม โดยมูลค่าและปริมาณนำเข้าจากมาเลเซียและเวียดนามของจีนจะยังน้อยกว่าไทยค่อนข้างมาก ซึ่งไม่ใช่ประเทศคู่แข่งของไทย

แผนภูมิแสดงมูลค่านำเข้าปลาแปรรูป (พิกัดศุลกากร 1604) จากต่างประเทศของจีน (ปี 2561 - 2563)

แผนภาพแสดงสัดส่วนมูลค่านำเข้าปลาแปรรูป (พิกัดศุลกากร 1604) จากต่างประเทศของจีน ปี 2563

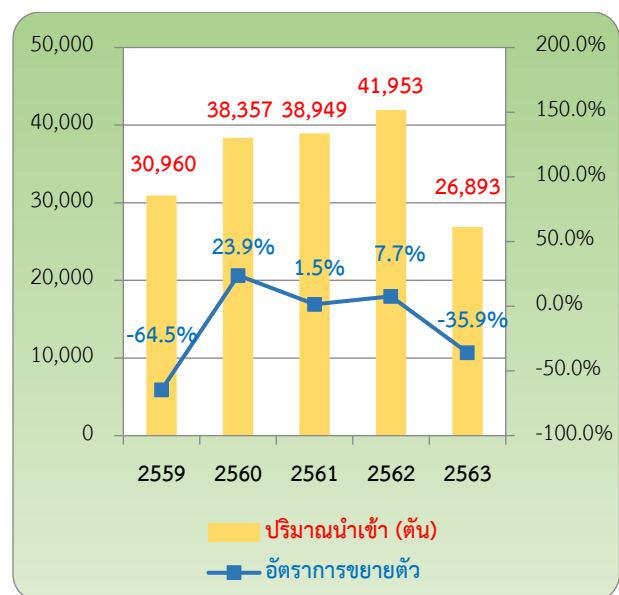
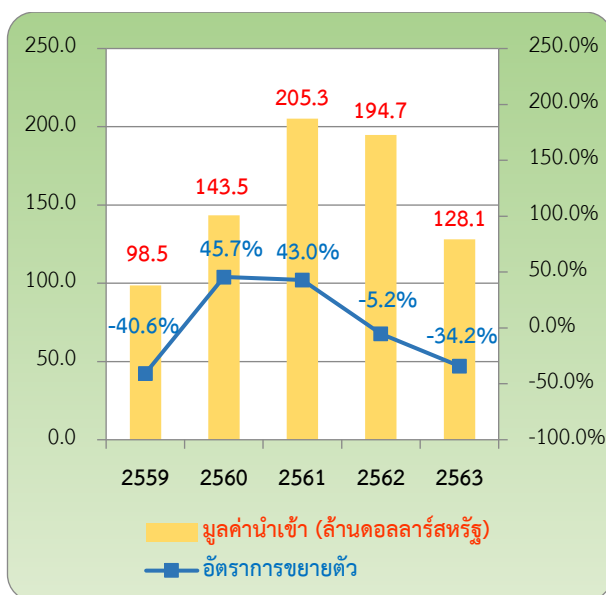

จากแผนภาพข้างต้นจะเห็นได้ว่า ไทยมีส่วนแบ่งตลาดในปี 2563 ถึงเกือบ 1 ใน 3 คิดเป็นร้อยละ 31.2 ซึ่งมีส่วนแบ่งตลาดเชิงมูลค่าน้อยกว่าเกาหลีใต้เพียงเล็กน้อยเท่านั้น ขณะที่ปริมาณนำเข้าจากไทยของจีนในปี 2563 สูงเป็นอันดับที่ 1 และยังคงนำหน้ามาเลเซียและเวียดนามอยู่ค่อนข้างมากทั้งในด้านมูลค่าและปริมาณ

2.3 ภาพรวมการนำเข้ากุ้ง/ปู/หอย/หมึกแปรรูป (พิกัดศุลกากร 1605) ของจีน

สถานการณ์การแพร่ระบาด COVID-19 ทั่วโลกในช่วงปี 2563 มีผลกระทบต่อการนำเข้ากุ้ง/ปู/หอย/หมึกแปรรูปของจีน โดยจีนมีมูลค่านำเข้ากลุ่มสินค้าดังกล่าวที่ 128.1 ล้านดอลลาร์สหรัฐ คิดเป็นปริมาณนำเข้า 26,893 ตัน ลดลงจากปีก่อนหน้าถึงร้อยละ 34.2 และร้อยละ 35.9 ตามลำดับ

แผนภูมิแสดงสถิติการนำเข้ากุ้ง/ปู/หอย/หมึกแปรรูป (พิกัดศุลกากร 1605) ของจีน
ย้อนหลัง 5 ปี (ปี 2559 - 2563)

ที่มาข้อมูล : IHS Markit / Global Trade Atlas (China Customs)

จากแผนภูมิข้างต้นจะเห็นได้ว่า ปี 2559 จีนนำเข้ากุ้ง/ปู/หอย/หมึกแปรรูปลดลงค่อนข้างมาก และทยอยขยายตัวขึ้นในช่วงเวลาต่อมา โดยระหว่างปี 2560 - 2562 จีนสามารถรักษาระดับปริมาณนำเข้ากุ้ง/ปู/หอย/หมึกแปรรูปได้ค่อนข้างมีเสถียรภาพ ซึ่งเฉลี่ยที่ประมาณ 40,000 ตันต่อปี และมีปริมาณนำเข้าลดลงอย่างมากในปี 2563 ที่มีการแพร่ระบาดของ COVID-19 ซึ่งลดลงจากเดิมถึงประมาณ 1 ใน 3

ตารางแสดงสถิติการนำเข้ากุ้ง/ปู/หอย/หมึกแปรรูป (พิกัดศุลกากร 1605) จากต่างประเทศของจีน (ปี 2561 – 2563)

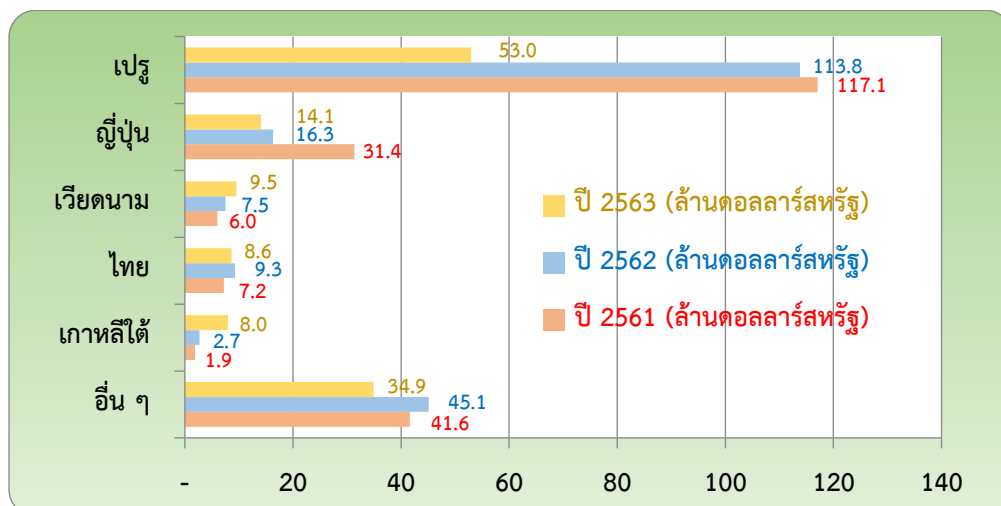
No.	ประเทศ	มูลค่านำเข้า (ล้านดอลลาร์สหรัฐ)			ปี 2563 เทียบ ปี 2562	ปริมาณนำเข้า (ตัน)			ปี 2563 เทียบ ปี 2562
		ปี 2561	ปี 2562	ปี 2563		ปี 2561	ปี 2562	ปี 2563	
1	เปรู	117.1	113.8	53.0	-53.4%	24,750	29,031	17,273	-40.5%
2	ญี่ปุ่น	31.4	16.3	14.1	-13.4%	4,451	1,838	1,724	-6.2%
3	เวียดนาม	6.0	7.5	9.5	+27.5%	890	1,189	1,216	+2.27%
4	ไทย	7.2	9.3	8.6	-7.9%	591	718	619	-13.8%
5	เกาหลีใต้	1.9	2.7	8.0	+194.9%	80	150	209	+39.3%
6	อื่น ๆ	41.6	45.1	34.9	-22.6%	8,187	9,027	5,852	-35.2%
ยอดรวม		205.3	194.7	128.1	-34.2%	38,949	41,953	26,893	-35.9%

ที่มาข้อมูล : IHS Markit / Global Trade Atlas (China Customs)

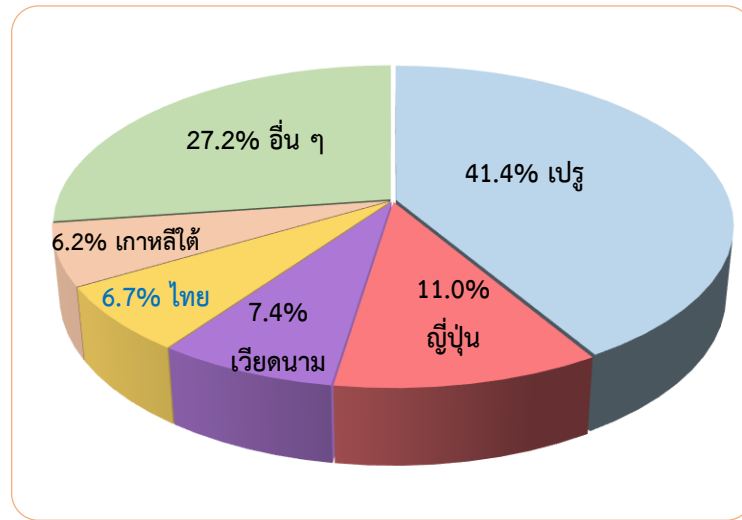
ตารางข้างต้นเป็นการจัดอันดับโดยยึดตามมูลค่านำเข้าของปี 2563 ซึ่งจะเห็นได้ว่าเปรูเป็นแหล่งนำเข้ากุ้ง/ปู/หอย/หมึกแปรรูปที่สำคัญของจีน โดยมีมูลค่าและปริมาณนำเข้าแซงหน้าประเทศอื่น ๆ ค่อนข้างมาก ขณะที่ไทยเป็นแหล่งนำเข้าลำดับที่ 4 ซึ่งมูลค่านำเข้าในส่วนของไทยอยู่ระดับใกล้เคียงกับเวียดนาม แต่ปริมาณนำเข้ากลับต่ำกว่าเวียดนามถึงครึ่งหนึ่ง

ทั้งนี้ เป็นที่น่าจับตาว่าในภาพรวมของปี 2563 จีนได้นำเข้ากุ้ง/ปู/หอย/หมึกแปรรูปจากแต่ละประเทศลดลง แต่กลับนำเข้าจากเวียดนามและเกาหลีใต้เพิ่มขึ้นทั้งในด้านปริมาณและมูลค่า โดยเฉพาะเวียดนามที่เป็นคู่แข่งสำคัญของไทยเนื่องจากมีกลุ่มสินค้าใกล้เคียงกัน

แผนภูมิแสดงมูลค่านำเข้ากุ้ง/ปู/หอย/หมึกแปรรูป (พิกัดศุลกากร 1605) จากต่างประเทศของจีน (ปี 2561 – 2563)

แผนภาพแสดงสัดส่วนมูลค่านำเข้ากุ้ง/ปู/หอย/หมึกแปรรูป (พิกัดศุลกากร 1605) จากต่างประเทศของจีน ปี 2563

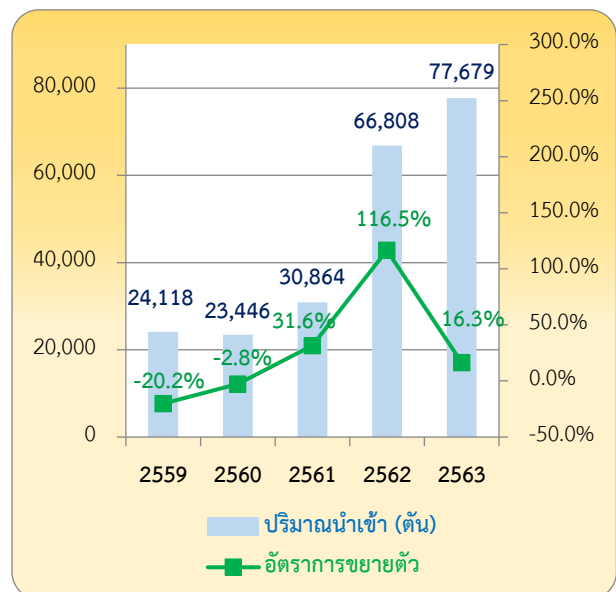
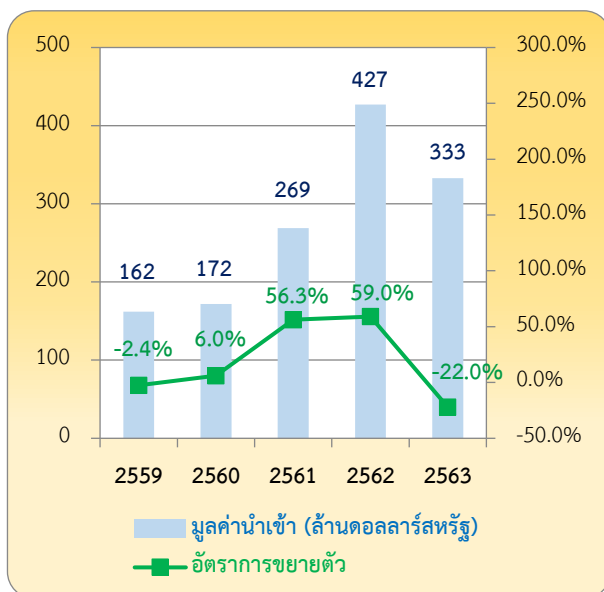
จากแผนภาพข้างต้นจะเห็นได้ว่า เปรูมีส่วนแบ่งตลาดในปี 2563 มากที่สุด คิดเป็นเกือบครึ่งหนึ่งของทั้งหมด ขณะที่ไทยมีส่วนแบ่งตลาดเพียงร้อยละ 6.7 เท่านั้น ซึ่งน้อยกว่าเวียดนามเล็กน้อย

3. การนำเข้าสินค้าประมงจากไทยของจีน

3.1 ภาพรวมการนำเข้าสินค้าประมงมีชีวิต/สด - แช่เย็น/แช่แข็ง (พิกัดศุลกากร 03) จากไทย

ปี 2563 จีนมีปริมาณนำเข้าสินค้าประมงมีชีวิต/สด - แช่เย็น/แช่แข็งจากไทย 77,679 ตัน เพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้าร้อยละ 16.3 คิดเป็นมูลค่านำเข้า 333 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ลดลงจากปีก่อนหน้าร้อยละ 22.0

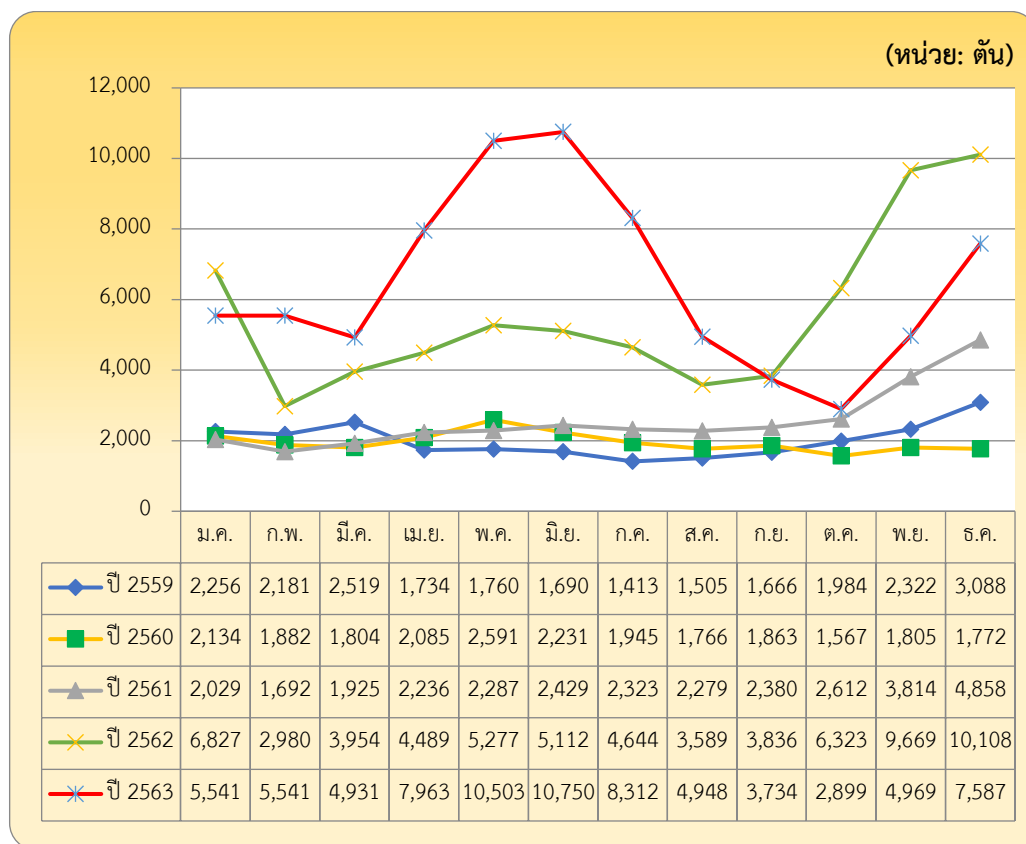
แผนภูมิแสดงสถิติการนำเข้าสินค้าประมงมีชีวิต/สด - แช่เย็น/แช่แข็ง (พิกัดศุลกากร 03) จากไทยของจีนย้อนหลัง 5 ปี (ปี 2559 - 2563)

ที่มาข้อมูล : IHS Markit / Global Trade Atlas (China Customs)

จากแผนภูมิข้างต้นจะเห็นได้ว่า หลายปีที่ผ่านมาจีนมีปริมาณนำเข้าสินค้าประมงมีชีวิต/สด - แช่เย็น/แช่แข็งจากไทยเพิ่มขึ้นมาโดยตลอด สะท้อนให้เห็นถึงความต้องการบริโภคในตลาดจีนที่มีเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในปี 2562 ซึ่งมีปริมาณนำเข้าเพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้าถึงร้อยละ 116.5 ทั้งนี้ แม้ว่าในปี 2563 ที่ส่งผลกระทบต่อ การนำเข้าสินค้าประมงในภาพรวมของจีน แต่จีนกลับมีปริมาณนำเข้าจากไทยเพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 16.3 ขณะที่มูลค่านำเข้าลดลงจากเดิม อย่างไรก็ตาม มูลค่านำเข้าของปี 2563 ยังคงขยายตัวขึ้นจากปี 2561 ถึงร้อยละ 23.8 ทั้งนี้ ช่วงเวลา 5 ปีที่ผ่านมา จีนมีปริมาณนำเข้าสินค้าประมงมีชีวิต/สด - แช่เย็น/แช่แข็งจากไทยเพิ่มขึ้นกว่า 3 เท่า

แผนภูมิแสดงปริมาณนำเข้าสินค้าประมงมีชีวิต/สด - แช่เย็น/แช่แข็ง (พิกัดศุลกากร 03) จากไทยของจีน แยกเป็นรายเดือน ย้อนหลัง 5 ปี (ปี 2559 – 2563)

ที่มาข้อมูล : IHS Markit / Global Trade Atlas (China Customs)

จากแผนภูมิข้างต้นจะเห็นได้ว่า โดยรวมแล้วช่วงเดือนพฤศจิกายน ธันวาคม และมกราคมที่เข้าสู่ฤดูหนาวของจีน ซึ่งผลผลิตภายในประเทศอาจไม่มากเพียงพอต่อความต้องการในตลาด จึงทำให้มีปริมาณนำเข้าค่อนข้างสูงเมื่อเทียบกับเดือนอื่น ๆ ทั้งนี้ เป็นที่สังเกตว่าปริมาณนำเข้าสูงเป็นพิเศษในช่วงเดือนพฤษภาคมและมิถุนายนของปี 2563 ซึ่งอาจมีปัจจัยจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของ COVID-19 ในจีนเริ่มคลี่คลายลงในช่วงดังกล่าว จึงทำให้มีความต้องการบริโภคเพิ่มขึ้นอย่างมาก หลังจากที่ได้แพร่ระบาดรุนแรงในช่วงเดือนกุมภาพันธ์และ มีนาคม ซึ่งในระหว่างนั้นจีนน่าจะมีผลผลิตไม่เพียงพอต่อความต้องการในตลาด เนื่องจากมีการหยุดงานเพื่อเฝ้าระวังและควบคุมสถานการณ์

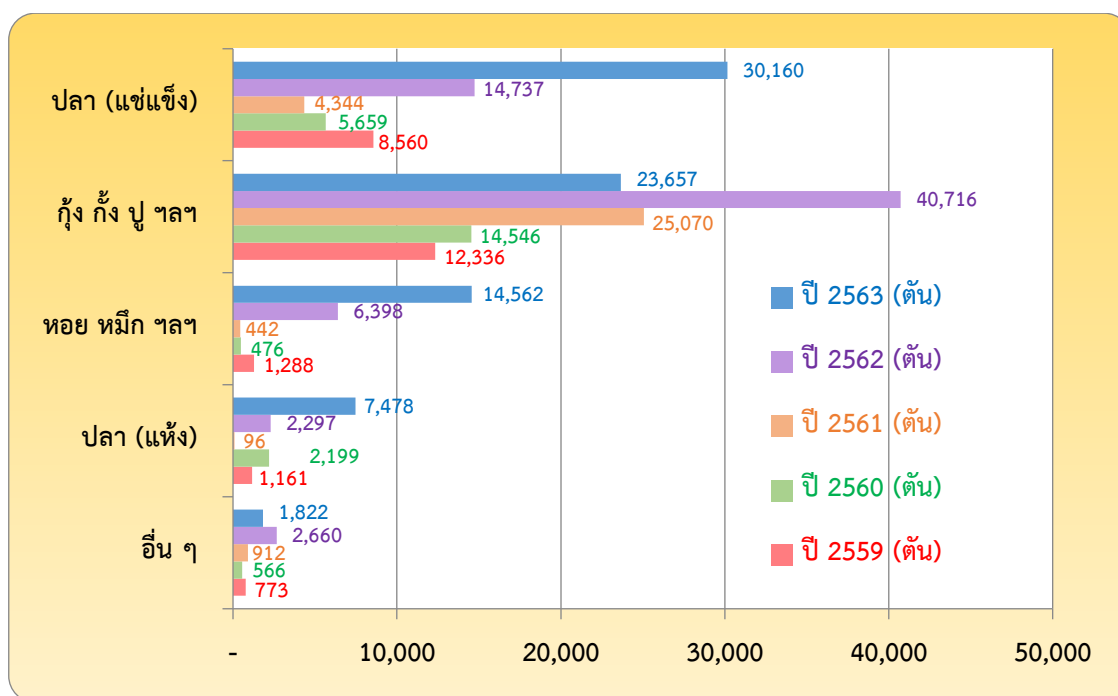
ตารางแสดงปริมาณนำเข้าสินค้าประมงมีชีวิต/สด - แช่เย็น/แช่แข็ง (พิกัดศุลกากร 03) จากไทยของจีน
แยกตามชนิดสินค้า (พิกัดศุลกากร 4 หลัก) ย้อนหลัง 5 ปี (ปี 2559 – 2563)

No.	พิกัด ศุลกากร	ชื่อชนิด	ปริมาณนำเข้า (ตัน)					ปี 2563 เทียบ ปี 2562
			ปี 2559	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2562	ปี 2563	
1	0303	ปลา (แช่เย็นจนแข็ง)	8,560	5,659	4,344	14,737	30,160	+104.7%
2	0306	สัตว์น้ำจำพวกครัสตาเซีย (กุ้ง กุ้ง ปู ฯลฯ)	12,336	14,546	25,070	40,716	23,657	-41.9%
3	0307	สัตว์น้ำจำพวกโมลลัสก์ (หอย หมึก ลิ่นทะเล ฯลฯ)	1,288	476	442	6,398	14,562	+127.6%
4	0305	ปลา (แห้ง ใสเกลือหรือแช่น้ำเกลือ รมควัน)	1,161	2,199	96	2,297	7,478	+225.6%
5	--	อื่น ๆ (นอกเหนือจากรายการข้างต้น)	773	566	912	2,660	1,822	-31.5%
ยอดรวม (พิกัดศุลกากร 03)			24,118	23,446	30,864	66,808	77,679	+16.3%

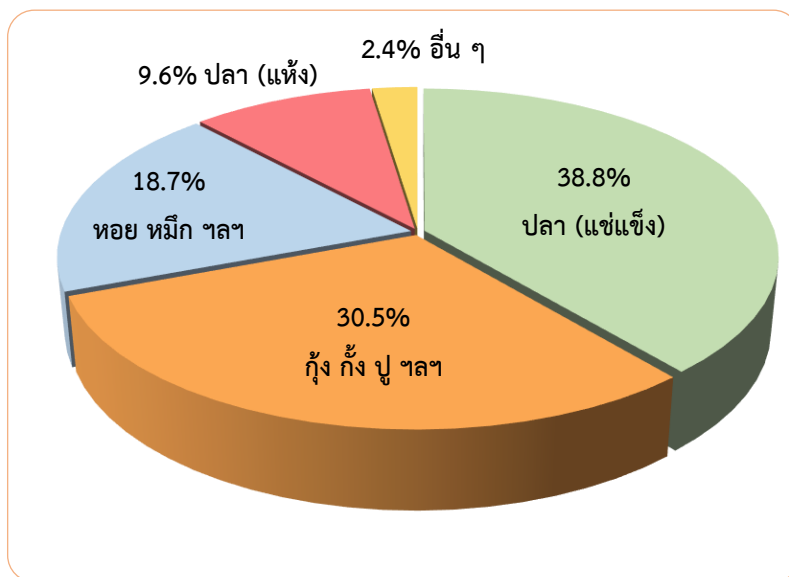
ที่มาข้อมูล : IHS Markit / Global Trade Atlas (China Customs)

ตารางข้างต้นเป็นการจัดอันดับโดยยึดตามปริมาณนำเข้าของปี 2563 ซึ่งจะเห็นได้ว่า หลายปีที่ผ่านมาจีนนำเข้ากุ้ง/กั้ง/ปู (พิกัดศุลกากร 0306) จากไทยมากที่สุดในกลุ่มสินค้าประมงพิกัดศุลกากร 03 รองลงมาคือปลาแช่แข็ง (พิกัดศุลกากร 0303) แต่ในปี 2563 ปริมาณนำเข้ากุ้ง/กั้ง/ปูลดลงจากปีก่อนหน้าเกือบครึ่งหนึ่ง ขณะที่ปริมาณนำเข้าปลาแช่แข็ง กลุ่มหอย/หมึก และปลาแห้งเพิ่มขึ้นสูงมาก ซึ่งเฉลี่ยเพิ่มขึ้นไม่ต่ำกว่า 1 เท่า โดยปลาแช่แข็งได้กลายเป็นสินค้าที่จีนนำเข้ามากเป็นอันดับหนึ่งแทนที่กลุ่มกุ้ง/กั้ง/ปู

แผนภูมิแสดงปริมาณนำเข้าสินค้าประมงมีชีวิต/สด - แช่เย็น/แช่แข็ง (พิกัดศุลกากร 03) จากไทยของจีน
แยกตามชนิดสินค้า (พิกัดศุลกากร 4 หลัก) ย้อนหลัง 5 ปี (ปี 2559 – 2563)

แผนภาพแสดงสัดส่วนปริมาณนำเข้าสินค้าประมงมีชีวิต/สด - แช่เย็น/แช่แข็ง (พิกัดศุลกากร 03) จากไทยของจีน
แยกตามชนิดสินค้า (พิกัดศุลกากร 4 หลัก) (ปี 2563)

จากแผนภาพข้างต้นจะเห็นได้ว่า ปลาแช่แข็งมีส่วนแบ่งตลาดในปี 2563 มากที่สุดถึงร้อยละ 38.8 รองลงมาคือกลุ่มกุ้ง/กุ้ง/ปู และกลุ่มหอย/หมีก ซึ่งมีส่วนแบ่งตลาดที่ร้อยละ 30.5 และร้อยละ 18.7 ตามลำดับ

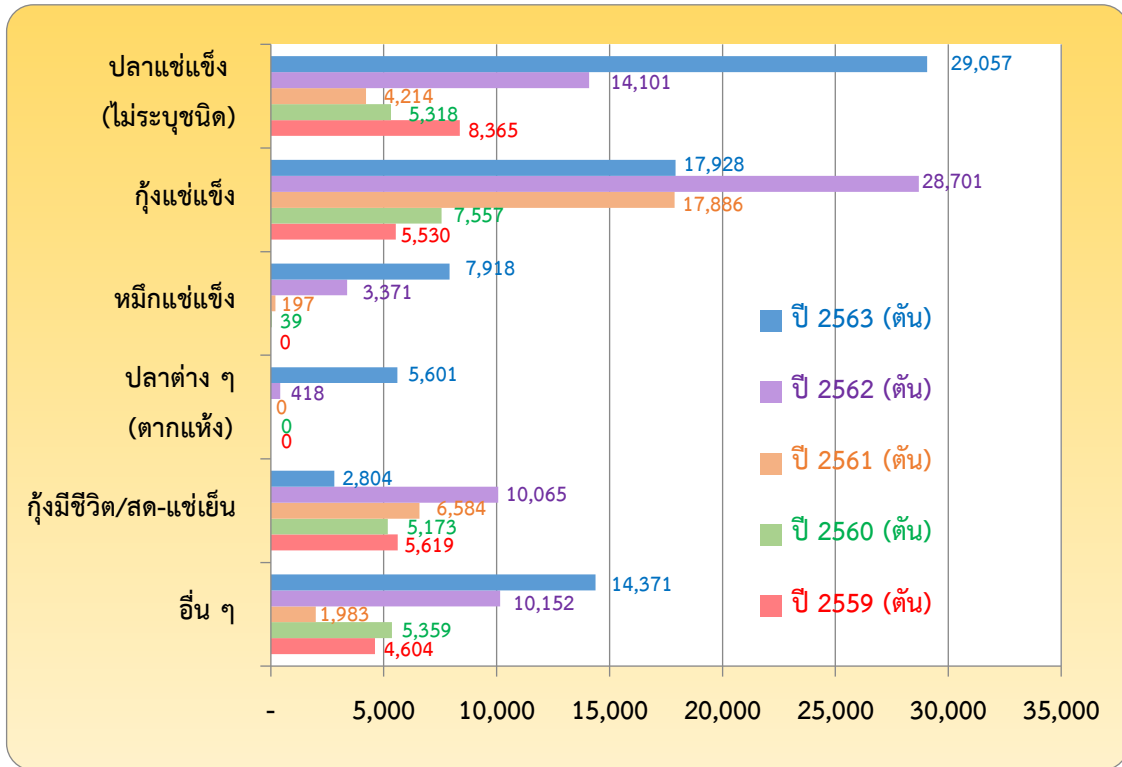
ตารางแสดงปริมาณนำเข้าสินค้าประมงมีชีวิต/สด - แช่เย็น/แช่แข็ง (พิกัดศุลกากร 03) จากไทยของจีน
แยกตามชนิดสินค้า (พิกัดศุลกากร 6 หลัก) ย้อนหลัง 5 ปี (ปี 2559 - 2563)

No.	พิกัดศุลกากร	ชื่อชนิด	ปริมาณนำเข้า (ตัน)					ปี 2563 เทียบปี 2562
			ปี 2559	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2562	ปี 2563	
1	030389	ปลาแช่แข็ง (ไม่ระบุชนิด)	8,365	5,318	4,214	14,101	29,057	+106.1%
2	030617	กุ้งแช่แข็ง	5,530	7,557	17,886	28,701	17,928	-37.5%
3	030743	หมีกแช่แข็ง	0	39	197	3,371	7,918	+134.9%
4	030554	ปลาเฮอริ่ง/ปลาแอนโชวี/ปลาซาร์ดีน/ปลาบรอสลิง/ปลาแมคเคอเรล (ตากแห้ง แต่ไม่รมควัน)	0	0	0	418	5,601	+1240.0%
5	030636	กุ้งมีชีวิต/สด - แช่เย็น	5,619	5,173	6,584	10,065	2,804	-72.1%
6	--	อื่น ๆ (นอกเหนือจากรายการข้างต้น)	4,604	5,359	1,983	10,152	14,371	+141.56%
ยอดรวม (พิกัดศุลกากร 03)			24,118	23,446	30,864	66,808	77,679	+16.3%

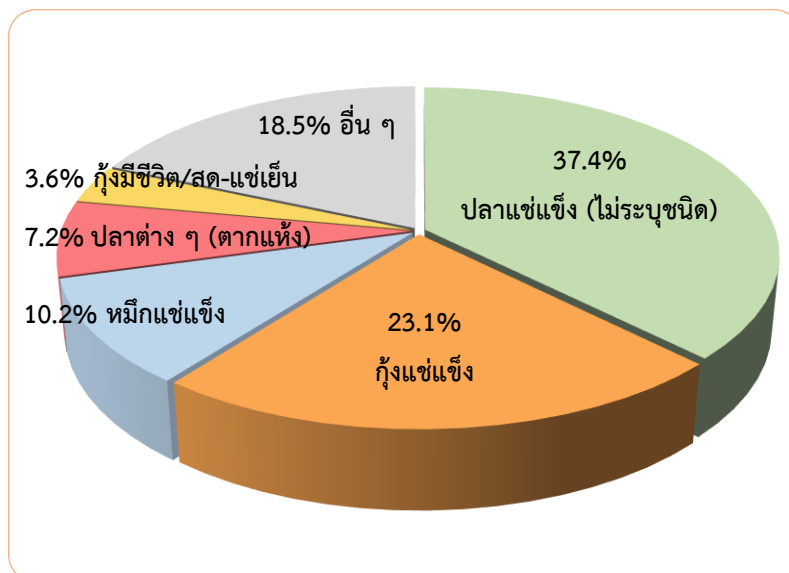
ที่มาข้อมูล : IHS Markit / Global Trade Atlas (China Customs)

ตารางข้างต้นเป็นการจัดอันดับโดยยึดตามปริมาณนำเข้าของปี 2563 ซึ่งจะเห็นได้ว่า สินค้าประมง 3 ชนิดแรกที่จีนนำเข้าจากไทยมากที่สุด คือ ปลาแช่แข็ง (พิกัดศุลกากร 030389) กุ้งแช่แข็ง (พิกัดศุลกากร 030617) และหมีกแช่แข็ง (พิกัดศุลกากร 030743) โดยมีเฉพาะสินค้าประเภทกุ้งเท่านั้นที่มีปริมาณนำเข้าลดลงจากปี 2562 ขณะที่สินค้าประเภทปลาและหมีกมีปริมาณนำเข้าเพิ่มขึ้นค่อนข้างมากเมื่อเทียบกับปี 2562 ทั้งนี้ จะสังเกตได้ว่า หลายปีที่ผ่านมา กุ้ง (มีชีวิต/สด - แช่เย็น/แช่แข็ง) จะเป็นสินค้าประมงที่จีนนำเข้าจากไทยมากกว่าปลาแช่แข็งมาโดยตลอด มีเฉพาะปี 2563 เท่านั้นที่ปลาแช่แข็งมีปริมาณนำเข้ามากกว่ากุ้งและกลายเป็นอันดับที่ 1

แผนภูมิแสดงปริมาณนำเข้าสินค้าประมงมีชีวิต/สด - แช่เย็น/แช่แข็ง (พิกัดศุลกากร 03) จากไทยของจีน แยกตามชนิดสินค้า (พิกัดศุลกากร 6 หลัก) ย้อนหลัง 5 ปี (ปี 2559 – 2563)

แผนภาพแสดงสัดส่วนปริมาณนำเข้าสินค้าประมงมีชีวิต/สด - แช่เย็น/แช่แข็ง (พิกัดศุลกากร 03) จากไทยของจีน แยกตามชนิดสินค้า (พิกัดศุลกากร 6 หลัก) (ปี 2563)

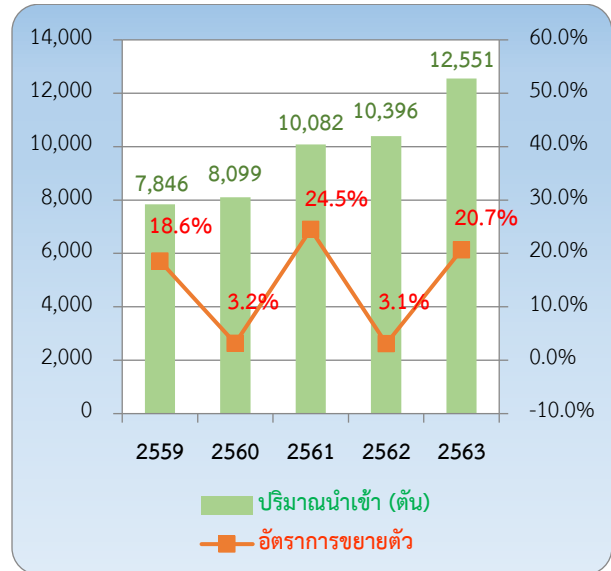
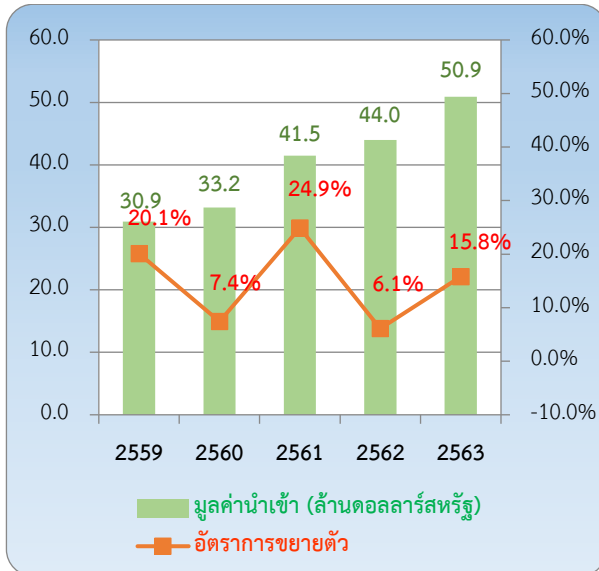

จากแผนภาพข้างต้นจะเห็นได้ว่า ปลาแช่แข็ง (พิกัดศุลกากร 030389) มีสัดส่วนมากที่สุดถึงร้อยละ 37.4 ขณะที่กุ้งแช่แข็ง (พิกัดศุลกากร 030617) และกุ้งมีชีวิต/สด-แช่เย็น (พิกัดศุลกากร 030636) ซึ่งเคยเป็นสินค้าประมงที่จีนนำเข้าจากไทยมากที่สุด กลับมาส่วนแบ่งตลาดในปี 2563 เพียงร้อยละ 23.1 และร้อยละ 3.6 ตามลำดับ

3.2 ภาพรวมการนำเข้าปลาแปรรูป (พิกัดศุลกากร 1604) จากไทย

ปี 2563 จีนมีปริมาณนำเข้าปลาแปรรูปจากไทยรวม 12,551 ตัน คิดเป็นมูลค่านำเข้า 50.9 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้าร้อยละ 20.7 และร้อยละ 15.8 ตามลำดับ

แผนภูมิแสดงสถิติการนำเข้าปลาแปรรูป (พิกัดศุลกากร 1604) จากไทยของจีน
ย้อนหลัง 5 ปี (ปี 2559 – 2563)

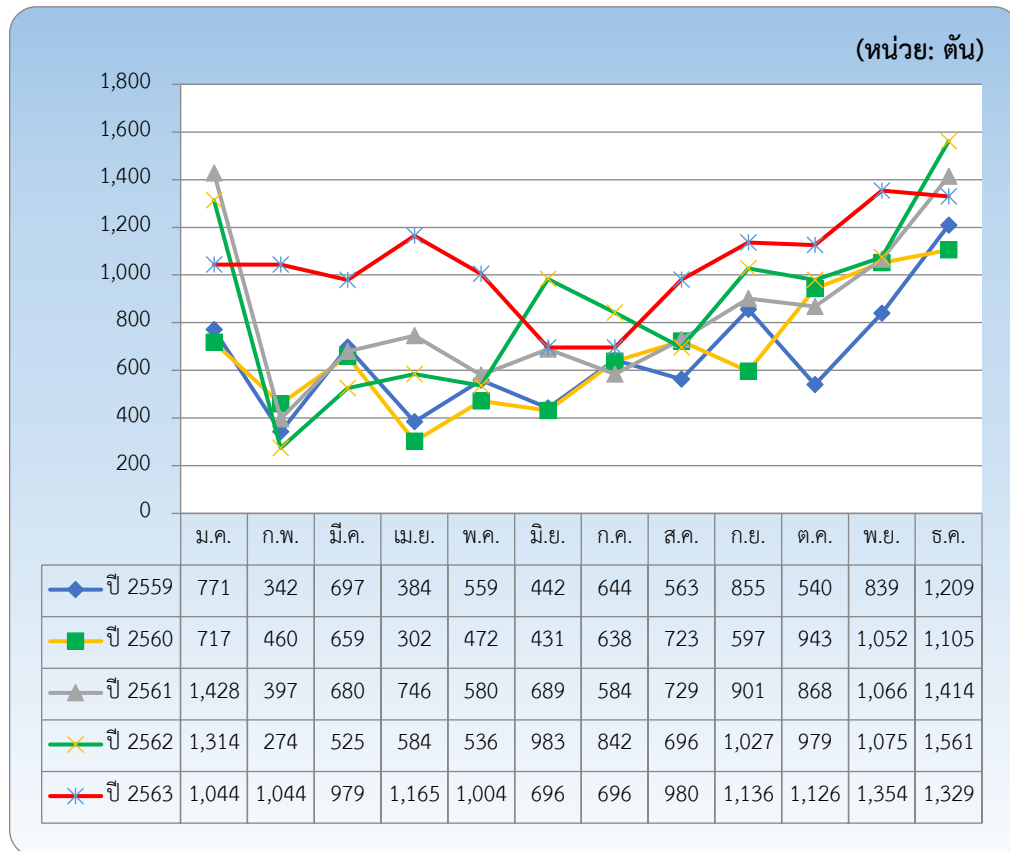

ที่มาข้อมูล : IHS Markit / Global Trade Atlas (China Customs)

จากแผนภูมิต่างกันจะเห็นได้ว่า หลายปีที่ผ่านมาจีนมีแนวโน้มการนำเข้าปลาแปรรูปจากไทยเพิ่มขึ้นมาโดยตลอด แม้จะต้องเผชิญกับการแพร่ระบาดของ COVID-19 ในช่วงปี 2563 โดยมีอัตราการขยายตัวค่อนข้างดี ในปี 2559 ปี 2561 และปี 2563 ขณะที่ปี 2560 และปี 2562 ที่มีอัตราการขยายตัวค่อนข้างน้อย ทั้งนี้ ระยะเวลา 5 ปีที่ผ่านมา การนำเข้าปลาแปรรูปจากไทยของจีนขยายตัวขึ้นถึงเกือบ 1 เท่า

แผนภูมิแสดงปริมาณนำเข้าปลาแปรรูป (พิกัดศุลกากร 1604) จากไทยของจีน
แยกเป็นรายเดือน ย้อนหลัง 5 ปี (ปี 2559 – 2563)

ที่มาข้อมูล : IHS Markit / Global Trade Atlas (China Customs)

จากแผนภูมิข้างต้นจะเห็นได้ว่า โดยรวมแล้วในช่วงกลางปีจีนนำเข้าปลาแปรรูปจากไทยค่อนข้างน้อย และจะทยอยเพิ่มขึ้นตั้งแต่เดือนตุลาคมจนถึงเดือนมกราคมของปีถัดไป และจะลดลงทันทีในเดือนกุมภาพันธ์ ซึ่งช่วงดังกล่าวมักจะเป็นช่วงเทศกาลตรุษจีนที่ธุรกิจนำเข้าและโลจิสติกส์ปิดทำการค่อนข้างนาน หรือเป็นช่วงที่ผ่านเทศกาลตรุษจีนไปแล้ว ซึ่งผู้บริโภคจีนมักจับจ่ายใช้สอยไปแล้วตั้งแต่ช่วงก่อนตรุษจีน จึงอาจเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้ปริมาณนำเข้าลดลงอย่างมากในช่วงดังกล่าว

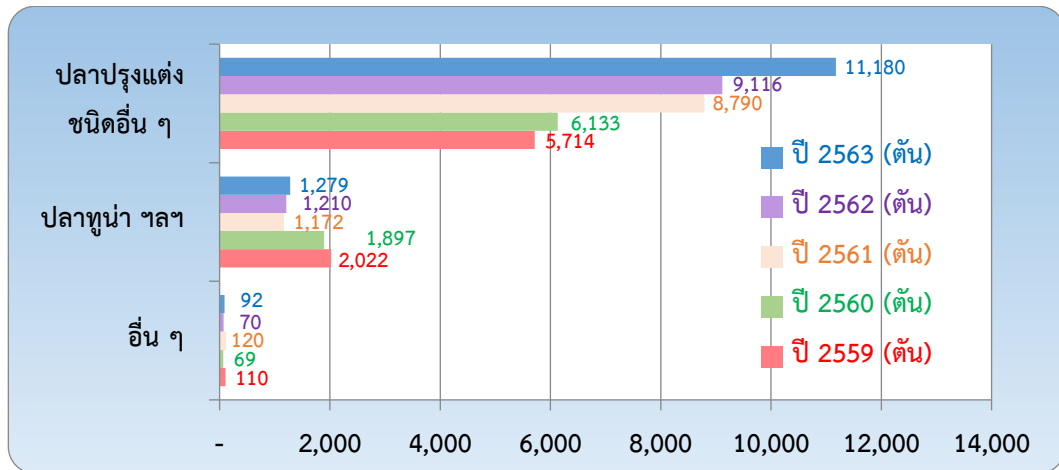
ตารางแสดงปริมาณนำเข้าปลาแปรรูป (พิกัดศุลกากร 1604) จากไทยของจีน
แยกตามชนิดสินค้า ย้อนหลัง 5 ปี (ปี 2559 – 2563)

No.	พิกัดศุลกากร	ชื่อชนิด	ปริมาณนำเข้า (ตัน)					ปี 2563 เทียบปี 2562
			ปี 2559	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2562	ปี 2563	
1	160420	ปลาที่ปรุงแต่งหรือทำให้ไม่เสียชนิดอื่น ๆ	5,714	6,133	8,790	9,116	11,180	+22.6%
2	160414	ปลาทูนา ปลาสดิบแจ็ก และปลาโบนิโต	2,022	1,897	1,172	1,210	1,279	+5.7%
5	--	อื่น ๆ (นอกเหนือจากรายการข้างต้น)	110	69	120	70	92	+31.4%
ยอดรวม (พิกัดศุลกากร 1604)			7,846	8,099	10,082	10,396	12,551	+20.7%

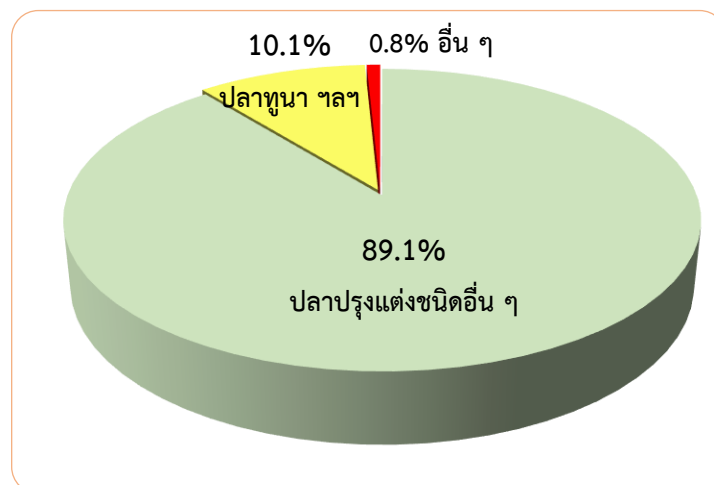
ที่มาข้อมูล : IHS Markit / Global Trade Atlas (China Customs)

จากตารางข้างต้นจะเห็นได้ว่า ปลาปรุงแต่งชนิดอื่น ๆ และปลาทუნ่าเป็นสินค้าประเภทปลาแปรรูป 2 กลุ่มหลักที่จีนนำเข้าจากไทย โดยมีปริมาณนำเข้าปลาปรุงแต่งชนิดอื่น ๆ เพิ่มขึ้นอย่างมีเสถียรภาพมาโดยตลอด ขณะที่แนวโน้มนำเข้าปลาทუნ่า ฯลฯ จากไทยลดลงอย่างต่อเนื่อง

แผนภูมิแสดงปริมาณนำเข้าปลาแปรรูป (พิกัดศุลกากร 1604) จากไทยของจีน แยกตามชนิดสินค้า ย้อนหลัง 5 ปี (ปี 2559 – 2563)

แผนภาพแสดงสัดส่วนปริมาณนำเข้าปลาแปรรูป (พิกัดศุลกากร 1604) จากไทยของจีน แยกตามชนิดสินค้า (ปี 2563)

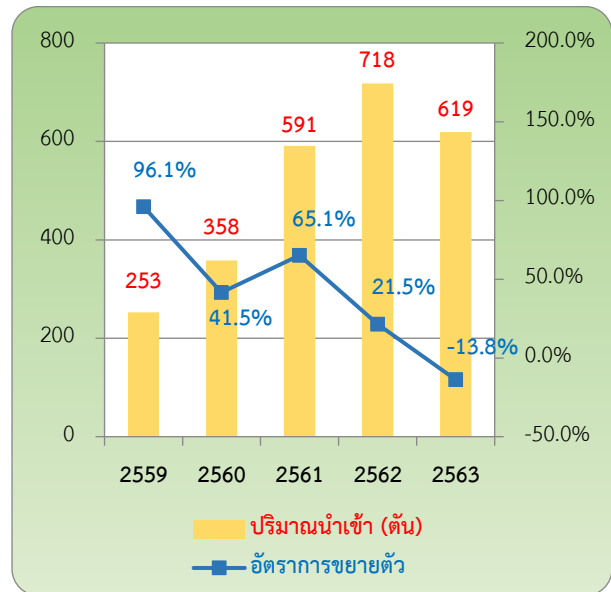
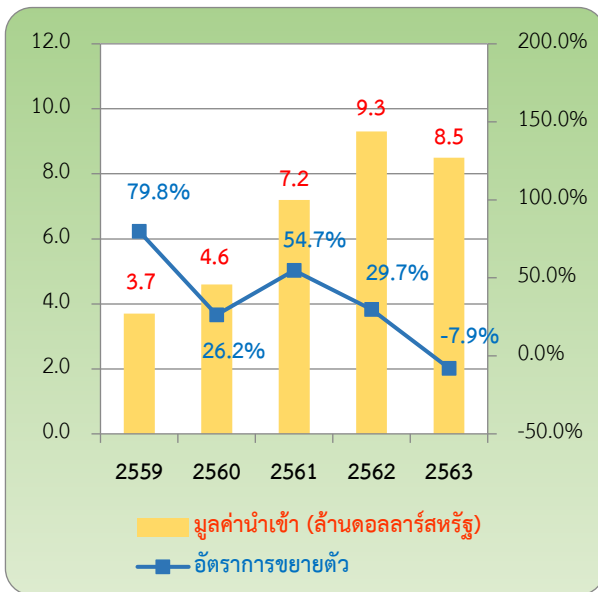
จากแผนภาพข้างต้นจะเห็นได้ว่า ปลาปรุงแต่งชนิดอื่น ๆ มีส่วนแบ่งตลาดในปี 2563 มากสุดถึงร้อยละ 89.1 ขณะที่ปลาทუნ่า ฯลฯ มีส่วนแบ่งตลาดที่ร้อยละ 10.1

3.3 ภาพรวมการนำเข้ากุ้ง/ปู/หอย/หมึกแปรรูป (พิกัดศุลกากร 1605) จากไทย

ปี 2563 จีนมีปริมาณนำเข้ากุ้ง/ปู/หอย/หมึกแปรรูปจากไทยรวม 619 ตัน คิดเป็นมูลค่านำเข้า 8.5 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ลดลงจากปีก่อนหน้าร้อยละ 13.8 และร้อยละ 7.9 ตามลำดับ

แผนภูมิแสดงสถิติการนำเข้ากุ้ง/ปู/หอย/หมึกแปรรูป (พิกัดศุลกากร 1605) จากไทยของจีน
ย้อนหลัง 5 ปี (ปี 2559 – 2563)

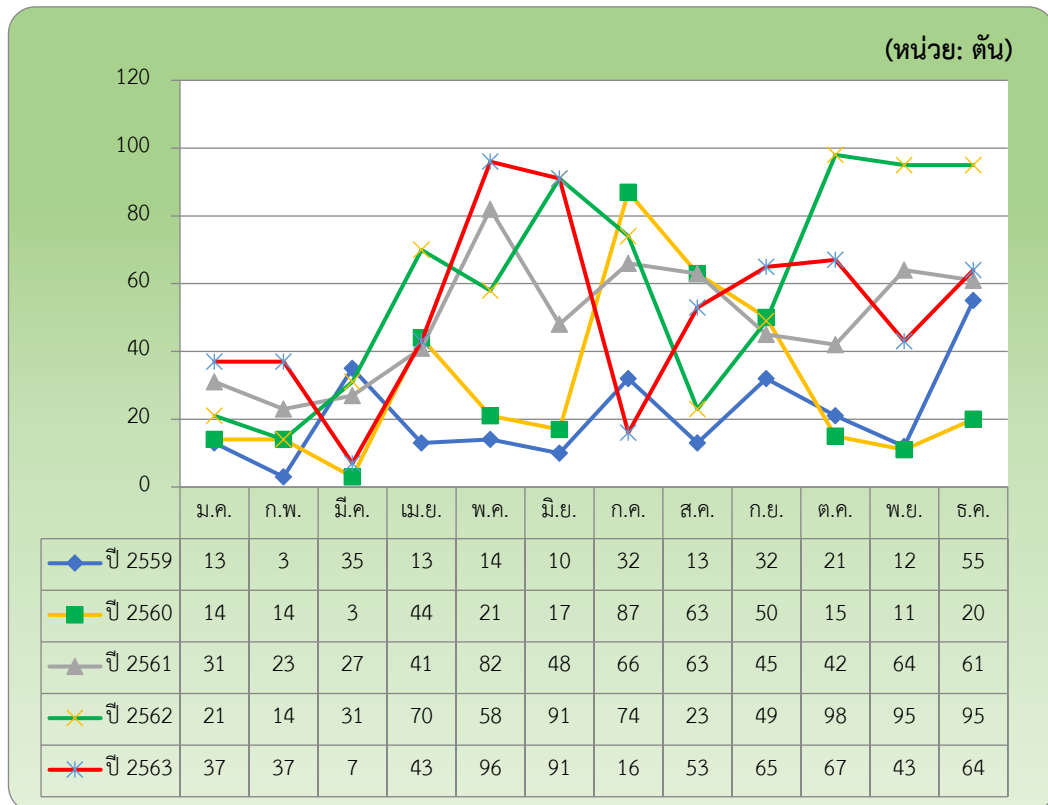

ที่มาข้อมูล : IHS Markit / Global Trade Atlas (China Customs)

จากแผนภูมิข้างต้นจะเห็นได้ว่า หลายปีที่ผ่านมาจีนมีแนวโน้มการนำเข้ากุ้ง/ปู/หอย/หมึกแปรรูปจากไทยเพิ่มขึ้นมาโดยตลอด อีกทั้งมีอัตราการขยายตัวค่อนข้างดี โดยเฉพาะในปี 2559 และปี 2561 ทั้งนี้ มีเพียงปี 2563 เท่านั้นที่การนำเข้าลดลงจากเดิมเล็กน้อย แต่อย่างไรก็ดี มูลค่าและปริมาณนำเข้าก็ยังขยายตัวจากปี 2561 ประมาณร้อยละ 18.0 และร้อยละ 4.7 ตามลำดับ และได้ขยายตัวจากปี 2559 มากกว่า 2 เท่า ซึ่งสะท้อนถึงศักยภาพการบริโภคในตลาดจีนได้อย่างดี

แผนภูมิแสดงปริมาณนำเข้ากุ้ง/ปู/หอย/หมึกแปรรูป (พิกัดศุลกากร 1605) จากไทยของจีน
แยกเป็นรายเดือน ย้อนหลัง 5 ปี (ปี 2559 – 2563)

ที่มาข้อมูล : IHS Markit / Global Trade Atlas (China Customs)

จากแผนภูมิข้างต้นจะเห็นได้ว่า การนำเข้ากุ้ง/ปู/หอย/หมึกแปรรูปจากไทยของจีนในแต่ละปีมีแนวโน้มที่ค่อนข้างต่างกันอย่างมาก โดยในภาพรวมแล้วช่วงเดือนกุมภาพันธ์หรือมีนาคมจะมีปริมาณนำเข้าที่ค่อนข้างน้อย ซึ่งเป็นช่วงผ่านการจับจ่ายใช้สอยในช่วงเทศกาลตรุษจีนไปแล้ว ขณะที่ช่วงปลายปีจะมีปริมาณนำเข้าที่สูงขึ้นกว่าทุกเดือน ทั้งนี้ เป็นที่น่าสังเกตว่าปริมาณนำเข้าในเดือนพฤษภาคมและมิถุนายนของปี 2563 ค่อนข้างสูง ซึ่งมีลักษณะที่คล้ายคลึงกับการนำเข้าสินค้าประมงมีชีวิต/สด - แช่เย็น/แช่แข็งจากไทย โดยอาจมีปัจจัยมาจากการแพร่ระบาดของ COVID-19 ในจีนเริ่มคลี่คลายลงในช่วงดังกล่าว จึงทำให้กลับมามีความต้องการบริโภคเพิ่มขึ้นอย่างมาก

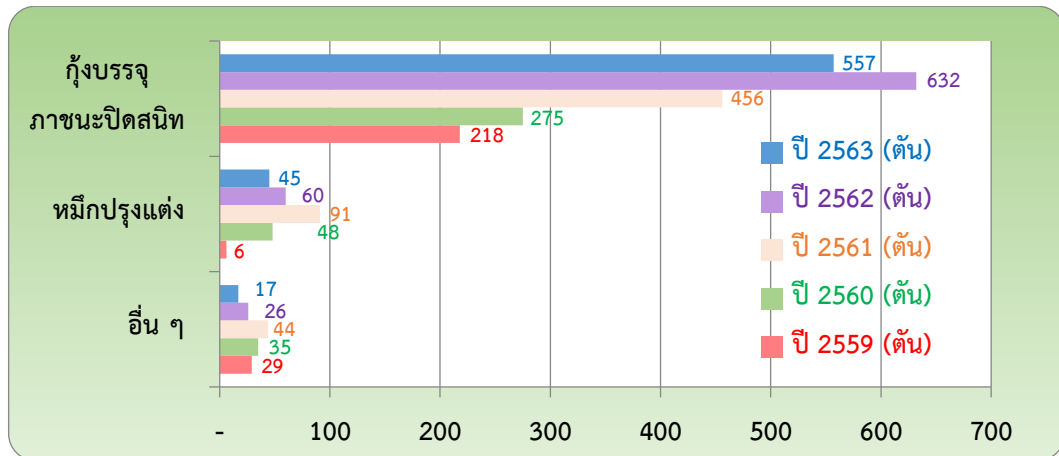
ตารางแสดงปริมาณนำเข้ากุ้ง/ปู/หอย/หมึกแปรรูป (พิกัดศุลกากร 1605) จากไทยของจีน
แยกตามชนิดสินค้า ย้อนหลัง 5 ปี (ปี 2559 – 2563)

No.	พิกัดศุลกากร	ชื่อชนิด	ปริมาณนำเข้า (ตัน)					ปี 2563 เทียบปี 2562
			ปี 2559	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2562	ปี 2563	
1	160529	กุ้งบรรจุภาชนะปิดสนิท	218	275	456	632	557	-11.9%
2	160554	หมึกปรุงแต่ง	6	48	91	60	45	-25.0%
5	--	อื่น ๆ (นอกเหนือจากรายการข้างต้น)	29	35	44	26	17	-34.6%
ยอดรวม (พิกัดศุลกากร 1605)			253	358	591	718	619	-13.8%

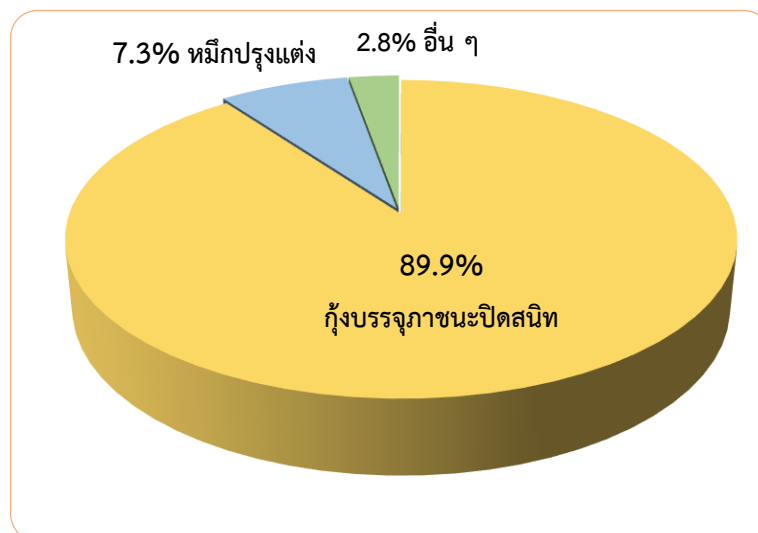
ที่มาข้อมูล : IHS Markit / Global Trade Atlas (China Customs)

จากตารางข้างต้นจะเห็นได้ว่า กุ้งบรรจุภาชนะปิดสนิทเป็นสินค้าหลักในกลุ่มกุ้ง/ปู/หอย/หมีกแปรรูป ที่จีนนำเข้าจากไทย โดยมีแนวโน้มนำเข้าเพิ่มขึ้นมาโดยตลอด ยกเว้นปี 2563 ที่ปริมาณนำเข้าลดลง นอกจากนี้ ยังมีหมีกปรุงแต่งที่จีนนำเข้าจากไทย แต่ยังคงมีสัดส่วนที่ค่อนข้างน้อยเมื่อเทียบกับสินค้าประเภทกุ้ง

แผนภูมิแสดงปริมาณนำเข้ากุ้ง/ปู/หอย/หมีกแปรรูป (พิกัดศุลกากร 1605) จากไทยของจีน แยกตามชนิดสินค้า ย้อนหลัง 5 ปี (ปี 2559 – 2563)

แผนภาพแสดงสัดส่วนปริมาณนำเข้ากุ้ง/ปู/หอย/หมีกแปรรูป (พิกัดศุลกากร 1605) จากไทยของจีน แยกตามชนิดสินค้า (ปี 2563)

จากแผนภาพข้างต้นจะเห็นได้ว่า กุ้งบรรจุภาชนะปิดสนิทมีส่วนแบ่งตลาดในปี 2563 มากที่สุดถึงเกือบร้อยละ 90 ขณะที่หมีกปรุงแต่งมีส่วนแบ่งตลาดเพียงร้อยละ 7.3 เท่านั้น

บทที่ 3

COVID-19 กับสินค้าประมงนำเข้าจากต่างประเทศ

นับตั้งแต่การแพร่ระบาดของไวรัส COVID-19 ในจีนตั้งต้นช่วงต้นปี 2563 เป็นต้นมา โดยมีจุดเริ่มต้นจากตลาดอาหารทะเลหัวหนานในนครอู่ฮั่น มณฑลเหอเป่ย์ และทยอยขยายต่อไปจนทั่วทุกพื้นที่ในจีน ซึ่งได้ดำเนินการตรวจคัดกรองเชื้อ COVID-19 ทั้งที่สนามบิน ท่าเรือ และด่านชายแดนต่าง ๆ เป็นต้น จนกระทั่งจีนสามารถควบคุมการแพร่ระบาดฯ ในภาพรวมได้ค่อนข้างเร็ว และมีสถานการณ์คลี่คลายขึ้นตั้งแต่ช่วงเดือนพฤษภาคม 2563 แต่ได้เกิดการแพร่ระบาดฯ ขึ้นอีกครั้งที่กรุงปักกิ่งในช่วงเดือนมิถุนายนจากตลาดค้าส่งซินฟาตี้ หลังจากเกือบทุกพื้นที่ในจีนแทบจะไม่มีการแพร่ระบาดฯ อีกแล้ว โดยตรวจพบเชื้อ COVID-19 บนเซียงหั่นเนื้อปลาแซลมอนที่นำเข้าจากต่างประเทศ จนเป็นเหตุให้จีนเริ่มมีมาตรการที่เข้มงวดกับสินค้าประมงนำเข้าจากต่างประเทศในเวลาต่อมา

วันที่ 8 มิถุนายน 2564 คณะกรรมการสาธารณสุขและสุขภาพจีนได้ออกรายงาน "WHO-convened Global Study of Origins of SARS-CoV-2: China Part" ซึ่งระบุว่า ทีมผู้เชี่ยวชาญระหว่างประเทศประเมินว่าระบบห่วงโซ่ความเย็น/ห่วงโซ่อาหารเป็น 1 ใน 4 ของช่องทางที่อาจก่อให้เกิดการแพร่ระบาดของ COVID-19 จึงนับเป็นชนวนที่ทำให้จีนเริ่มตรวจคัดกรองสินค้าอาหารแช่เย็น/แช่แข็งเข้มงวดมากขึ้นในลำดับต่อมา อีกทั้งผู้บริโภคจีนก็เริ่มมีความกังวลถึงเรื่องความปลอดภัยของสินค้าอาหารแช่เย็น/แช่แข็งที่นำเข้าจากต่างประเทศ หลังจากมีข่าวการตรวจพบเชื้อ COVID-19 บนบรรจุภัณฑ์สินค้านี้ดังกล่าวทยอยออกมาอย่างต่อเนื่อง อันเป็นผลให้ผู้ผลิตสินค้าอาหารแช่เย็น/แช่แข็งจากต่างประเทศรวมถึงประเทศไทยล้วนได้รับผลกระทบอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

1. “มาตรการสั่งเบรก” อาหารแช่เย็น/แช่แข็งนำเข้าจากต่างประเทศของจีน

“มาตรการสั่งเบรก” คือ ชื่อย่อที่ผู้ประกอบการในแวดวงธุรกิจอาหารแช่เย็น/แช่แข็งใช้เรียกแทน “มาตรการป้องกันฉุกเฉินกับผู้ผลิตอาหารแช่เย็น/แช่แข็งต่างประเทศที่ส่งสินค้าสู่จีนและตรวจพบเชื้อ COVID-19” ของศุลกากรจีน ซึ่งเป็นมาตรการที่จีนใช้กับสินค้าประมงนำเข้าจากต่างประเทศในปัจจุบันด้วย

1.1 ความเป็นมาของ “มาตรการสั่งเบรก”

มิถุนายน 2563 เกิดคลัสเตอร์การแพร่ระบาดฯ ครั้งใหม่ที่กรุงปักกิ่ง โดยเริ่มตรวจพบผู้ติดเชื้อ COVID-19 ในท้องที่เมื่อวันที่ 11 มิถุนายน และมีจำนวนผู้ติดเชื้อเพิ่มขึ้นอีกในวันถัดมา ภายหลังจากการสุ่มตรวจตลาดค้าส่งทั่วทั้งกรุงปักกิ่งจนในที่สุดจึงตรวจพบเชื้อ COVID-19 บนเขียงหั่นเนื้อปลาแชลมนที่นำเข้ามาจากต่างประเทศใน **ตลาดค้าส่งซินฟาตี้** ซึ่งทำให้ผู้คนในจีนต่างหันมาสนใจกับประเด็นเรื่องความปลอดภัยของอาหารแช่เย็น/แช่แข็ง จนกระทั่งวันที่ 19 มิถุนายน 2563 คณะทำงานป้องกันและควบคุมการแพร่ระบาดฯ ภายใต้อำนาจรัฐมนตรีจีนจึงได้แถลงการณ์เกี่ยวกับกรณีเชื้อ COVID-19 แพร่ระบาดเข้าสู่จีนผ่านสินค้าอาหารสดที่นำเข้ามาจากต่างประเทศว่า หน่วยงานศุลกากรจะทำหน้าที่ควบคุมความปลอดภัยของอาหารนำเข้าและประเมินความเสี่ยงอย่างต่อเนื่อง จากนั้นศุลกากรจีนก็ได้สั่งการให้ศุลกากรทุกแห่งทั่วประเทศดำเนินการตรวจเชื้อ COVID-19 กับสินค้าสดและแช่เย็น/แช่แข็ง (อาทิ สินค้าประมง เนื้อสัตว์ ผัก และบรรจุภัณฑ์หรืออุปกรณ์ที่ใช้สำหรับขนส่งด้วยระบบความเย็น เป็นต้น) ที่นำเข้ามาจากกลุ่มประเทศหรือพื้นที่ที่มีความเสี่ยงในการแพร่ระบาดฯ ระดับสูง

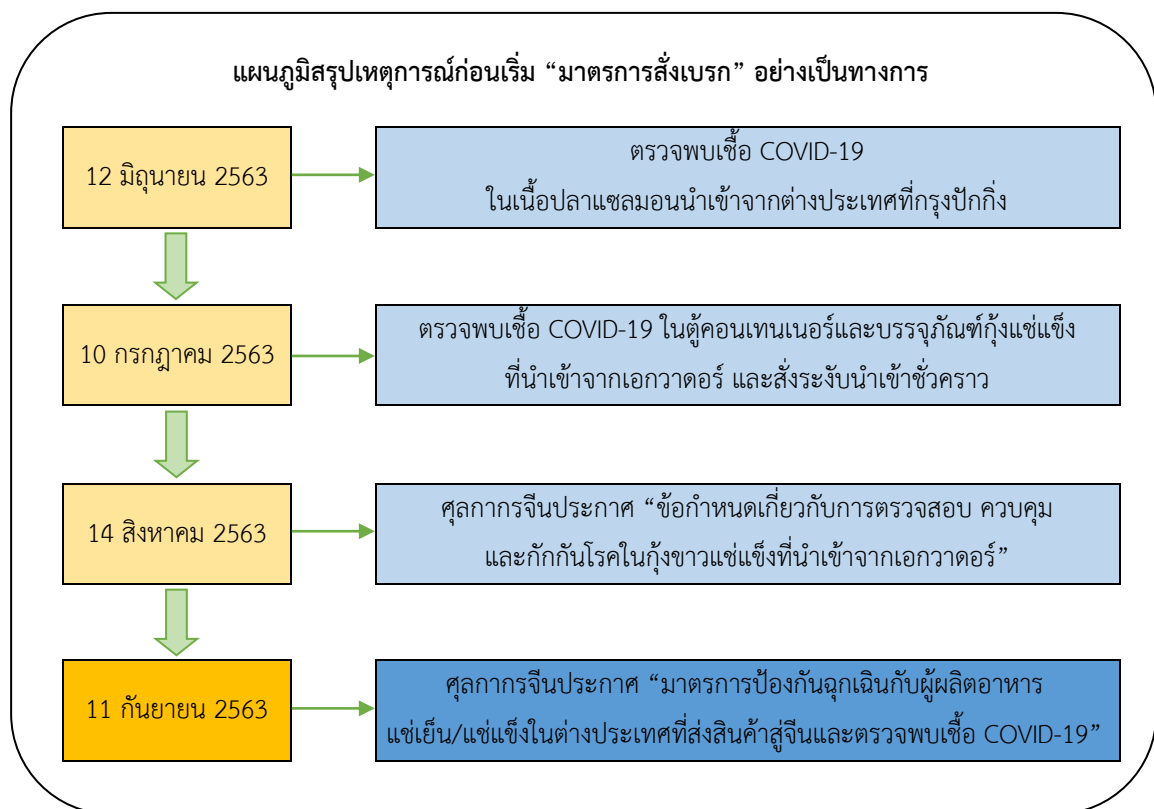
กรกฎาคม 2563 ศุลกากรจีนได้แถลงการณ์ในวันที่ 17 กรกฎาคมว่า ได้ตรวจพบเชื้อ COVID-19 ภายในตู้คอนเทนเนอร์และบรรจุภัณฑ์ชั้นนอกของกึ่งแช่แข็งที่นำเข้ามาจากบริษัท 3 รายของประเทศเอกวาดอร์ (ได้แก่ Industrial Pesquera Santa Priscila S.A., Empacreci S.A. และ Empacadora Del Pacifico Sociedad Anonima Edpacific S.A.) โดยไม่พบเชื้อ COVID-19 ที่บรรจุภัณฑ์ชั้นในและตัวกึ่ง และได้ออกประกาศระงับการดำเนินการที่เกี่ยวข้องของบริษัท 3 รายดังกล่าวชั่วคราวในวันเดียวกัน ซึ่งมีเนื้อหาดังนี้

- (1) ระงับคุณสมบัติการจดทะเบียนในจีนของบริษัททั้ง 3 รายดังกล่าวเป็นการชั่วคราว
- (2) ระงับการนำเข้าสินค้าของบริษัททั้ง 3 รายดังกล่าวเป็นการชั่วคราว และระงับการรับคำร้องขอผ่านพิธีการนำเข้าสินค้าของบริษัททั้ง 3 รายดังกล่าวเป็นการชั่วคราว
- (3) ให้ผู้นำเข้าเรียกคืนกึ่งแช่แข็งที่ผลิตโดยบริษัท 3 รายหลังวันที่ 12 มีนาคม 2563 เป็นต้นมาในทันที รวมถึงส่งบันทึกการนำเข้าและการซื้อขายให้แก่ศุลกากร ณ ด่านนำเข้าด้วย โดยศุลกากรจะส่งคืนกึ่งแช่แข็งล็อตดังกล่าวให้แก่ผู้ผลิตหรือทำลายทิ้ง หากผู้ใดปฏิเสธที่จะดำเนินการเรียกคืน ศุลกากรจะดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วย “ความปลอดภัยด้านอาหารของสาธารณรัฐประชาชนจีน” และระเบียบปฏิบัติหรือระเบียบที่เกี่ยวข้องของศุลกากรต่อไป

ทั้งนี้ การปฏิบัติกับบริษัทผู้ผลิตในประเทศเอกวาดอร์ 3 รายของศุลกากรจีนในครั้งนี้นับเป็นจุดเริ่มต้นของแนวทางการดำเนิน “มาตรการสั่งเบรก” ในเวลาต่อมา

สิงหาคม 2563 ศุลกากรจีนได้ประกาศ “ข้อกำหนดการตรวจสอบ ควบคุมและกักกันโรคกุ้งชาวแช่แข็งที่นำเข้าจากประเทศเอกวาดอร์” บนเว็บไซต์เมื่อวันที่ 18 สิงหาคม 2563 โดยได้ระบุเงื่อนไขต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับบริษัทผู้ผลิต การยื่นขออนุมัติตรวจสอบ ควบคุม และกักกันโรค การออกหนังสือรับรองโดยหน่วยงานราชการของเอกวาดอร์ ความปลอดภัยของอาหาร บรรจุภัณฑ์และฉลาก การกักเก็บสินค้า และการขนส่ง เป็นต้น ภายหลังจากการประกาศข้อกำหนดดังกล่าวแล้ว ศุลกากรจีนยังได้ทยอยประกาศเรื่องการตรวจพบเชื้อ COVID-19 ที่บรรจุภัณฑ์ของสินค้าประมงที่นำเข้าจากอินโดนีเซียและนอร์เวย์ ขณะเดียวกัน ก็ได้ตรวจพบเชื้อ COVID-19 ในสินค้าอาหารแช่เย็นนำเข้าจากต่างประเทศภายในตลาดจีนอย่างต่อเนื่อง ซึ่งทำให้ผู้คนในจีนเพิ่มความใส่ใจประเด็นความปลอดภัยของอาหารแช่เย็นที่นำเข้าจากต่างประเทศ จึงเป็นผลผลักดันให้ทางการจีนจำเป็นต้องเร่งออกมาตรการป้องกันและควบคุมที่เข้มงวดกับสินค้านี้

กันยายน 2563 ศุลกากรจีนได้ออกประกาศฉบับที่ 103 ประจำปี 2563 ว่าด้วย “มาตรการป้องกันฉุกเฉินกับผู้ผลิตอาหารแช่เย็น/แช่แข็งต่างประเทศที่ส่งสินค้าสู่จีนและตรวจพบเชื้อ COVID-19” เมื่อวันที่ 11 กันยายน 2563 ซึ่งมีผลบังคับใช้ในทันที

1.2 สาระสำคัญของ “มาตรการสั่งเบรก”

จุดมุ่งหมายที่ศุลกากรจีนประกาศใช้ “มาตรการสั่งเบรก” คือ การป้องกันความเสี่ยงในการแพร่ระบาดของ COVID-19 ที่อาจมีสาเหตุจากสินค้าอาหารแช่เย็น/แช่แข็งที่นำเข้าจากต่างประเทศ เพื่อสร้างความปลอดภัยให้แก่ผู้บริโภคภายในประเทศจีน ขณะเดียวกัน เป็นการดำเนินมาตรการป้องกันฉุกเฉินสำหรับผู้ผลิตอาหารแช่เย็น/แช่แข็งในต่างประเทศ โดยมีเนื้อหาสำคัญดังนี้

(1) หากตรวจพบเชื้อ COVID-19 ในสินค้าอาหารแช่เย็น/แช่แข็งหรือบรรจุภัณฑ์ของผู้ผลิตในต่างประเทศ รายเดียวกันเป็นครั้งแรกและครั้งที่ 2 ศุลกากรจะระงับการรับคำร้องขอผ่านพิธีการนำเข้าสินค้าของผู้ผลิตดังกล่าวเป็นเวลา 1 สัปดาห์ หากครบเวลาที่กำหนดแล้วจะสามารถกลับมาดำเนินการได้ตามปกติ

(2) หากตรวจพบเชื้อ COVID-19 จากผู้ผลิตในต่างประเทศรายเดียวกันเป็นครั้งที่ 3 หรือมากกว่า 3 ครั้ง ศุลกากรจะระงับการรับคำร้องขอผ่านพิธีการนำเข้าสินค้าของผู้ผลิตดังกล่าวเป็นเวลา 4 สัปดาห์ หากครบเวลาที่กำหนดแล้วจะสามารถกลับมาดำเนินการได้ตามปกติ

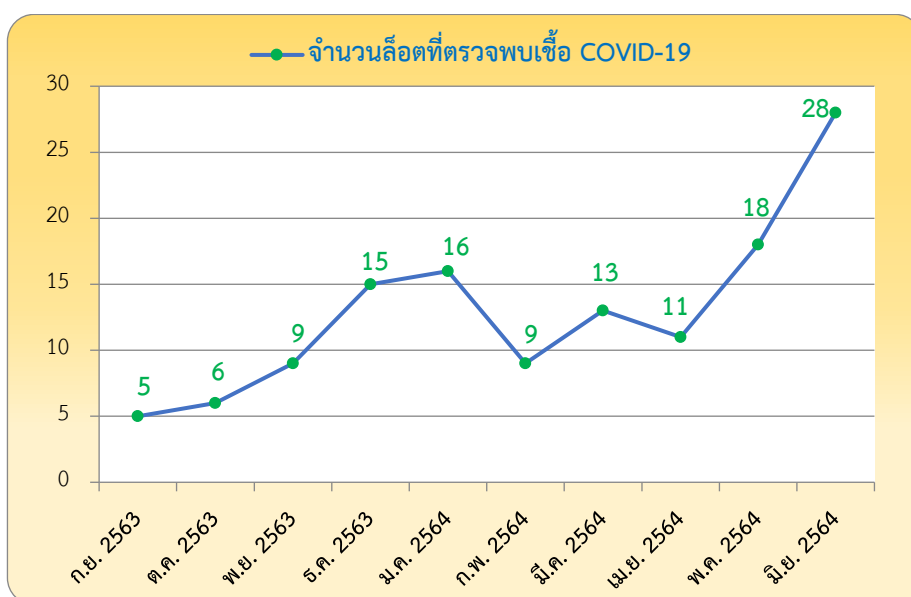
2. การวิเคราะห์ผลการตรวจเชื้อ COVID-19 ในอาหารแช่เย็น/แช่แข็งนำเข้าจากต่างประเทศ

จากข้อมูลของ www.foodmate.net พบว่า ตั้งแต่วันที่ 11 กันยายน 2563 ที่ศุลกากรจีนประกาศใช้ “มาตรการสั่งเบรก” จนถึงช่วงปลายเดือนมิถุนายน 2564 (รวมระยะเวลาประมาณ 10 เดือน) ศุลกากรจีนได้ออกประกาศแจ้งเกี่ยวกับการดำเนินการตามมาตรการป้องกันฉุกเฉินกับผู้ผลิตอาหารแช่เย็น/แช่แข็งในต่างประเทศรวมทั้งสิ้น 97 ครั้ง คิดเป็นจำนวนสินค้าที่ตรวจพบเชื้อ COVID-19 รวม 130 ล็อต ครอบคลุมผู้ผลิตในต่างประเทศถึง 107 ราย โดยสามารถทำการวิเคราะห์ข้อมูลจากสถิติดังกล่าวได้ดังนี้

2.1 การวิเคราะห์ช่วงเวลาออกประกาศของศุลกากรจีน

หากวิเคราะห์จำนวนล๊อตที่ตรวจพบเชื้อ COVID-19 ออกเป็นรายเดือนจากจำนวน 130 ล็อตจะพบว่า ช่วงเดือนกันยายน 2563 ที่เพิ่งเริ่มประกาศใช้มาตรการนั้นได้ตรวจพบเชื้อ COVID-19 เพียง 5 ล็อตเท่านั้น ซึ่งนับเป็นจำนวนที่น้อยที่สุดเมื่อเทียบกับเดือนอื่น ๆ ขณะที่เดือนมิถุนายน 2564 มีจำนวนตรวจพบเชื้อ COVID-19 มากที่สุดถึง 28 ล็อต

แผนภูมิแสดงจำนวนล๊อตที่ตรวจพบเชื้อ COVID-19 (กันยายน 2563 - มิถุนายน 2564)

จากแผนภูมิข้างต้นจะเห็นได้ว่า มีแนวโน้มการตรวจพบเชื้อ COVID-19 ในภาพรวมเพิ่มขึ้นมาโดยตลอด ทั้งนี้ สินค้าล็อตเหล่านี้จะไม่ถูกบันทึกในฐานข้อมูลการนำเข้าของศุลกากรจีนในแต่ละเดือนด้วย

2.2 การวิเคราะห์ประเภทสินค้า

จากจำนวนที่ตรวจพบเชื้อ COVID-19 รวม 130 ล็อตนั้นสามารถแบ่งสินค้าออกเป็น 2 ประเภทหลัก คือ **สินค้าประมงแช่เย็น/แช่แข็ง และเนื้อสัตว์แช่เย็น/แช่แข็ง** โดยได้เก็บชิ้นตัวอย่างเพื่อดำเนินการตรวจใน 3 ส่วน ได้แก่ **บรรจุภัณฑ์ชั้นใน (18 ล็อต) บรรจุภัณฑ์ชั้นนอก (108 ล็อต) และตัวสินค้า (4 ล็อต)** ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

(1) **สินค้าประมงแช่เย็น/แช่แข็ง** ตรวจพบเชื้อ COVID-19 รวมทั้งหมด 116 ล็อต แบ่งเป็นบรรจุภัณฑ์ชั้นใน 18 ล็อต บรรจุภัณฑ์ชั้นนอก 95 ล็อต และตัวสินค้า 3 ล็อต โดยสามารถแบ่งตามชนิดสินค้าได้ดังนี้

- ปลา: ตรวจพบเชื้อ COVID-19 มากที่สุดถึง 80 ล็อต แบ่งเป็นบรรจุภัณฑ์ชั้นใน 13 ล็อต บรรจุภัณฑ์ชั้นนอก 64 ล็อต และตัวสินค้า 3 ล็อต

- กุ้ง: ตรวจพบเชื้อ COVID-19 รวมทั้งสิ้น 23 ล็อต แบ่งเป็นบรรจุภัณฑ์ชั้นใน 4 ล็อต และบรรจุภัณฑ์ชั้นนอก 19 ล็อต

- ปู: ตรวจพบเชื้อ COVID-19 รวม 2 ล็อต แบ่งเป็นบรรจุภัณฑ์ชั้นใน 1 ล็อต และบรรจุภัณฑ์ชั้นนอก 1 ล็อต

- หอย: ตรวจพบเชื้อ COVID-19 บนบรรจุภัณฑ์ชั้นนอก 1 ล็อต

- ไม่ระบุชนิด: ตรวจพบเชื้อ COVID-19 บนบรรจุภัณฑ์ชั้นนอก 10 ล็อต

(2) **เนื้อสัตว์แช่เย็น/แช่แข็ง** ตรวจพบเชื้อ COVID-19 รวมทั้งหมด 14 ล็อต แบ่งเป็นบรรจุภัณฑ์ชั้นนอก 13 ล็อต และตัวสินค้า 1 ล็อต โดยสามารถแบ่งตามชนิดสินค้าได้ดังนี้

- วัว: ตรวจพบเชื้อ COVID-19 บนบรรจุภัณฑ์ชั้นนอก 6 ล็อต

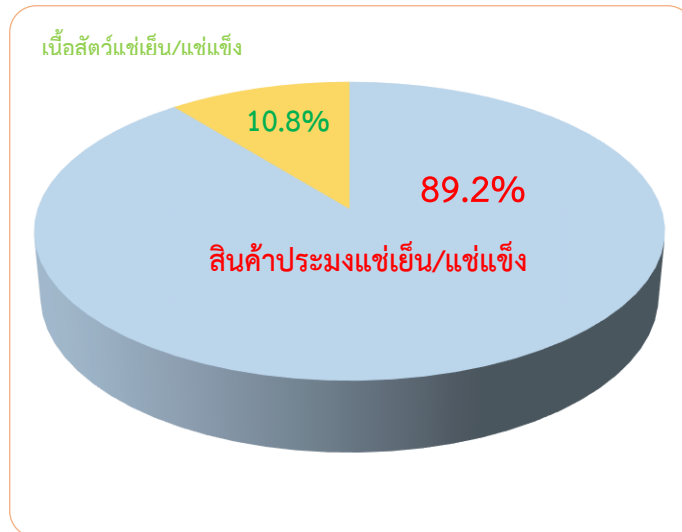
- หมู: ตรวจพบเชื้อ COVID-19 บนบรรจุภัณฑ์ชั้นนอก 1 ล็อต

- ม้า: ตรวจพบเชื้อ COVID-19 บนบรรจุภัณฑ์ชั้นนอก 1 ล็อต

- ไก่: ตรวจพบเชื้อ COVID-19 บนบรรจุภัณฑ์ชั้นนอก 4 ล็อต

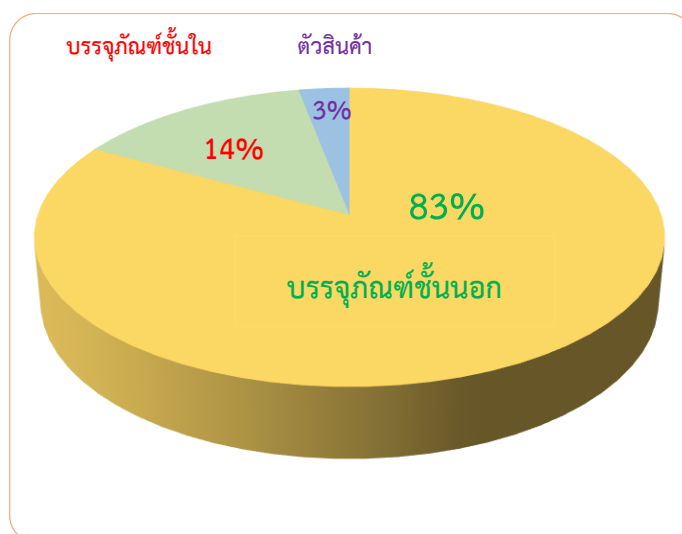
- สัตว์ปีกอื่น ๆ: ตรวจพบเชื้อ COVID-19 บนบรรจุภัณฑ์ชั้นนอก 1 ล็อต และตัวสินค้า 1 ล็อต

แผนภาพแสดงสัดส่วนผลการตรวจพบเชื้อ COVID-19 จากทั้งหมด 130 ลีต
(แบ่งตามประเภทสินค้า)

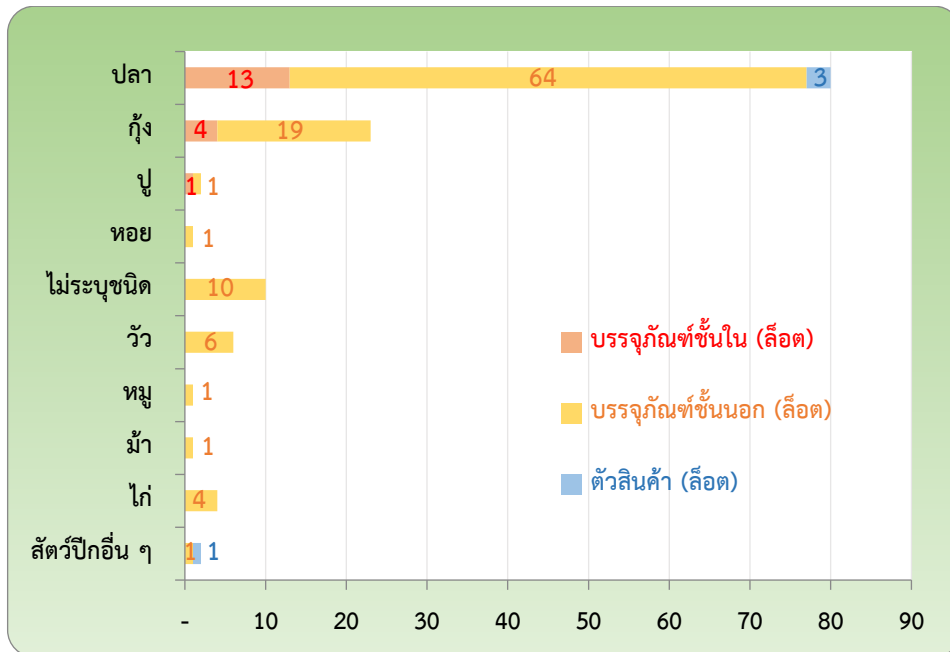

จากแผนภาพข้างต้นจะเห็นได้ว่า สินค้าประมงแช่เย็น/แช่แข็งที่ตรวจพบเชื้อ COVID-19 มีสัดส่วนสูงถึงร้อยละ 89.2 (116 ลีต) ขณะที่เนื้อสัตว์แช่เย็น/แช่แข็งมีสัดส่วนเพียงร้อยละ 10.8 เท่านั้น (14 ลีต) การที่ผลลัพธ์ออกมาเป็นเช่นนี้อาจมีปัจจัยหลายประการ อาทิ จำนวนสุ่มตัวอย่างสินค้าประมงเพื่อนำไปตรวจมีมากกว่าจำนวนของเนื้อสัตว์ เนื่องจากตลอดช่วงที่ผ่านมา มีประเด็นเรื่องความปลอดภัยของสินค้าประมงแช่เย็น/แช่แข็งมาโดยตลอด นอกจากนี้ อาจยังสะท้อนได้ว่ามาตรฐานป้องกันและการควบคุมด้านสุขอนามัยของกลุ่มอุตสาหกรรมสินค้าประมงแช่เย็น/แช่แข็งในต่างประเทศยังดีกว่าเมื่อเทียบกับกลุ่มอุตสาหกรรมเนื้อสัตว์แช่เย็น/แช่แข็ง

แผนภาพแสดงสัดส่วนตำแหน่งที่ตรวจพบเชื้อ COVID-19 จากทั้งหมด 130 ลีต

แผนภูมิแสดงตำแหน่งที่ตรวจพบเชื้อ COVID-19 จากทั้งหมด 130 ลีต
(แบ่งตามชนิดสินค้า)

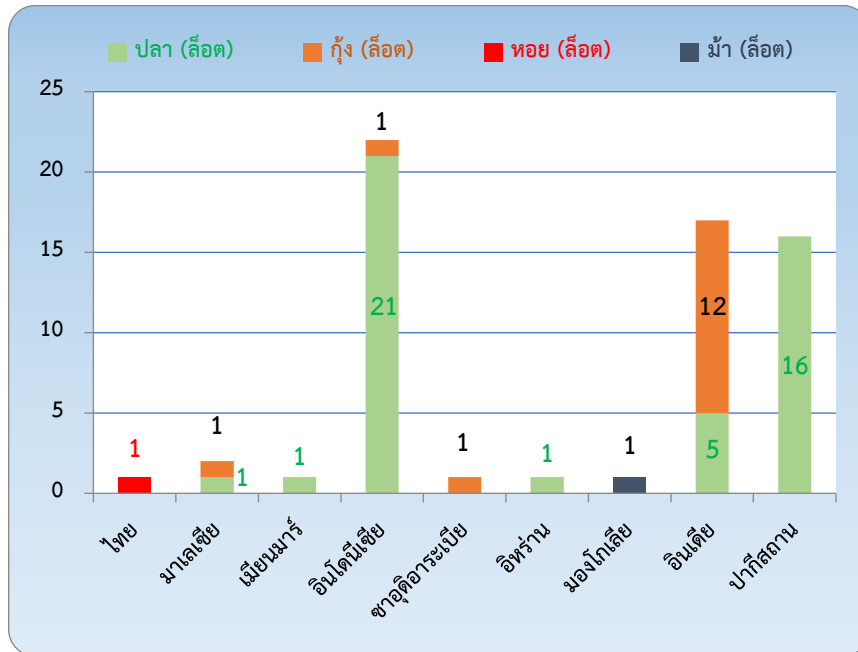
จากแผนภาพและแผนภูมิข้างต้นจะเห็นได้ว่า ได้ตรวจพบเชื้อ COVID-19 บนบรรจุภัณฑ์ชั้นนอกมากที่สุดถึง 108 ลีตจากทั้งหมด 130 ลีต คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 83 ซึ่งสามารถคาดการณ์ได้ว่ากระบวนการขนส่งตั้งแต่การส่งออกสินค้าจนกระทั่งการเก็บเข้าคลังมีหลายขั้นตอนและซับซ้อน ต้องเปลี่ยนผ่านมือของเจ้าหน้าที่หลายส่วนในหลายสถานที่ จึงอาจเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้มีโอกาสตรวจพบเชื้อ COVID-19 บนบรรจุภัณฑ์ชั้นนอกมากกว่าตำแหน่งอื่น ทั้งนี้ ได้ตรวจพบเชื้อ COVID-19 บนตัวสินค้าโดยตรงค่อนข้างน้อยมาก คิดเป็นสัดส่วนเพียงร้อยละ 3 เท่านั้น (4 ลีต) ซึ่งได้ตรวจพบในปลาและสัตว์ปีกอื่น ๆ (ไม่ใช่ไก่) นอกจากนี้ จะเห็นได้ว่าสินค้าประเภทเนื้อสัตว์แช่เย็น/แช่แข็งไม่ถูกตรวจพบเชื้อ COVID-19 บนบรรจุภัณฑ์ชั้นในเลย

2.3 การวิเคราะห์ประเทศผู้ส่งออก

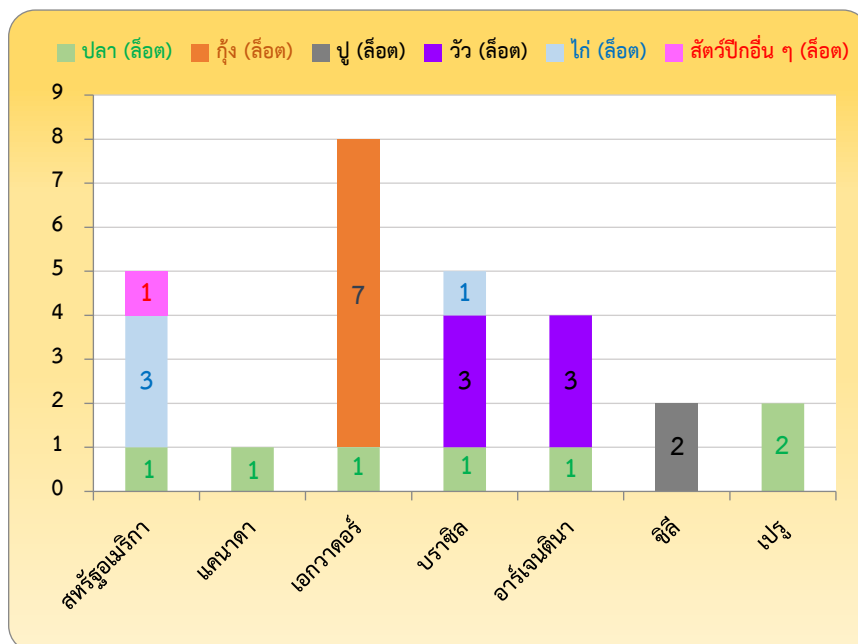
สินค้าที่ศุลกากรจีนมีการตรวจพบเชื้อ COVID-19 จำนวน 130 ลีตนั้นมีแหล่งที่มาจาก 20 ประเทศ โดยสามารถแบ่งตามภูมิภาคได้ดังนี้

- ทวีปเอเชีย 9 ประเทศ ได้แก่ ไทย มาเลเซีย เมียนมาร์ อินโดนีเซีย ซาอุดีอาระเบีย อิหร่าน มองโกเลีย อินเดีย และปากีสถาน
- ทวีปอเมริกา 7 ประเทศ ได้แก่ สหรัฐอเมริกา แคนาดา เอกวาดอร์ บราซิล อาร์เจนตินา ชิลี และเปรู
- ทวีปยุโรป 4 ประเทศ ได้แก่ รัสเซีย เนเธอร์แลนด์ เดนมาร์ก และนอร์เวย์

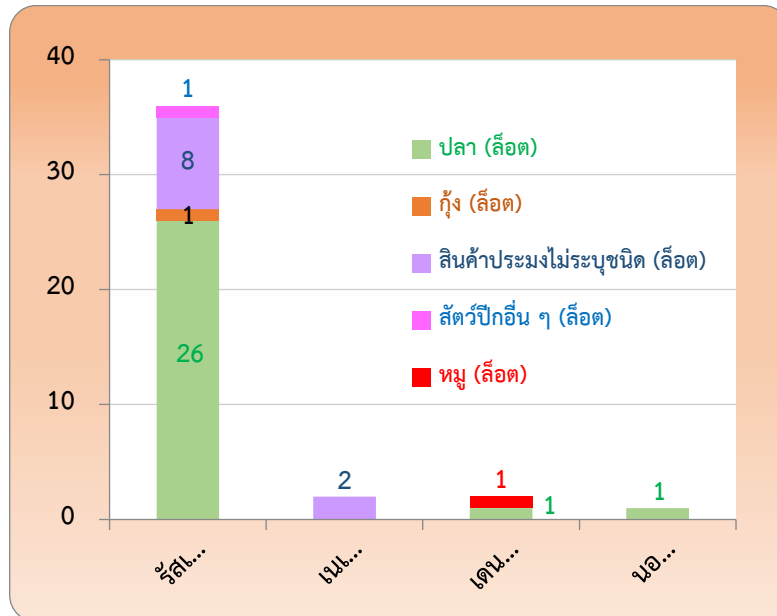
แผนภูมิแสดงแหล่งนำเข้าสินค้าและชนิดสินค้าที่ตรวจพบเชื้อ COVID-19
(กลุ่มประเทศทวีปเอเชีย)

แผนภูมิแสดงแหล่งนำเข้าสินค้าและชนิดสินค้าที่ตรวจพบเชื้อ COVID-19
(กลุ่มประเทศทวีปอเมริกา)

แผนภูมิแสดงแหล่งนำเข้าสินค้าและชนิดสินค้าที่ตรวจพบเชื้อ COVID-19
(กลุ่มประเทศทวีปยุโรป)

จากแผนภูมิข้างต้นจะเห็นได้ว่า รัสเซียเป็นประเทศที่ถูกตรวจพบเชื้อ COVID-19 มากที่สุดถึง 36 ลือต ซึ่งสินค้าส่วนใหญ่จะเป็นปลา รองลงมาคืออินโดนีเซีย ซึ่งถูกตรวจพบเชื้อฯ 22 ลือต โดยสินค้าที่ถูกตรวจพบก็คือปลา เช่นกันเดียวรัสเซีย ขณะที่อินเดียและปากีสถานถูกตรวจพบเชื้อฯ มากเป็นอันดับที่ 3 และ 4 ตามลำดับ ในส่วนของประเทศไทยนั้น ถูกตรวจพบเชื้อ COVID-19 เพียงแค่ 1 ลือตเท่านั้น ซึ่งพบเชื้อบนบรรจุภัณฑ์ชั้นนอกของสินค้าประเภทหอย

2.4 การวิเคราะห์บริษัทผู้ผลิต

จากสถิติผู้ผลิตอาหารในต่างประเทศจำนวน 107 รายที่ถูกตรวจพบเชื้อ COVID-19 ขณะส่งสินค้าเข้าสู่จีนพบว่า มีบริษัทผู้ผลิต 17 รายที่ถูกสุ่มการจันตรวจพบเชื้อฯ ในสินค้าตั้งแต่ 2 ลือตขึ้นไป ดังนี้

ตารางรายชื่อบริษัทผู้ผลิตในต่างประเทศที่ถูกรวบรวมเชื้อ COVID - 19 ซ้ำครั้งในสินค้าที่ส่งเข้าจีน

ลำดับ	ชื่อบริษัท	ประเทศ	ประเภทสินค้าที่ผลิต	จำนวนครั้งที่ถูกรวบรวม
1	PT.ANUGERAH MINA SEJAHTERA	อินโดนีเซีย	หมึกแช่แข็ง	3
2	M/s.Oadrimoori Enterprises	ปากีสถาน	หมึกแช่แข็ง / ปลาแช่แข็ง	3
3	CULTIVOYEXPORTACION ACUICOLA CEAEXPORT S.A.	เอกวาดอร์	กุ้งขาวแช่แข็ง	3
4	M/s.Tri Star Seafood	ปากีสถาน	หมึกแช่แข็ง / ปลาแช่แข็ง	3
5	PT. ANUGERAH KERAMAT INDAH	อินโดนีเซีย	หมึกแช่แข็ง	3
6	M/S.AQUA SEAFOOD	ปากีสถาน	ปลาแช่แข็ง	2
7	PT.BANDAR BAHARI SUKSES	อินโดนีเซีย	ปลาแช่แข็ง / หมึกแช่แข็ง	2
8	PT.CITA KARYA AGUNG	อินโดนีเซีย	ปลาแช่แข็ง	2
9	S.S.SEA FOOD	อินเดีย	กุ้งแช่แข็ง	2
10	Simmons Prepared Foods, Inc.	สหรัฐอเมริกา	ไก่แช่แข็ง	2
11	Wayne Farms, LLC	สหรัฐอเมริกา	ไก่แช่แข็ง	2
12	PT.SUMBERLAUT BENGINDO	อินโดนีเซีย	หมึก / ปลาแช่แข็ง	2
13	M/s.Son of the Sea	ปากีสถาน	ปลาแช่แข็ง	2
14	Mmistr Ishkov JSC "Okeanybflot"	รัสเซีย	ปลาแช่แข็ง	2
15	Pavel Batoy JSC "DMPRM"	รัสเซีย	ปลาแช่แข็ง	2
16	Operadora y Procesadora de Productos Marinos Omarsa S.A.	เอกวาดอร์	กุ้งขาวแช่แข็ง	2
17	M/s.Ocean Gold Seafood	ปากีสถาน	ปลาแช่แข็ง	2

จากตารางข้างต้นจะเห็นได้ว่า มีบริษัทผู้ผลิต 5 รายที่ถูกรวบรวมเชื้อฯ ซ้ำกัน 3 ครั้ง ซึ่งเป็นบริษัทผู้ผลิตจากอินโดนีเซีย ปากีสถาน และเอกวาดอร์ โดยหากดูจากประเทศผู้ผลิตทั้งหมดจะพบว่า อินโดนีเซียและปากีสถานล้วนมีบริษัทผู้ผลิตประเทศละ 5 รายที่สินค้าถูกรวบรวมเชื้อฯ ซ้ำครั้ง ขณะที่รัสเซีย เอกวาดอร์ และสหรัฐอเมริกา มีบริษัทผู้ผลิตประเทศละ 2 รายที่สินค้าถูกรวบรวมเชื้อฯ นอกจากนี้ หากดูที่ประเภทสินค้าจะพบว่า มีผู้ผลิตสินค้าประเภทเนื้อสัตว์ปีกเพียง 2 รายเท่านั้น บริษัทที่เหลืออีก 15 รายล้วนเป็นผู้ผลิตสินค้าประมงทั้งหมด

3. ความเข้มงวดของการนำเข้าสินค้าอาหารจากต่างประเทศ

นอกจาก “มาตรการสั่งเบรก” แล้ว หน่วยงานที่เกี่ยวข้องของจีนก็ได้ร่วมกันออกมาตรการต่าง ๆ เพื่อพยายามป้องกันมิให้มีเชื้อ COVID-19 ที่ปนเปื้อนมาจากสินค้าอาหารแช่เย็น/แช่แข็งไหลเข้าสู่จีน และเพื่อสร้างความมั่นใจเรื่องความปลอดภัยด้านอาหารให้แก่ผู้บริโภคภายในประเทศ โดยมีมาตรการที่เกี่ยวข้องกับการนำเข้าสินค้าอาหารแช่เย็น/แช่แข็งจากต่างประเทศ ดังนี้

3.1 แผนการทำงานฆ่าเชื้อสำหรับสินค้าอาหารแช่เย็น/แช่แข็งที่นำเข้ามาจากต่างประเทศ

เมื่อวันที่ 8 พฤศจิกายน 2563 กองกำกับการร่วมกลไกควบคุมและป้องกันโรค COVID-19 ภายใต้คณะรัฐมนตรีจีนได้ออกประกาศเกี่ยวกับ “แผนการทำงานฆ่าเชื้อสำหรับสินค้าอาหารแช่เย็น/แช่แข็งที่นำเข้ามาจากต่างประเทศ” ซึ่งเป็นการหารือร่วมกันระหว่างศุลกากรจีน กระทรวงคมนาคมจีน คณะกรรมการสาธารณสุขและสุขภาพจีน รวมถึงสำนักงานกำกับดูแลและบริหารจัดการตลาดจีน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อป้องกันความเสี่ยงการแพร่ระบาดของเชื้อ COVID-19 ในการนำเข้ามาอาหารแช่เย็น/แช่แข็งจากต่างประเทศอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งจะดำเนินการฆ่าเชื้อยานพาหนะขนส่ง (รวมตู้คอนเทนเนอร์) รวมถึงบรรจุภัณฑ์ทั้งภายนอกและภายใน ทั้งนี้ แต่ละหน่วยงานของจีนได้แบ่งงานกันอย่างชัดเจน เพื่อให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพสูงสุด ดังนี้

(1) หน่วยงานศุลกากร รับผิดชอบสุ่มตรวจตัวอย่างสินค้าและสภาพแวดล้อมภายในตู้คอนเทนเนอร์ เพื่อทดสอบตรวจเชื้อ COVID-19 หากผลการตรวจมีค่าเป็นบวกจะส่งคืนหรือทำลายสินค้าล็อตดังกล่าว และหากผลการตรวจมีค่าเป็นลบจะดำเนินการฆ่าเชื้อภายในตู้คอนเทนเนอร์และบรรจุภัณฑ์ชั้นนอก พร้อมกับออกใบรับรองผ่านการฆ่าเชื้อ

(2) หน่วยงานคมนาคม รับผิดชอบควบคุมและตรวจสอบการฆ่าเชื้อในตู้ขนส่งสินค้าห้องเย็นของรถยนต์ภายในประเทศ รวมถึงตรวจสอบการฆ่าเชื้อบรรจุภัณฑ์สินค้าที่เปลี่ยนถ่ายจากตู้ขนส่งเดิมที่ไม่ได้ถูกสุ่มให้ฆ่าเชื้อจากด่านศุลกากร และตรวจสอบการฆ่าเชื้อตู้คอนเทนเนอร์เดิม

(3) หน่วยงานสาธารณสุข มีหน้าที่วิเคราะห์ภาพรวมผลการตรวจเชื้อ COVID-19 ของการนำเข้าสินค้าอาหารแช่เย็น/แช่แข็ง เพื่อประเมินความเสี่ยงและชี้แนะมาตรการฆ่าเชื้อ

(4) หน่วยงานกำกับดูแลตลาด สืบสวนตรวจสอบสินค้าที่จำหน่ายในตลาดจีน และตรวจดูเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

(5) รัฐบาลท้องถิ่น รับผิดชอบภาพรวมของการทำงานฆ่าเชื้อเพื่อป้องกันการระบาดของโรค กำกับดูแลหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องให้ดำเนินการฆ่าเชื้อในขั้นตอนการนำเข้าสินค้าอาหารแช่เย็น/แช่แข็งให้เรียบร้อย

(6) ผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้อง โดยทั้งผู้ผลิต ผู้แปรรูป ผู้จัดเก็บและผู้จัดจำหน่ายจะต้องดำเนินการฆ่าเชื้อสินค้าและยานพาหนะที่ใช้ขนส่งสินค้า หรือมอบหมายให้หน่วยงานที่มีคุณสมบัติฆ่าเชื้อช่วยดำเนินการแทน ขณะที่ผู้นำเข้าในจีนจะต้องแจ้งข้อมูลสินค้าโดยละเอียด ดำเนินการฆ่าเชื้อสินค้า รวมถึงบันทึกข้อมูลการจัดจำหน่ายและการกระจายสินค้า

จากข้อมูลข้างต้นจะเห็นได้ว่า จีนมีความเข้มงวดและจริงจังอย่างมากกับการป้องกันมิให้มีเชื้อ COVID-19 ปนเปื้อนในสินค้าอาหารแช่เย็น/แช่แข็งที่นำเข้ามาจากต่างประเทศ โดยได้กำหนดให้ต้องฆ่าเชื้อในทุกขั้นตอนตั้งแต่ระหว่างที่นำเข้ามาจนถึงจัดจำหน่ายสู่ตลาดจีน ซึ่งการดำเนินงานดังกล่าวนอกจากจะเป็นการเพิ่มต้นทุนค่าใช้จ่ายให้แก่ผู้ผลิตหรือผู้ส่งออกในต่างประเทศแล้ว ยังเป็นผลให้การผ่านพิธีการศุลกากรและการวางจำหน่ายสินค้าในตลาดจีนจะต้องขยายเวลานานกว่าเดิมด้วย

3.2 “มาตรการบริหารจัดการความปลอดภัยสำหรับสินค้าอาหารนำเข้า - ส่งออก” ฉบับปรับปรุงใหม่ของจีน

ที่ผ่านมา แม้ว่าจีนจะมีมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อ COVID-19 ที่ค่อนข้างเข้มงวด และดำเนินการอย่างมีระบบเชื่อมโยงกันในแต่ละหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อย่างไรก็ตาม จีนยังคงสุ่มตรวจพบเชื้อ COVID-19 การนำเข้าสินค้าอาหารจากต่างประเทศอย่างต่อเนื่อง ด้วยเหตุนี้ ศุลกากรจีนจึงได้ปรับปรุง “มาตรการบริหารจัดการความปลอดภัยสำหรับสินค้าอาหารนำเข้า - ส่งออก (เอกสารเลขที่ 249)” และได้ประกาศเมื่อวันที่ 12 เมษายน 2564 ซึ่งจะมีผลบังคับใช้ในวันที่ 1 มกราคม 2565 เป็นต้นไป โดยมีเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับการนำเข้าอาหารจากต่างประเทศ ดังนี้

(1) เริ่มแนวคิด “ดำเนินการประเมินมาตรฐานสินค้าอาหารนำเข้า” โดยจะดำเนินการตรวจสอบและประเมินระบบบริหารจัดการความปลอดภัยของผู้ผลิตในต่างประเทศที่จะส่งออกอาหารเข้าสู่จีน รวมถึงตรวจสอบการจดทะเบียนของผู้ผลิตในต่างประเทศ ใบอนุญาตนำเข้า - ส่งออกและใบรับรองมาตรฐานคุณภาพสินค้า ใบอนุมัติตรวจสอบและกักกันโรคพืชและสัตว์ที่นำเข้าจากต่างประเทศ บันทึกการนำเข้าและจัดจำหน่ายสินค้า เอกสารอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ฯลฯ

(2) กำหนดประเภทสินค้าอาหารนำเข้าที่ต้องผ่านการตรวจสอบและประเมินมาตรฐานคุณภาพ อาทิ

- สินค้าอาหารบางประเภทที่ยื่นขอส่งออกเข้าสู่จีนเป็นครั้งแรก
- สินค้าอาหารจากประเทศหรือพื้นที่ที่มีการแพร่ระบาดของโรคพืช - สัตว์อย่างรุนแรง หรือมีประเด็นปัญหาเรื่องความปลอดภัยในอาหาร
- สินค้าอาหารนำเข้าที่ศุลกากรเคยตรวจพบปัญหาร้ายแรง หรือเห็นว่าเสี่ยงต่อการแพร่ระบาดของโรค
- สินค้าอาหารนำเข้าอื่น ๆ ที่จำเป็นจะต้องดำเนินการตรวจสอบและประเมินมาตรฐานคุณภาพ

(3) เริ่มรูปแบบการตรวจสอบผ่านกล้องวิดีโอ โดยจะดำเนินการตรวจสอบเอกสาร ควบคู่กับการตรวจสอบผ่านกล้องวิดีโอและสถานที่จริง เพื่อประเมินมาตรฐานคุณภาพสินค้าอาหารที่นำเข้าจากต่างประเทศ

(4) กำหนดเนื้อหาของฉลากสินค้าทั้งบรรจุภัณฑ์ชั้นนอกและชั้นใน โดยฉลากสินค้าจะต้องพิมพ์อยู่บนบรรจุภัณฑ์ชั้นสุดท้ายของสินค้า ห้ามใช้วิธีการแปะสติ๊กเกอร์ แปะรายละเอียดเป็น

- สินค้าประเภทเนื้อสัตว์สดและแช่เย็น/แช่แข็ง โดยบรรจุภัณฑ์ชั้นในต้องมีฉลากภาษาจีน - อังกฤษ หรือจีน - ภาษาท้องถิ่นของประเทศผู้ส่งออกที่ระบุชัดเจน ง่ายดาย ต้องประเทศหรือพื้นที่ที่ผลิต ชื่อสินค้า เลขที่จดทะเบียนของบริษัผู้ผลิต ขนาด วันที่ผลิต เลขที่ถือการผลิต และบรรจุภัณฑ์ชั้นนอกต้องเป็นภาษาจีนที่ระบุถึงขนาดสินค้า แหล่งผลิต เป้าหมายปลายทาง วันที่ผลิต วันที่หมดอายุ และอุณหภูมิที่เหมาะสมสำหรับการกักเก็บ รวมถึงต้องระบุว่าเป็นประเทศปลายทางของสินค้าและสัญลักษณ์ตรวจสอบและกักกันโรคของหน่วยงานทางการในประเทศผู้ส่งออก

- สินค้าประมง ต้องมีฉลากภาษาจีน - อังกฤษหรือจีน - ภาษาท้องถิ่นของประเทศผู้ส่งออกที่ระบุชัดเจน ดูง่าย และมีความคงทน โดยต้องระบุชื่อสินค้าและชื่อทางวิทยาศาสตร์ ขนาด วันที่ผลิต เลขที่ถือการผลิตร วันหมดอายุและเงื่อนไขการเก็บรักษา วิธีการผลิต (เช่น จับจากแหล่งน้ำเค็ม จับจากแหล่งน้ำจืด หรือเพาะเลี้ยง) พื้นที่ที่ผลิต (เช่น น่านน้ำของมหาสมุทรที่จับมา ประเทศหรือพื้นที่ของแหล่งน้ำจืดที่จับมาหรือเพาะเลี้ยง) ชื่อผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องทั้งหมด (รวมถึงเรือที่จับมา เรือที่ขนส่ง เรือที่ทำการแปรรูป ห้องเย็นที่กักเก็บ) เลขที่จดทะเบียนและที่อยู่ของผู้ผลิต รวมถึงต้องระบุว่าเป็นประเทศปลายทางของสินค้า

ทั้งนี้ แม้ว่ามาตรการฉบับนี้ยังมีได้เริ่มใช้ในปัจจุบัน แต่จากแนวโน้มการแพร่ระบาดของเชื้อ COVID-19 ที่ปนเปื้อนมาในสินค้าประเภทอาหารจากประเทศต่าง ๆ จึงทำให้มีต้องใช้เวลาในการปรับตัวอย่างแน่นอนไม่ช้าก็เร็ว โดยหากมาตรการนี้ได้เริ่มใช้จริงแล้วเมื่อใด ผู้ผลิตอาหารที่ต้องการส่งออกสู่ตลาดจีนย่อมได้รับผลกระทบอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ซึ่งจะทำให้การส่งออกสู่ตลาดจีนในอนาคตมีความยุ่งยากมากขึ้น

3.3 มาตรการอื่น ๆ

ภายหลังจากที่จีนได้เริ่มใช้ “มาตรการสั่งเบรก” และ “แผนการทำงานฆ่าเชื้อสำหรับสินค้าอาหารแช่เย็น/แช่แข็งที่นำเข้าจากต่างประเทศ” แล้วระยะหนึ่ง แต่ก็ยังคงตรวจพบเชื้อ COVID-19 ในสินค้าอาหารแช่เย็น/แช่แข็งหรือบรรจุภัณฑ์ที่นำเข้าจากต่างประเทศหลายครั้ง และเพื่อเสริมสร้างความมั่นใจให้แก่ผู้บริโภคในจีน สำนักงานกำกับดูแลและบริหารจัดการตลาดแห่งชาติจีนจึงได้ประกาศเมื่อธันวาคม 2563 ว่า ห้ามวางจำหน่ายสินค้าอาหารแช่เย็น/แช่แข็งนำเข้าจากต่างประเทศที่ไม่มีใบรับรองตรวจสอบและกักกันโรค ไม่มีใบรายงานผลการตรวจเชื้อ COVID-19 ไม่มีใบรับรองการฆ่าเชื้อ และไม่มีข้อมูลที่ติดตามย้อนหลังจนถึงแหล่งผลิตได้ ซึ่งการประกาศในครั้งนี้นับเป็นการเพิ่มความเข้มงวดและเพิ่มภาระต้นทุนให้แก่ผู้ผลิตและจัดจำหน่ายที่ต้องการส่งออกสินค้าอาหารแช่เย็น/แช่แข็งเข้าสู่จีน

นอกจากนี้ คุลกากรจีนยังได้ประกาศเมื่อเดือนมกราคม 2564 ว่า จะเพิ่มการตรวจสอบสอบกักกันโรคของอาหารแช่เย็น/แช่แข็งอย่างต่อเนื่อง เพื่อป้องกันมิให้มีเชื้อ COVID-19 แพร่กระจายเข้าสู่ประเทศจีนผ่านสินค้ากลุ่มดังกล่าว ซึ่งประกอบด้วยการทำงาน 4 ด้าน ดังนี้

(1) เพิ่มระดับการควบคุมตั้งแต่ต้นทาง โดยเจรจาทันทีกับหน่วยงานรับผิดชอบหลักของประเทศผู้ส่งออก ร้องขอให้ประเทศผู้ส่งออกป้องกันมิให้มีเชื้อ COVID-19 ในสินค้าหรือบรรจุภัณฑ์ที่จะส่งเข้าสู่ประเทศจีน ทั้งในกระบวนการผลิต แปรรูป กักเก็บ และขนส่ง โดยควรยึดตามคำชี้แนะการตรวจสอบและควบคุมขององค์การอาหารและการเกษตรแห่งสหประชาชาติ (Food and Agriculture Organization: FAO) และองค์การอนามัยโลก (World Health Organization: WHO) รวมถึงกำกับและกระตุ้นให้ผู้นำเข้าอาหารในจีนดำเนินการตามคำชี้แนะบริหารจัดการธุรกิจอาหารของ FAO/WHO เช่นกัน นอกจากนี้ ยังจะติดตามกำกับเกี่ยวกับการจัดการด้านธุรกิจอาหารของประเทศผู้ส่งออก โดยยึดตาม “คำชี้แนะเทคนิคการป้องกันและควบคุมเชื้อ COVID-19 สำหรับธุรกิจผลิตอาหารแช่เย็น/แช่แข็ง” และ “คำชี้แนะเทคนิคการฆ่าเชื้อ COVID-19 ในกระบวนการดำเนินการและผลิตอาหารแช่เย็น/แช่แข็ง” ที่ออกโดยคณะกรรมการสาธารณสุขและสุขภาพจีน ซึ่งได้แจ้งให้หน่วยงานรับผิดชอบหลักของประเทศผู้ส่งออกได้ทราบแล้ว

(2) เพิ่มประสิทธิภาพการตรวจสอบควบคุมความเสี่ยงของเชื้อ COVID-19 จากสินค้าอาหารแช่เย็น/แช่แข็ง โดยจะเพิ่มประสิทธิภาพการสุ่มตรวจสินค้าประมงแช่เย็น/แช่แข็งที่นำเข้ามาจากต่างประเทศ

(3) ดำเนินมาตรการป้องกันอุกฉุกกับสินค้าที่ตรวจพบเชื้อ COVID-19 ซึ่งจะยังคงใช้ “มาตรการสั่งเบรก” กับผู้ผลิตสินค้าอาหารในต่างประเทศอย่างต่อเนื่อง

(4) ร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยดำเนินมาตรการฆ่าเชื้อในกระบวนการต่าง ๆ ณ ด่านนำเข้า อย่างเข้มงวด

จากข้อมูลข้างต้นจะเห็นได้ว่า จีนจริงจังและเข้มงวดมากกับการนำเข้าสินค้าอาหารแช่เย็น/แช่แข็งที่นำเข้าจากต่างประเทศ และมีแนวโน้มว่าน่าจะคุมเข้มในลักษณะนี้ต่อไปจนกว่าสถานการณ์แพร่ระบาดของ COVID-19 ทั่วโลกจะคลี่คลายลง

4. ผลกระทบของ COVID-19 ต่อการนำเข้าสินค้าประมงจากต่างประเทศ

นับตั้งแต่ที่มีกระแสข่าวว่าพบเชื้อ COVID-19 บนเขียงหนังเนื้อปลาแซลมอนที่นำเข้าจากต่างประเทศในกรุงปักกิ่ง ผู้บริโภคในจีนจึงเริ่มมีความกังวลต่อความปลอดภัยของสินค้าประมงนำเข้าจากต่างประเทศ และในเวลาต่อมาได้มีข่าวเรื่องการตรวจพบเชื้อ COVID-19 จากสินค้าประมงแช่เย็น/แช่แข็งที่นำเข้าจากประเทศต่าง ๆ อยู่เป็นระยะ ผู้บริโภคจีนจึงเกิดคำถามว่าในเมื่ออาหารแช่เย็น/แช่แข็งจากต่างประเทศมีเชื้อ COVID-19 ปนเปื้อนมาด้วย แล้วทำไมจีนยังจะต้องนำเข้าสินค้าเหล่านี้ต่อไป

ทั้งนี้ ถึงแม้ส่วนใหญ่จะเป็นการตรวจพบเชื้อ COVID-19 บนบรรจุภัณฑ์ภายนอกของสินค้าอาหารแช่เย็น/แช่แข็ง และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของจีนก็ได้เผยแพร่ข้อมูลว่าไม่เคยพบผู้ติดเชื้อ COVID-19 จากการรับประทานอาหาร รวมถึงได้ให้ความรู้เกี่ยวกับการล้างทำความสะอาดและชี้ว่าสินค้าอาหารแช่เย็น/แช่แข็งทั้งประเภทเนื้อสัตว์และสินค้าประมงที่นำเข้าจากต่างประเทศสามารถรับประทานได้ตามปกติ ตลอดจนการประชาสัมพันธ์ถึงมาตรฐานตรวจสอบและกักกันโรคที่เข้มงวดของศุลกากรจีนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง เพื่อสร้างความมั่นใจให้แก่ผู้บริโภคในประเทศ แต่อย่างไรก็ดี ผู้บริโภคจีนจำนวนไม่น้อยก็ยังคงหวาดระแวงและมีกระแสต่อต้านว่าจะไม่รับประทานอาหารแช่เย็น/แช่แข็งจากต่างประเทศโดยเฉพาะสินค้าประมง เนื่องจากเห็นว่าในจีนเองก็สามารถเพาะเลี้ยงได้และมีผลผลิตมาก อีกทั้งมีความสดใหม่ มีความน่าเชื่อถือ และมีความปลอดภัยมากกว่า เนื่องจากตลอดช่วงที่ผ่านมาในจีนแทบจะไม่มีผู้ติดเชื้อ COVID-19 ที่เกิดจากภายในประเทศมาเป็นระยะเวลาค่อนข้างนาน

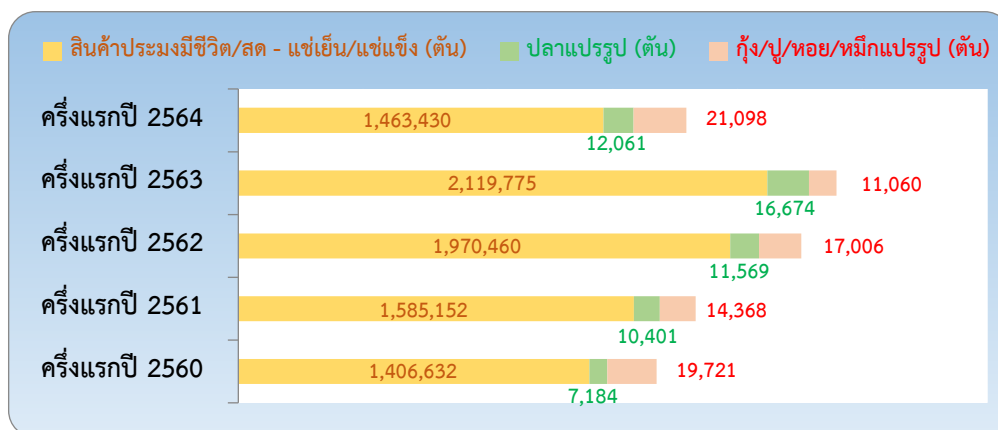
จากสถิติการนำเข้าสินค้าประมงจากต่างประเทศของจีนในช่วงครึ่งแรกปี 2564 พบว่า ปริมาณนำเข้าสินค้าประมงในภาพรวมลดลงค่อนข้างมากเมื่อเปรียบเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อนหน้าที่เศรษฐกิจจีนค่อนข้างซบเซาเนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของ COVID-19 ขณะที่การนำเข้าสินค้าของจีนในภาพรวมขยายตัวกว่าร้อยละ 30 เมื่อเทียบกับช่วงครึ่งแรกของปี 2563 จึงอาจอนุมานได้ว่า การตรวจพบเชื้อ COVID-19 จากสินค้าประมงแช่เย็น/แช่แข็งที่นำเข้าจากต่างประเทศในช่วงที่ผ่านมา เป็นผลให้จีนนำเข้าน้อยลงเนื่องจากมีปริมาณความต้องการจากต่างประเทศในตลาดจีนลดลง หรืออีกนัยหนึ่งอาจเป็นเพราะว่า สถานการณ์การแพร่ระบาดของ COVID-19 ในต่างประเทศมีความรุนแรง เป็นผลให้ภาคการผลิตและภาคส่วนที่เกี่ยวข้องไม่สามารถดำเนินการได้ตามปกติ จึงทำให้ส่งออกสู่ตลาดจีนได้น้อยลง

ตารางแสดงปริมาณนำเข้าสินค้าประมงจากต่างประเทศของจีน
ย้อนหลัง 5 ปี (ครึ่งแรกปี 2560 – ครึ่งแรกปี 2564)

No.	พิกัด ศุลกากร	ชื่อชนิด	ปริมาณนำเข้า (ตัน)					ปี 2564 เทียบ ปี 2563
			ครึ่งแรก ปี 2560	ครึ่งแรก ปี 2561	ครึ่งแรก ปี 2562	ครึ่งแรก ปี 2563	ครึ่งแรก ปี 2564	
1	03	สินค้าประมงมีชีวิต/สด - แช่เย็น/แช่แข็ง	1,406,632	1,585,152	1,970,460	2,119,775	1,463,430	-31.0%
2	1604	ปลาแปรรูป	7,184	10,401	11,569	16,674	12,061	-27.7%
3	1605	กุ้ง/ปู/หอย/หมึกแปรรูป	19,721	14,368	17,006	11,060	21,098	+90.8%
ยอดรวม			1,433,537	1,609,921	1,999,035	2,147,509	1,496,589	-30.3%

ที่มาข้อมูล : IHS Markit / Global Trade Atlas (China Customs)

แผนภูมิแสดงปริมาณนำเข้าสินค้าประมงจากต่างประเทศของจีน
ย้อนหลัง 5 ปี (ครึ่งแรกปี 2560 – ครึ่งแรกปี 2564)

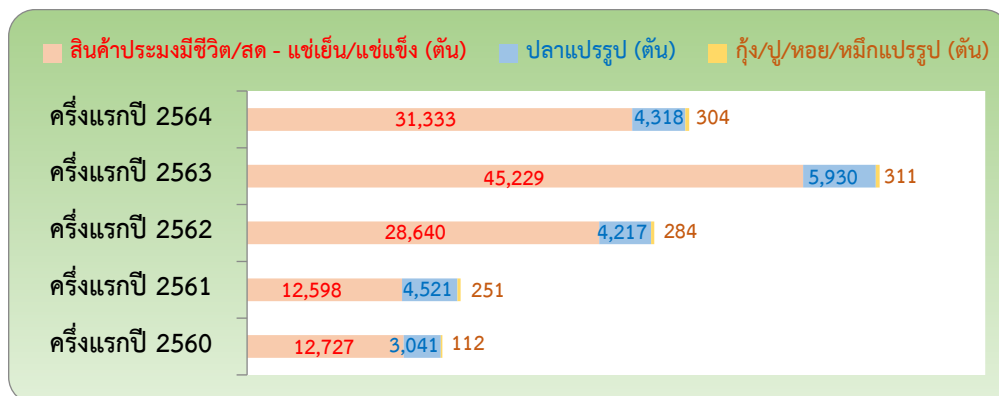
จากตารางและแผนภูมิข้างต้นจะเห็นได้ว่า สินค้าประมงที่จีนนำเข้าจากต่างประเทศส่วนใหญ่จะเป็นสินค้ามีชีวิต/สด - แช่เย็น/แช่แข็ง มีสินค้าประมงแปรรูปค่อนข้างน้อยมาก โดยปริมาณนำเข้าในช่วงครึ่งแรกของปี 2564 ได้ลดน้อยลงกว่าช่วงเดียวกันของ 3 ปีก่อนหน้า และมีปริมาณใกล้เคียงกับช่วงเดียวกันของเมื่อ 4 ปีที่แล้ว ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่า การแพร่ระบาดของ COVID-19 มีผลกระทบโดยตรงต่อการนำเข้าสินค้าประมงของจีน

ตารางแสดงปริมาณนำเข้าสินค้าประมงจากไทยของจีน
ย้อนหลัง 5 ปี (ครั้งแรกปี 2560 – ครั้งแรกปี 2564)

No.	พิกัด ศุลกากร	ชื่อชนิด	ปริมาณนำเข้า (ตัน)					ปี 2564 เทียบ ปี 2563
			ครั้งแรก ปี 2560	ครั้งแรก ปี 2561	ครั้งแรก ปี 2562	ครั้งแรก ปี 2563	ครั้งแรก ปี 2564	
1	03	สินค้าประมงมีชีวิต/สด - แช่เย็น/แช่แข็ง	12,727	12,598	28,640	45,229	31,333	-30.7%
2	1604	ปลาแปรรูป	3,041	4,521	4,217	5,930	4,318	-27.2%
3	1605	กุ้ง/ปู/หอย/หมึกแปรรูป	112	251	284	311	304	-2.3%
ยอดรวม			15,880	17,370	33,141	51,470	35,955	-30.1%

ที่มาข้อมูล : IHS Markit / Global Trade Atlas (China Customs)

แผนภูมิแสดงปริมาณนำเข้าสินค้าประมงจากไทยของจีน
ย้อนหลัง 5 ปี (ครั้งแรกปี 2560 – ครั้งแรกปี 2564)

จากตารางและแผนภูมิข้างต้นจะเห็นได้ว่า ช่วงครั้งแรกของปี 2564 จีนนำเข้าทั้งสินค้าประมงมีชีวิต/สด - แช่เย็น/แช่แข็งและสินค้าประมงแปรรูปจากไทยลดลงจากช่วงเดียวกันของปีที่แล้ว แต่ยังมีปริมาณสูงกว่าช่วงครั้งแรกของปี 2562 ซึ่งในขณะนั้นยังไม่เกิดสถานการณ์แพร่ระบาดของ COVID-19 ทั้งนี้ การที่ปริมาณนำเข้าสินค้าประมงจากไทยของจีนในช่วงครั้งแรกปี 2564 ลดลง อาจมีปัจจัยหนึ่งมาจากสถานการณ์การแพร่ระบาดฯ ในไทย ซึ่งเป็นผลให้ธุรกิจที่เกี่ยวข้องหลายสาขาต้องหยุดชะงัก จึงไม่สามารถส่งออกสู่ตลาดจีนได้มากเท่าที่ควร นอกจากนี้ ยังมีปัจจัยอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องในจีนที่เป็นผลให้ผู้ประกอบการส่งสินค้าสู่ตลาดจีนได้น้อยลงกว่าเดิม อาทิ

(1) ค่าขนส่งที่เพิ่มขึ้น ตลอดจนการตรวจเชื้อ COVID-19 อย่างเข้มงวด ณ จุดต่าง ๆ ตั้งแต่ด่านนำเข้าจนถึงการส่งไปจำหน่ายในท้องตลาด เป็นผลให้ผู้ประกอบการต้องแบกรับต้นทุนที่สูงขึ้น

(2) การตรวจปล่อยสินค้าที่ค่อนข้างนานกว่าปกติของศุลกากรจีน และการขาดแคลนตู้คอนเทนเนอร์

(3) มาตรการความเข้มงวดที่เกี่ยวข้องกับการนำเข้าสินค้าประมงจากต่างประเทศ และความกังวลของผู้บริโภคจีนที่มีต่อสินค้าประมงนำเข้าจากต่างประเทศ

บทที่ 4

โอกาสและความท้าทายของสินค้าประมงไทยในจีน

ตลอดช่วงหลายปีที่ผ่านมาจีนนำเข้าสินค้าประมงจากไทยเพิ่มขึ้นมาโดยตลอด ถึงแม้กระทั่งเมื่อปี 2563 ที่เกิดสถานการณ์การแพร่ระบาดของ COVID-19 ไปทั่วโลกก็ตาม ซึ่งสะท้อนถึงโอกาสการขยายตัวของสินค้าประมงไทยในตลาดจีน อย่างไรก็ตาม ตั้งแต่ช่วงต้นปี 2564 เป็นต้นมา ปริมาณนำเข้าสินค้าประมงจากต่างประเทศ (รวมถึงประเทศไทย) ของจีนเริ่มลดลง ทั้งนี้ มีปัจจัยมาจากหลายส่วน อาทิ ความเข้มงวดเรื่องการตรวจเชื้อ COVID-19 เมื่อนำเข้าสินค้าอาหารสู่ตลาดจีน การรับมือกับสถานการณ์การแพร่ระบาดฯ ในประเทศผู้ส่งออก เป็นต้น ซึ่งปัจจัยเหล่านี้ล้วนเป็นความท้าทายที่ผู้ส่งออกสินค้าประมงจากไทยและต่างประเทศจะต้องเผชิญและเตรียมความพร้อมอย่างดี จึงจะสามารถต่อยอดโอกาสจากการฟื้นตัวของเศรษฐกิจจีน และตอบสนองต่อความต้องการบริโภคในตลาดจีนที่จะขยายตัวขึ้นอย่างต่อเนื่องในอนาคต

1. การวิเคราะห์โอกาสของสินค้าประมงไทยในจีน

จีนเป็นประเทศที่รับมือสถานการณ์การแพร่ระบาดของ COVID-19 ได้ค่อนข้างดีมาก จนกระทั่งสามารถกระตุ้นให้เศรษฐกิจสามารถฟื้นตัวได้รวดเร็วกว่าประเทศอื่น ๆ ในโลก ด้วยเหตุนี้ จึงทำให้สินค้าจากต่างประเทศยังมีโอกาสที่จะส่งออกเข้าสู่ตลาดจีนได้ รวมถึงสินค้าประมงจากไทยด้วย โดยปัจจัยสำคัญที่สะท้อนถึงโอกาสของสินค้าประมงไทยในตลาดจีนมี 3 ประการ ได้แก่

- (1) การขยายตัวทางเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่องของจีน
- (2) รายรับ - รายจ่ายของประชาชนจีนที่เพิ่มขึ้นมาโดยตลอด
- (3) แนวโน้มความต้องการบริโภคสินค้าประมงที่เพิ่มสูงขึ้น

1.1 การขยายตัวทางเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่องของจีน

ปี 2563 ทุกประเทศทั่วโลกประสบกับปัญหาการแพร่ระบาดของ COVID-19 ตลอดทั้งปี เป็นผลให้สภาพเศรษฐกิจของทั่วโลกตกต่ำ โดยจีนเริ่มเผชิญกับการแพร่ระบาดของ COVID-19 ตั้งแต่ช่วงต้นปี 2563 เป็นต้นมา เป็นผลให้เศรษฐกิจของจีนถดถอยลงในช่วงไตรมาสแรกและไตรมาสที่ 2 ของปี 2563 อย่างไรก็ตาม จากมาตรการการป้องกัน COVID-19 ที่ค่อนข้างมากมีประสิทธิภาพ รวมถึงมาตรการมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจที่ค่อนข้างได้ผลดี จึงทำให้เศรษฐกิจของจีนเริ่มฟื้นตัวขึ้นตั้งแต่ช่วงไตรมาสที่ 3 ของปี 2563 จนกระทั่งสิ้นสุดปี 2563 จีนได้ประสบความสำเร็จกระตุ้นให้ดัชนีตัวเลขทางเศรษฐกิจกลับมาเป็นบวกอีกครั้ง ขณะที่เกือบทุกประเทศทั่วโลกยังไม่สามารถฟื้นฟูเศรษฐกิจได้ดีเท่ากับจีน ทั้งนี้ แม้ว่าการขยายตัวทางเศรษฐกิจของจีนในปี 2563 จะไม่เป็นเป้าหมายที่ตั้งไว้ แต่หากมองภาพรวมย้อนหลังในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา (ช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติจีน ฉบับที่ 13) เศรษฐกิจจีนยังคงมีแนวโน้มเติบโตขึ้นอย่างต่อเนื่องและค่อนข้างมั่นคง

ตารางแสดงมูลค่า GDP 10 อันดับแรกของโลก
ปี 2563

No.	ประเทศ	GDP (ล้านล้าน USD)		ปี 2563 เทียบ ปี 2562
		ปี 2562	ปี 2563	
1	สหรัฐอเมริกา	21.43	20.94	-2.3%
2	จีน	14.28	14.72	+3.1%
3	ญี่ปุ่น	5.06	5.01	-0.9%
4	เยอรมนี	3.86	3.81	-1.4%
5	อังกฤษ	2.83	2.72	-4.4%
6	อินเดีย	2.87	2.62	-8.2%
7	ฝรั่งเศส	2.72	2.60	-4.1%
8	อิตาลี	2.00	1.88	-5.9%
9	แคนาดา	1.74	1.64	-5.6%
10	เกาหลีใต้	1.65	1.63	-1.0%

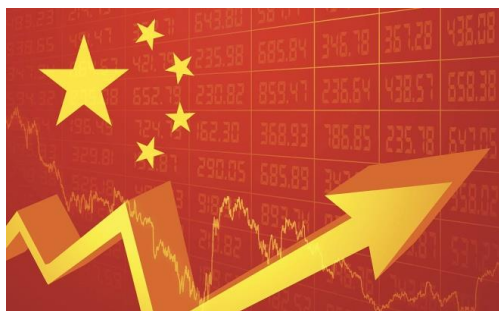
ที่มาข้อมูล : <https://www.sohu.com>

ตารางแสดงมูลค่า GDP 10 อันดับแรกของโลก
ช่วงครึ่งแรกปี 2564

No.	ประเทศ	GDP (ล้านล้าน USD) ครึ่งแรกปี 2564	ครึ่งแรกปี 2564 เทียบ ครึ่งแรกปี 2563
2	จีน	8.22	+26.0%
3	ญี่ปุ่น	2.51	+2.8%
4	เยอรมนี	2.06	+2.9%
5	อังกฤษ	1.53	+6.5%
6	อินเดีย	1.47	+9.3%
7	ฝรั่งเศส	1.46	+9.6%
8	อิตาลี	1.04	+8.9%
9	แคนาดา	0.94	+5.3%
10	เกาหลีใต้	0.86	+4.0%

ที่มาข้อมูล : <https://cj.sina.com.cn>

จากตารางข้างต้นจะเห็นได้ว่า ปี 2563 จีนเป็นประเทศมหาอำนาจทางเศรษฐกิจเดียวที่มี GDP ขยายตัวจากปี 2562 ร้อยละ 3.1 สะท้อนถึงศักยภาพเศรษฐกิจที่ไม่ถดถอยแม้จะต้องเผชิญกับ COVID-19 ขณะที่ GDP ของประเทศอื่น ๆ ล้วนลดลงทั้งหมด นอกจากนี้ หากดูตัวเลขเศรษฐกิจในช่วงครึ่งแรกของปี 2564 จะพบว่า แต่ละประเทศล้วนมี GDP เพิ่มขึ้นจากช่วงเดียวกันของปี 2563 (ช่วงที่เศรษฐกิจโลกซบเซาอย่างมาก) โดยที่จีนมีอัตราการขยายตัวของ GDP ร้อยละ 26.0 ซึ่งมากที่สุดเมื่อเทียบกับประเทศอื่น ๆ สะท้อนว่าเศรษฐกิจจีนได้กลับเข้าสู่สภาวะปกติแล้ว และกำลังพยายามเร่งพัฒนาให้เศรษฐกิจเติบโตขึ้นไปอีก

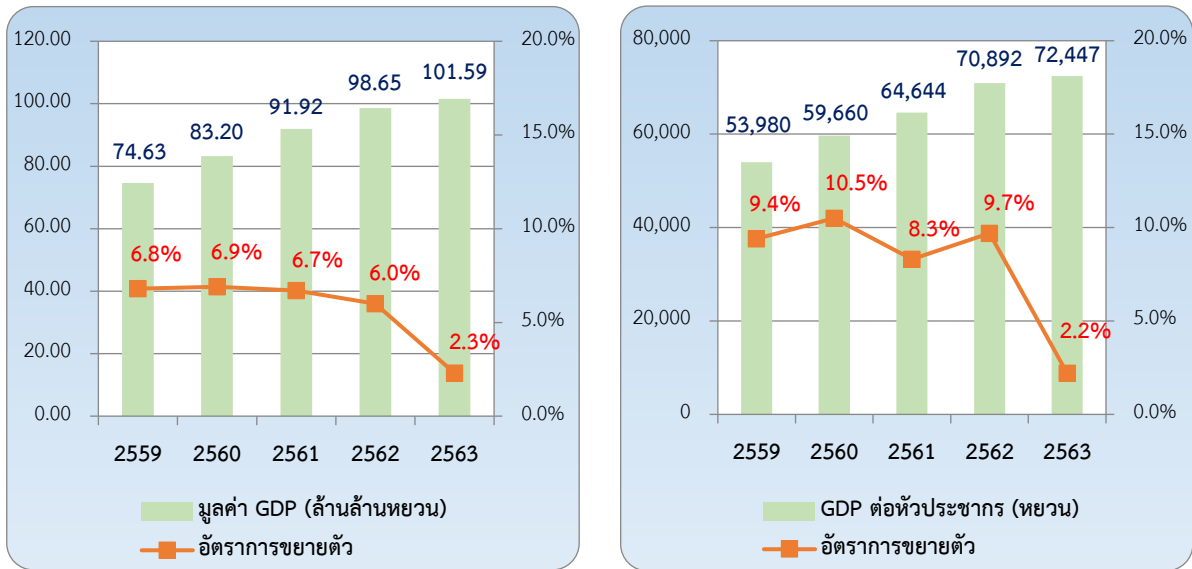

ตารางแสดงพัฒนาการทางเศรษฐกิจของจีน ย้อนหลัง 5 ปี (ปี 2559 - 2563) และครึ่งแรกปี 2564

รายการ	ปี 2559	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2562	ปี 2563	ครึ่งแรก ปี 2564	Growth Rate
GDP รวม (ล้านล้านหยวน)	74.63	83.20	91.92	98.65	101.59	53.22	+12.7%
GDP ต่อหัว (หยวน)	53,980	59,660	64,644	70,892	72,447	37,891	N.A.

ที่มา : กรมสถิติแห่งชาติจีน

แผนภูมิแสดงพัฒนาการทางเศรษฐกิจของจีน ย้อนหลัง 5 ปี (ปี 2559 - 2563)

จากตารางและแผนภูมิข้างต้นจะเห็นได้ว่า ตลอดช่วง 5 ปีที่ผ่านมา GDP ภาพรวมและ GDP ต่อหัวประชากรของจีนมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นมาโดยตลอด ซึ่งในช่วงแรกได้ขยายตัวค่อนข้างมั่นคง ยกเว้นในปี 2563 ที่อัตราการขยายตัวค่อนข้างต่ำเนื่องจากปัญหาการแพร่ระบาด COVID-19 โดย GDP ของจีนปี 2563 ทะลุยอด 100 ล้านเป็นครั้งแรก ขณะที่ GDP ต่อหัวประชากรเท่ากับ 72,447 หยวน หรือเท่ากับ 10,504 ดอลลาร์สหรัฐ (ถือเป็นประเทศรายได้ระดับกลางสูง ซึ่งหาก GDP ต่อหัวประชากรสูงกว่า 12,535 ดอลลาร์สหรัฐขึ้นไปจะถือว่าเป็นประเทศรายได้ระดับสูง) นอกจากนี้ ช่วงครึ่งแรกปี 2564 จีนมี GDP เท่ากับ 53.22 ล้านหยวน (เกินครึ่งหนึ่งของ GDP รวมในปี 2563) ขยายตัวจากช่วงเดียวกันของปี 2563 ร้อยละ 12.7

ทั้งนี้ การที่เศรษฐกิจจีนสามารถขยายตัวขึ้นต่อเนื่องภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาด COVID-19 ถือเป็นตัวชี้วัดได้ว่าจีนยังคงมีศักยภาพในการพัฒนาประเทศ อีกทั้งยังคงสถานะการเป็นตลาดเป้าหมายที่นานาประเทศทั่วโลกยังมีโอกาสที่จะสร้างความร่วมมือทางธุรกิจ

1.2 รายรับ - รายจ่ายของประชาชนจีนที่เพิ่มขึ้นมาโดยตลอด

ตลอดช่วงที่ผ่านมา จีนให้ความสำคัญกับการแก้ปัญหาความยากจนและตั้งเป้าหมายจะกระตุ้นให้รายได้ประชาชนเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ซึ่งจีนก็สามารถบรรลุเป้าหมายได้ในทุกปี โดยในปี 2563 ที่เกิดการแพร่ระบาด COVID-19 จีนก็สามารถกระตุ้นให้รายรับเฉลี่ยต่อหัวของประชาชนเพิ่มขึ้นจากปี 2562 ร้อยละ 2.1

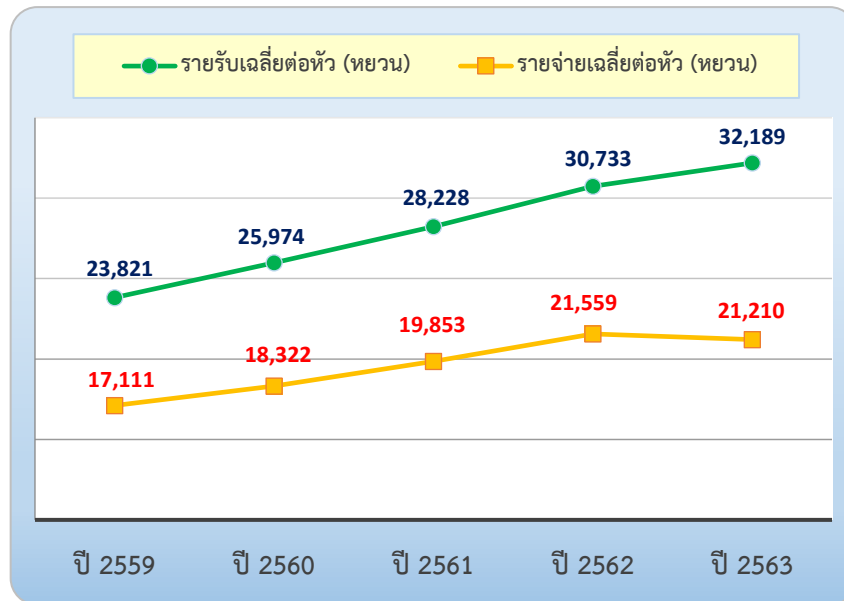
ตารางแสดงรายรับ - รายจ่ายเฉลี่ยต่อหัวต่อปีของประชาชนจีน ย้อนหลัง 5 ปี (ปี 2559 - 2563) และครั้งแรกปี 2564

(หน่วยเงิน : หยวน)

รายการ	ปี 2559	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2562	ปี 2563	ครั้งแรกปี 2564	Growth Rate
รายรับเฉลี่ยต่อหัวต่อปี	23,821	25,974	28,228	30,733	32,189	17,642	+12.0%
รายจ่ายเฉลี่ยต่อหัวต่อปี	17,111	18,322	19,853	21,559	21,210	11,471	+17.4%

ที่มา : กรมสถิติแห่งชาติจีน

แผนภูมิแสดงรายรับ - รายจ่ายเฉลี่ยต่อหัวต่อปีของประชาชนจีน ย้อนหลัง 5 ปี (ปี 2559 - 2563)

จากตารางและแผนภูมิข้างต้นจะเห็นได้ว่า ตลอดช่วง 5 ปีที่ผ่านมา รายรับและรายจ่ายเฉลี่ยต่อหัวของประชาชนจีนมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นมาโดยตลอด มีเพียงเฉพาะปี 2563 เท่านั้น ที่รายจ่ายเฉลี่ยต่อหัวได้ลดลงจากปี 2562 เล็กน้อย ซึ่งมีปัจจัยมาจากการใช้จ่ายที่ลดลงเนื่องจากผลกระทบจากการแพร่ระบาดของ COVID-19 ขณะที่ในช่วงครึ่งแรกปี 2564 รายรับและรายจ่ายเฉลี่ยต่อหัวของประชาชนจีนเพิ่มขึ้นจากช่วงเดียวกันของปี 2563 ร้อยละ 12.0 และร้อยละ 17.4 ตามลำดับ

ทั้งนี้ จากสถิติรายรับและรายจ่ายเฉลี่ยต่อหัวที่เพิ่มสูงขึ้นมาโดยตลอด ได้สะท้อนให้เห็นถึงคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นและกำลังซื้อที่สูงขึ้นของประชาชนจีน อีกทั้งสะท้อนถึงศักยภาพการบริโภคในตลาดจีนด้วย ซึ่งนับเป็นปัจจัยหนึ่งที่สะท้อนโอกาสให้แก่สินค้าต่างประเทศที่ต้องการจะเจาะเข้าสู่ตลาดจีน

1.3 แนวโน้มความต้องการบริโภคสินค้าประมงที่เพิ่มสูงขึ้น

รายงานวิจัยเกี่ยวกับการบริโภคของประเทศจีนในอนาคตของนักวิจัยจาก Beatrice Crona Center, emmy wassénus, max troell และ patrik henriksson ร่วมกับผู้เชี่ยวชาญจากออสเตรเลีย จีน แคนาดา มาเลเซีย และสหรัฐอเมริกา เมื่อเดือน ต.ค. 2563 ระบุว่า **เมื่อถึงปี 2573 จีนจะมีความต้องการสินค้าประมงนำเข้าจากต่างประเทศประมาณ 6 - 18 ล้านตัน** นอกจากนี้ รายงานแนวโน้มการเกษตรของประเทศจีนยังระบุ **เมื่อถึงปี 2569 คนจีนจะมีปริมาณการบริโภคสินค้าประมงเฉลี่ยที่คนละ 23 กิโลกรัม คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 36 ของปริมาณการบริโภคทั้งหมด**

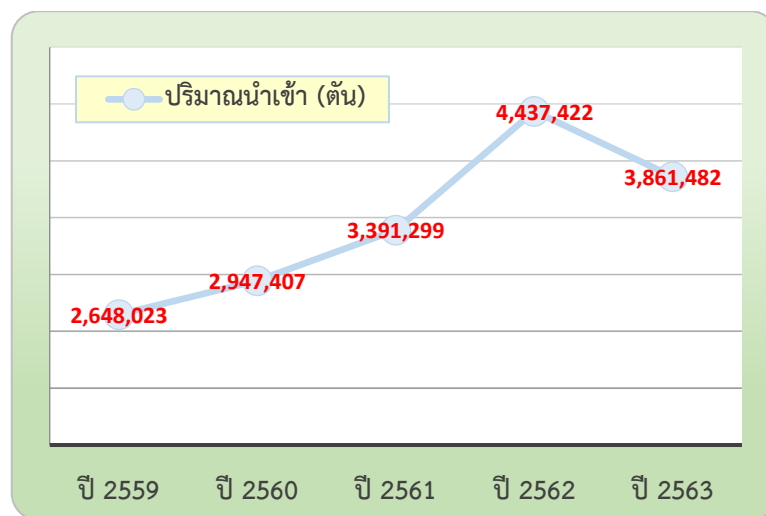
จากข้อมูลข้างต้นสามารถบ่งชี้ได้ว่า ตลาดจีนจะมีความต้องการสินค้าประมงเพิ่มขึ้นในอนาคต ซึ่งแม้ว่าจีนจะเป็นประเทศที่มีผลผลิตสินค้าประมงมากเป็นอันดับหนึ่งของโลกต่อเนื่องถึง 32 ปี (ปัจจุบันจีนมีผลผลิตสินค้าประมงเฉลี่ยสูงกว่า 60 ล้านตันต่อปี) แต่ก็ยังไม่เพียงพอต่อความต้องการภายในประเทศ จึงยังจำเป็นต้องนำเข้าจากต่างประเทศเพิ่มขึ้น ซึ่งถือเป็นโอกาสดีที่ไทยจะเร่งส่งเสริมการส่งออกสินค้าประมงสู่ตลาดจีนให้มากขึ้น

ตารางแสดงปริมาณการนำเข้าสินค้าประมง (พิกัดศุลกากร 03/1604/1605) จากต่างประเทศของจีน
ย้อนหลัง 5 ปี (ปี 2559 – 2563)

พิกัดศุลกากร	ชื่อชนิด	ปริมาณนำเข้า (ตัน)				
		ปี 2559	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2562	ปี 2563
03 1604 1605	สินค้าประมงมีชีวิต/ สด-แช่เย็น/แช่แข็ง/แปรรูป	2,648,023	2,947,407	3,391,299	4,437,422	3,861,482

ที่มาข้อมูล : IHS Markit / Global Trade Atlas (China Customs)

แผนภูมิแสดงปริมาณการนำเข้าสินค้าประมง (พิกัดศุลกากร 03/1604/1605) จากต่างประเทศของจีน
ย้อนหลัง 5 ปี (ปี 2559 – 2563)

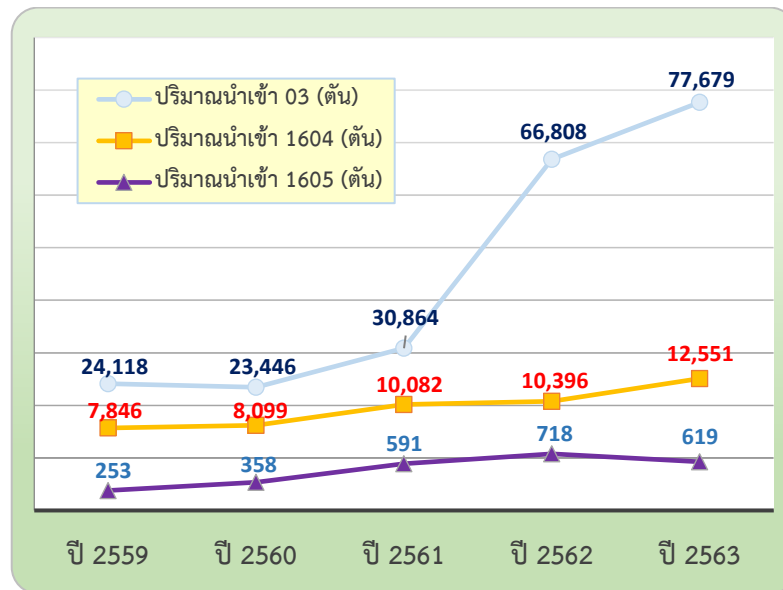
จากตารางและแผนภูมิข้างต้นจะเห็นได้ว่า ในช่วง 5 ปีที่ผ่านมาจีน มีแนวโน้มนำเข้าสินค้าประมงจากต่างประเทศเพิ่มขึ้นมาโดยตลอด แต่ปี 2563 มีปริมาณนำเข้าลดลงจากปี 2562 (แต่ปริมาณก็ยังมากกว่าปี 2561) อาจมีปัจจัยส่วนหนึ่งมาจากความไม่พร้อมทั้งในด้านการนำเข้าของจีนและการส่งออกของประเทศผู้ผลิตในช่วงที่กำลังรับมือกับการป้องกันการแพร่ระบาดของ COVID-19 เนื่องจากธุรกิจหลายส่วนที่เกี่ยวข้องหยุดชะงักไปชั่วคราว นอกจากนี้ อาจมีส่วนหนึ่งมีจากกระแสความหวั่นเกรงเชื้อ COVID-19 ที่แผ่ไปกับสินค้าประมงนำเข้า กอปรกับระเบียบที่เข้มงวดเกี่ยวกับการนำเข้าและจัดจำหน่ายสินค้าประมงในตลาดจีน

ตารางแสดงปริมาณการนำเข้าสินค้าประมง (พิกัดศุลกากร 03/1604/1605) จากไทยของจีน
ย้อนหลัง 5 ปี (ปี 2559 – 2563)

พิกัดศุลกากร	ชื่อชนิด	ปริมาณนำเข้า (ตัน)				
		ปี 2559	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2562	ปี 2563
03	สินค้าประมงมีชีวิต/สด-แช่เย็น/แช่แข็ง	24,118	23,446	30,864	66,808	77,679
1604	ปลาแปรรูป	7,846	8,099	10,082	10,396	12,551
1605	กุ้ง/ปู/หอย/หมึกแปรรูป	253	358	591	718	619

ที่มาข้อมูล : IHS Markit / Global Trade Atlas (China Customs)

แผนภูมิแสดงปริมาณการนำเข้าสินค้าประมง (พิกัดศุลกากร 03/1604/1605) จากไทยของจีน
ย้อนหลัง 5 ปี (ปี 2559 – 2563)

ถึงแม้ในปี 2563 ภาพรวมการนำเข้าสินค้าประมงจากต่างประเทศของจีนจะลดลง แต่จีนนำเข้าสินค้าประมงจากไทยเพิ่มขึ้น จากตารางและแผนภูมิข้างต้นจะเห็นได้ว่า ในช่วง 5 ปีที่ผ่านมาจีนนำเข้าสินค้าประมงจากไทยเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง นับเป็นสัญญาณที่ดีที่บ่งชี้ว่าสินค้าประมงไทยยังเป็นที่ต้องการในตลาดจีน โดยมีสินค้าประมงมีชีวิต/สด-แช่เย็น/แช่แข็งเป็นสินค้าหลัก ซึ่งจีนเริ่มนำเข้าจากไทยค่อนข้างมากตั้งแต่ปี 2562

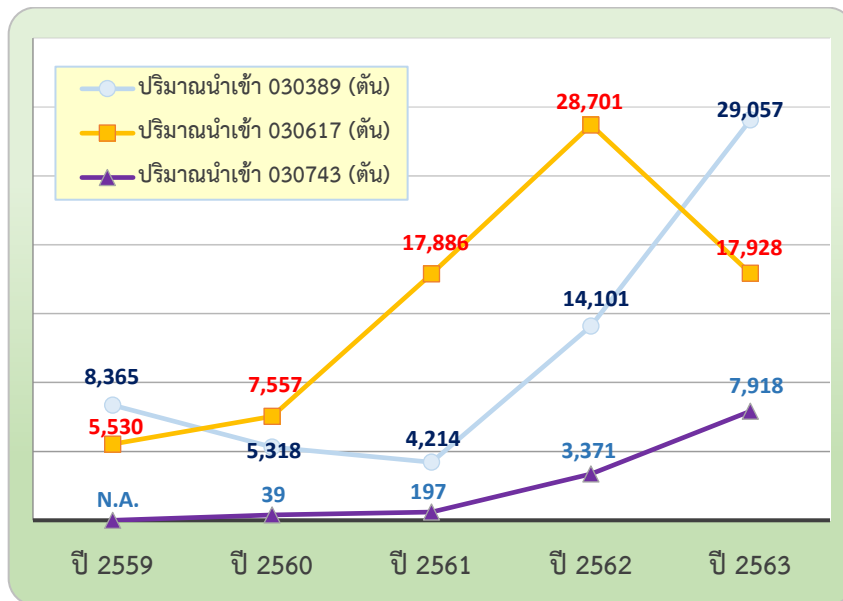
ทั้งนี้ ปริมาณนำเข้าสินค้าประมงมีชีวิต/สด-แช่เย็น/แช่แข็งในปี 2563 สูงถึง 77,679 ตัน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 85.50 ของปริมาณสินค้าประมงทั้งหมดที่จีนนำเข้าจากไทย โดยหากวิเคราะห์จากชนิดสินค้าแล้วจะพบว่า สินค้า 3 ชนิดแรกในหมวดสินค้าประมงมีชีวิต/สด-แช่เย็น/แช่แข็งที่จีนนำเข้าจากไทยมากที่สุดในปี 2563 ได้แก่ (1) ปลาแช่แข็งไม่ระบุชนิด (2) กุ้งและเนื้อกุ้งแช่แข็ง และ (3) หมึกแช่แข็ง

ตารางแสดงปริมาณนำเข้าสินค้าประมงมีชีวิต/สด - แช่เย็น/แช่แข็ง (พิกัดศุลกากร 03) จากไทยของจีน
แยกตามชนิดสินค้า ย้อนหลัง 5 ปี (ปี 2559 – 2563)

No.	พิกัดศุลกากร	ชื่อชนิด	ปริมาณนำเข้า (ตัน)					%Share ปี 2563
			ปี 2559	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2562	ปี 2563	
1	030389	ปลาแช่แข็งไม่ระบุชนิด	8,365	5,318	4,214	14,101	29,057	37.4%
2	030617	กุ้งและเนื้อกุ้งแช่แข็ง	5,530	7,557	17,886	28,701	17,928	23.1%
3	030743	หมึกแช่แข็ง	N.A.	39	197	3,371	7,918	10.2%
4	--	อื่น ๆ (นอกเหนือจากรายการข้างต้น)	10,223	10,532	8,567	20,635	22,776	29.3%
ยอดรวม (พิกัดศุลกากร 03)			24,118	23,446	30,864	66,808	77,679	100.0%

ที่มาข้อมูล : IHS Markit / Global Trade Atlas (China Customs)

แผนภูมิแสดงปริมาณการนำเข้าสินค้าประมง 3 ชนิดแรกจากไทยของจีน
ย้อนหลัง 5 ปี (ปี 2559 – 2563)

จากตารางและแผนภูมิข้างต้นจะเห็นได้ว่า ในภาพรวมแล้วจีนมีแนวโน้มการนำเข้าปลาแซ่แข็งไม่ระบุชนิด กุ้งและเนื้อกุ้งแซ่แข็ง หมึกแซ่แข็งจากไทยในช่วง 5 ปีที่ผ่านมาเพิ่มขึ้น มีเพียงแค่ปี 2563 เท่านั้นที่จีนนำเข้ากุ้งและเนื้อกุ้งแซ่แข็งลดลง ซึ่งอาจมีผลกระทบมาจากข่าวที่ศุลกากรจีนตรวจพบเชื้อ COVID-19 จากการนำเข้ากุ้งของเอกวาดอร์หลายล็อตอย่างต่อเนื่อง ซึ่งทำให้ผู้บริโภคนจีนเกิดความกังวลต่อความปลอดภัยและลดความต้องการ กุ้งที่นำเข้าจากต่างประเทศ

ทั้งนี้ กุ้งซึ่งเป็นสินค้าเป้าหมายที่ไทยมุ่งเน้นส่งออกเป็นสำคัญได้รับผลกระทบจาก COVID-19 อย่างมาก ซึ่งไม่ใช่เฉพาะไทยเท่านั้นที่จีนนำเข้ากุ้งน้อยลง แต่จีนนำเข้ากุ้งจากทุกประเทศทั่วโลกลดลงด้วยเช่นกัน อย่างไรก็ตามหากดูจากแนวโน้มในช่วง 2 - 3 ปีที่ผ่านมาจะเห็นได้ว่า ปลาแซ่แข็งเป็นสินค้าประมงของไทยยังน่าจะมีโอกาสเจาะเข้าสู่ตลาดจีนได้อย่างต่อเนื่อง

นอกจากนี้ สินค้าประมงประเภทอาหารแล้ว ปลาสวยงาม (พิกัดศุลกากร 030111) จากไทยยังเป็นอีกหนึ่งสินค้าที่ได้รับความนิยมในตลาดจีน โดยส่วนใหญ่จะเป็นประเภทปลากัดและปลาหางนกยูง เป็นต้น

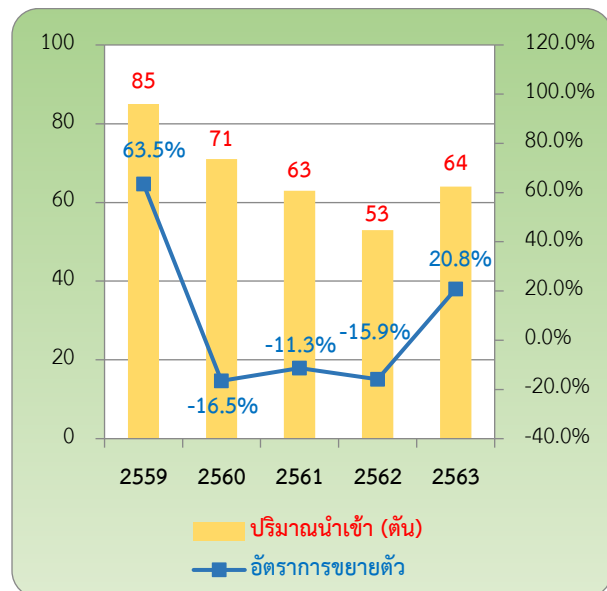
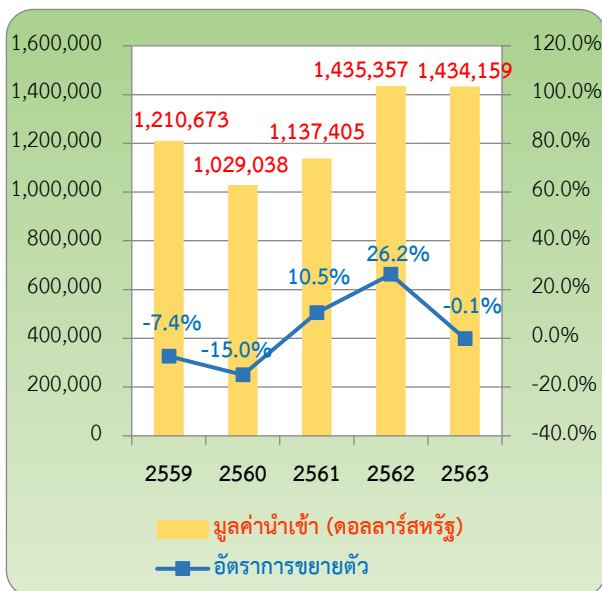

ตารางแสดงสถิติการนำเข้าปลาสวยงาม (พิกัดศุลกากร 030111) จากไทยของจีน
ย้อนหลัง 5 ปี (ปี 2559 – 2563)

No.	พิกัดศุลกากร	รายละเอียด	ปี 2559	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2562	ปี 2563
ปลาสวยงาม	030111	มูลค่านำเข้า (USD)	1,210,673	1,029,038	1,137,405	1,435,357	1,434,159
		ปริมาณนำเข้า (ตัน)	85	71	63	53	64

ที่มาข้อมูล : IHS Markit / Global Trade Atlas (China Customs)

แผนภูมิแสดงสถิติการนำเข้าปลาสวยงาม (พิกัดศุลกากร 030111) จากไทยของจีน
ย้อนหลัง 5 ปี (ปี 2559 – 2563)

ที่มาข้อมูล : IHS Markit / Global Trade Atlas (China Customs)

จากตารางและแผนภูมิข้างต้นจะเห็นได้ว่า ถึงแม้ปริมาณนำเข้าปลาสวยงามจากไทยของจีนจะมีแนวโน้มลดลง แต่มูลค่านำเข้ากลับมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ทั้งนี้ หากเปรียบเทียบมูลค่าและปริมาณนำเข้าในช่วงปี 2562 และปี 2563 จะเห็นได้ว่า ถึงแม้มูลค่าของทั้ง 2 ปีจะใกล้เคียงกันมาก แต่ปริมาณนำเข้ามีความแตกต่างกันค่อนข้างมาก กล่าวคือ ปริมาณนำเข้าของปี 2563 สูงกว่าปี 2562 ถึงร้อยละ 20.8 แต่มีมูลค่านำเข้าแทบจะไม่แตกต่างกัน สะท้อนให้เห็นว่า ในช่วงการแพร่ระบาด COVID-19 ซึ่งสภาพเศรษฐกิจไม่สู้ดีนักเป็นผลให้ราคาปลาสวยงามของไทยนั้นตกต่ำลงกว่าปกติ

ทั้งนี้ มีความเป็นไปได้ว่าปริมาณนำเข้าที่เพิ่มขึ้นอาจเป็นเพราะช่วงการแพร่ระบาดฯ คนจีนมีกิจกรรมในบ้านเป็นส่วนใหญ่ โดยการเลี้ยงปลาสวยงามถือเป็นงานอดิเรกเพื่อการผ่อนคลายอย่างหนึ่ง ซึ่งมีความเสี่ยงต่อการติดเชื้อ COVID-19 ค่อนข้างต่ำ ไม่เหมือนดังเช่นกลุ่มผลิตภัณฑ์อาหารแช่แข็งที่นำเข้าจากต่างประเทศ

2. ความท้าทายของสินค้าประมงไทยในตลาดจีน

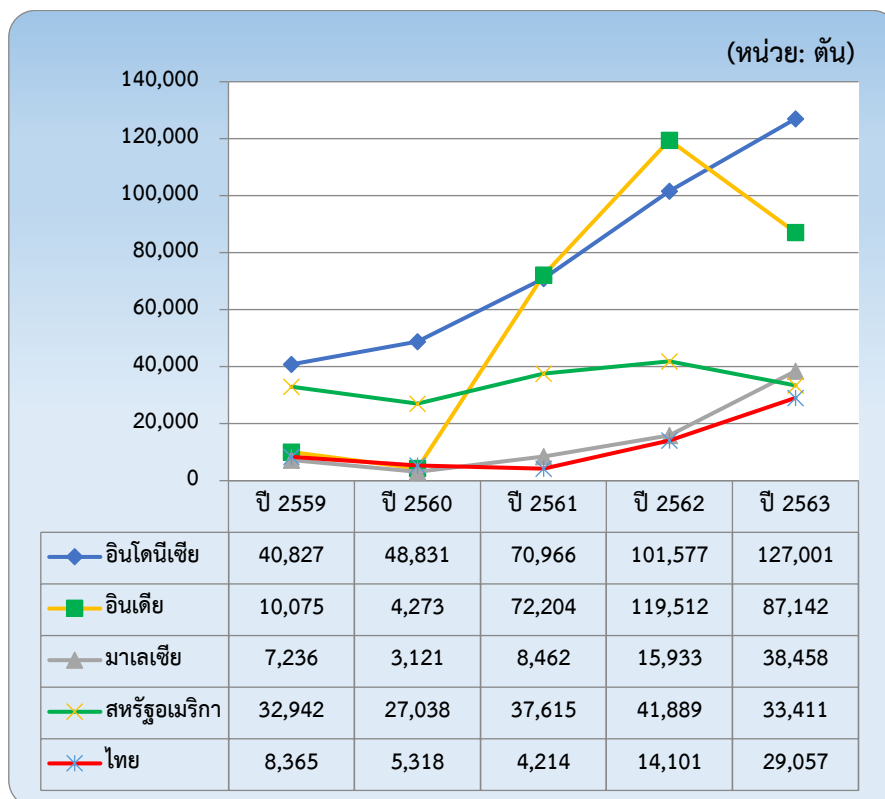
ช่วงหลายปีที่ผ่านมา จีนนำเข้าสินค้าประมงจากไทยเพิ่มขึ้นต่อเนื่อง รวมถึงจีนมีการขยายตัวทางเศรษฐกิจเพิ่มขึ้นมาตลอด นอกจากนี้ ยังมีบทวิจัยประเมินว่าจีนยังคงมีความต้องการสินค้าประมงจากต่างประเทศเพิ่มขึ้น ซึ่งล้วนเป็นโอกาสให้แก่การส่งออกสินค้าประมงไทยสู่ตลาดจีน อย่างไรก็ตาม ปัจจุบันยังคงมีความท้าทายสำหรับผู้ประกอบการไทยที่ต้องการส่งออกสินค้าประมงเข้าสู่จีน ได้แก่

- (1) การแข่งขันกับผู้ส่งออกจากประเทศอื่น ๆ
- (2) มาตรการการนำเข้าของจีนที่เข้มงวดกว่าในอดีต
- (3) ความหวงเกรงของผู้บริโภคจีนที่มีต่อสินค้าประมงนำเข้าจากต่างประเทศ

2.1 การแข่งขันกับผู้ส่งออกจากประเทศอื่น ๆ

สินค้าประมง 2 ชนิดหลักที่จีนนำเข้าจากไทยมากที่สุด คือ ปลาแซ่แข็ง (พิกัดศุลกากร 030389) กับกุ้งและเนื้อกุ้งแซ่แข็ง (พิกัดศุลกากร 030617) ซึ่งแม้ว่าที่ผ่านมาจีนจะมีแนวโน้มนำเข้าจากไทยมากขึ้นมาโดยตลอด แต่หากเปรียบเทียบปริมาณนำเข้าจากไทยกับประเทศอื่น ๆ ทั่วโลกจะพบว่า ไทยมีส่วนแบ่งในตลาดน้อยมาก ยังคงต้องเผชิญความท้าทายในการแข่งขันที่สูงมากกับประเทศอื่น ๆ

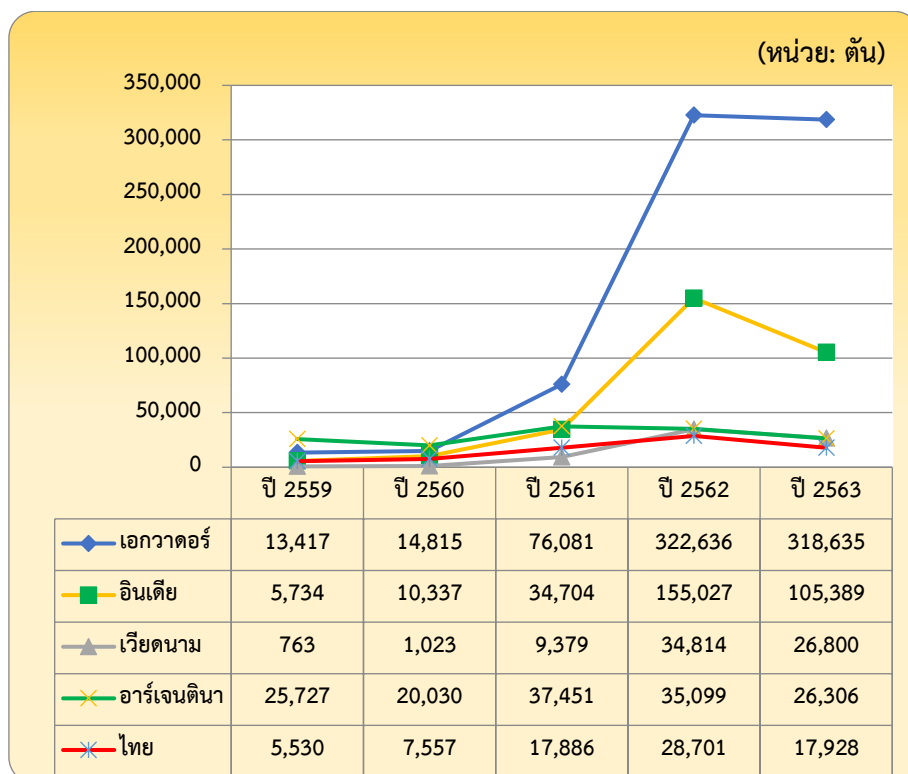
ตารางแสดงปริมาณนำเข้าปลาแซ่แข็งไม่ระบุชนิด (พิกัดศุลกากร 030389) จากต่างประเทศของจีน 5 อันดับแรก ย้อนหลัง 5 ปี (ปี 2559 – 2563)

ที่มาข้อมูล : IHS Markit / Global Trade Atlas (China Customs)

จากแผนภูมิข้างต้นจะเห็นได้ว่า จีนนำเข้าปลาแซ่แข็ง (พิกัดศุลกากร 030389) จากไทยเพิ่มขึ้นจาก 8,365 ตันในปี 2559 เป็น 29,057 ตันในปี 2563 ซึ่งเพิ่มขึ้นประมาณ 3.5 เท่าภายในช่วงเวลาเพียง 4 ปี ทั้งนี้ แม้ว่าปริมาณนำเข้าจากไทยในปี 2563 จะเพิ่มขึ้นจากปี 2562 เกือบ 1 เท่า แต่หากเปรียบเทียบกับประเทศอื่น ๆ แล้วจะเห็นได้ว่า ไทยมีส่วนแบ่งตลาดของปลาแซ่แข็งในจีนปี 2563 เพียงร้อยละ 2.93 เท่านั้น จัดเป็นคู่ค้าอันดับที่ 5 ของจีน รองจากอินโดนีเซีย อินเดีย มาเลเซีย และสหรัฐอเมริกา ซึ่งคิดเป็นเพียงประมาณ 1 ใน 4 ของอินโดนีเซียเท่านั้น

แผนภูมิแสดงปริมาณนำเข้ากุ้งและเนื้อกุ้งแซ่แข็ง (พิกัดศุลกากร 030617) จากต่างประเทศของจีน 5 อันดับแรก ย้อนหลัง 5 ปี (ปี 2559 – 2563)

ที่มาข้อมูล : IHS Markit / Global Trade Atlas (China Customs)

จากแผนภูมิข้างต้นจะเห็นได้ว่า หลายปีที่ผ่านมาจีนมีแนวโน้มนำเข้ากุ้งและเนื้อกุ้งแซ่แข็ง (พิกัดศุลกากร 030617) จากแต่ละประเทศเพิ่มขึ้น แต่เมื่อถึงปี 2563 กลับมีปริมาณนำเข้าลดลงทั้งหมด โดยปี 2563 เอกวาดอร์มีส่วนแบ่งตลาดในจีนร้อยละ 58.59 ขณะที่ไทยมีส่วนแบ่งตลาดเพียงร้อยละ 3.30 เท่านั้น ซึ่งแม้ว่าไทยจะมีจุดเด่นเรื่องเส้นทางโลจิสติกส์ที่ใกล้กับจีน แต่เอกวาดอร์มีต้นทุนการผลิตที่ต่ำกว่าเมื่อเทียบกับประเทศอื่น ๆ จึงเป็นผลให้สามารถเป็นประเทศผู้ครองตลาดกุ้งและเนื้อกุ้งแซ่แข็งนำเข้าจากต่างประเทศในจีน

2.2 มาตรการการนำเข้าของจีนที่เข้มงวดกว่าในอดีต

ตามที่ได้กล่าวไว้แล้วในเนื้อหาของบทที่ 3 ภายหลังจากที่ศุลกากรจีนได้ตรวจพบเชื้อ COVID-19 ที่ปนเปื้อนมากับสินค้าอาหารที่นำเข้าจากต่างประเทศอย่างต่อเนื่อง จึงทำให้จีนมีความเข้มงวดกับการนำเข้าสินค้า

เหล่านี้จากต่างประเทศมากขึ้น ซึ่งนับเป็นความท้าทายที่ผู้ส่งออกสินค้าประมงของไทยจะต้องเตรียมความพร้อมในทุกขั้นตอนตั้งแต่เริ่มการผลิตจนถึงกระบวนการขนส่งเข้าสู่ตลาดจีน

ทั้งนี้ มาตรการของจีนที่เกี่ยวข้องกับการนำเข้าสินค้าประมงจากต่างประเทศในยุค COVID-19 อาทิ

- มาตรการป้องกันฉุกเฉินกับผู้ผลิตอาหารแช่เย็น/แช่แข็งต่างประเทศที่ส่งสินค้าเข้าสู่จีนและตรวจพบเชื้อ COVID-19 (มาตรการสั่งเบรก) ของศุลกากรจีน
- แผนการทำงานฆ่าเชื้อสำหรับสินค้าอาหารแช่เย็น/แช่แข็งที่นำเข้าจากต่างประเทศ
- มาตรการบริหารจัดการความปลอดภัยสำหรับสินค้าอาหารนำเข้า - ส่งออก” ฉบับปรับปรุงใหม่
- มาตรการกำหนดให้อาหารแช่เย็น/แช่แข็งนำเข้าจากต่างประเทศที่จะวางจำหน่ายในตลาดจีนจำเป็นต้องมีใบรับรองตรวจสอบและกักกันโรค ใบรายงานผลการตรวจเชื้อ COVID-19 ใบรับรองการฆ่าเชื้อ และมีข้อมูลที่สามารถติดตามย้อนหลังจนถึงแหล่งผลิตได้

นอกจากนี้ จีนยังมีความเข้มงวดเรื่องการสุ่มตรวจเชื้อ COVID-19 ทั้งในสถานที่กักเก็บ พาหนะขนส่ง จนกระทั่งสถานที่วางจำหน่าย ทั้งนี้ การตรวจเชื้อ COVID-19 ตลอดเส้นทางนั้นมีค่าใช้จ่ายที่เพิ่มเติมจากปกติ โดยผู้ประกอบการจะต้องแบกรับต้นทุนดังกล่าวเพิ่มขึ้นด้วย

2.3 ความหวั่นเกรงของผู้บริโภคจีนที่มีต่อสินค้าประมงนำเข้าจากต่างประเทศ

ตั้งแต่ช่วงกลางปี 2563 ที่จีนได้พบเชื้อ COVID-19 บนเตียงหั่นเนื้อปลาแชลมอนที่นำเข้าจากต่างประเทศ ในตลาดค้าส่งชินฟาตี่ของกรุงปักกิ่ง ซึ่งเป็นเหตุให้จีนเกิดคลัสเตอร์ผู้ติดเชื้อฯ ในประเทศขึ้นอีกครั้งหลังจากที่เว้นระยะห่างมานานพอสมควร ผู้บริโภคในจีนจึงเริ่มเกิดความหวั่นเกรงถึงความปลอดภัยของสินค้าประมงที่นำเข้าจากต่างประเทศ

ภายหลังจากเหตุการณ์ดังกล่าว ศุลกากรจีนจึงเพิ่มความเข้มงวดในการสุ่มตรวจเชื้อ COVID-19 ในสินค้าอาหารที่นำเข้าจากต่างประเทศมากขึ้น และได้ตรวจพบเชื้อ COVID-19 บนเป็อนในสินค้าประมงที่นำเข้าจากต่างประเทศอย่างต่อเนื่อง จึงเป็นสาเหตุให้ผู้บริโภคจีนในวงกว้างเริ่มเกิดกระแสว่าไม่ควรจะรับประทานสินค้าประมงที่นำเข้าจากต่างประเทศ และส่งผลให้ปริมาณนำเข้าลดลงตามที่ได้กล่าวไว้แล้วในเนื้อหาบทที่ 3

ทั้งนี้ การที่ผู้บริโภคจีนสูญเสียความมั่นใจเรื่องความปลอดภัยของสินค้าประมงนำเข้าจากต่างประเทศ นับเป็นความท้าทายหนึ่งที่ผู้ส่งออกสินค้าประมงจากไทยและประเทศอื่น ๆ จะต้องเผชิญอยู่ในปัจจุบันนี้

3. ข้อเสนอแนะการเตรียมความพร้อมของสินค้าประมงไทยในยุค COVID-19

ปัจจุบัน ถึงแม้ว่าหลายประเทศทั่วโลกจะได้ฉีดวัคซีนป้องกัน COVID-19 ให้แก่ประชาชนแล้วก็ตาม แต่สถานการณ์การแพร่ระบาดฯ ยังคงเป็นไปอย่างต่อเนื่อง ซึ่งจีนเป็นประเทศหนึ่งที่มีเน้นการป้องกันการแพร่ระบาดฯ จากต่างประเทศเข้าสู่จีน ทั้งในแง่การแพร่ระบาดฯ จากบุคคลหรือสินค้าที่เข้าสู่ประเทศจีน ด้วยเหตุนี้ การส่งออกสินค้าประมงไทยสู่ตลาดจีนจึงยังมีประเด็นที่ควรต้องใส่ใจและเตรียมความพร้อม ดังนี้

3.1 การให้ความสำคัญเรื่องความปลอดภัยจากเชื้อ COVID-19

จีนจะยังคงความเข้มงวดเรื่องการนำเข้าสินค้าทุกชนิดจากต่างประเทศ (รวมทั้งสินค้าประมง) อย่างต่อเนื่อง ซึ่งนับเป็นแรงกดดันอย่างหนึ่งสำหรับประเทศผู้ส่งออกสินค้าเข้าสู่จีน โดยในส่วนของ **ผู้ผลิตและผู้ส่งออกสินค้าประมงของไทยนั้น** ยังจะเป็นต้องมีมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดฯ **ที่มีมาตรฐานตั้งแต่กระบวนการผลิตจนกระทั่งส่งเข้าสู่ตลาดจีน ต้องป้องกันมิให้มีเชื้อ COVID-19 ปนเปื้อนมากับสินค้าประมงที่ส่งเข้าสู่ตลาดจีน (รวมถึงบรรจุภัณฑ์และตู้คอนเทนเนอร์ที่ใช้ขนส่งสินค้า)** เพราะหากศุลกากรจีนตรวจพบว่าสินค้าล็อตใดก็ตามที่มีเชื้อ COVID-19 เพียงแค่ชิ้นเดียว ก็จะสั่งระงับสินค้านั้นทั้งล็อต หากผู้ส่งออกในประเทศต้นทางไม่ดำเนินการขนส่งสินค้ากลับไป ศุลกากรจีนจะทำลายสินค้าล็อตนั้นทิ้งทั้งหมด ถือเป็นความสูญเสียทั้งในเชิงมูลค่าและความน่าเชื่อถือที่จีนมีต่อผู้ผลิตรายนั้น ๆ ทั้งนี้ แม้ว่าปัจจุบันจีนจะดำเนินการมาตรการสั่งระงับการนำเข้าสินค้าชั่วคราวจากผู้ผลิตที่ส่งออกสินค้าสู่จีนแล้วตรวจพบเชื้อ COVID-19 ปนเปื้อน แต่ในอนาคตก็มีความเป็นไปได้ว่า หากสินค้าของผู้ผลิตดังกล่าวมีเชื้อ COVID-19 ปนเปื้อนหลายครั้ง ก็อาจจะสั่งระงับการนำเข้าสินค้าจากผู้ผลิตดังกล่าวเป็นการถาวร

นอกจากนี้ ภายหลังจากที่ผู้ประกอบการสินค้าประมงไทยให้ความสำคัญกับการควบคุมมิให้เชื้อ COVID-19 ปนเปื้อนในสินค้าแล้ว ภาครัฐจะต้องประชาสัมพันธ์ถึงการดำเนินงานดังกล่าวอย่างต่อเนื่อง เพื่อสร้างความมั่นใจให้แก่ผู้นำเข้าและศุลกากรจีน

3.2 การสร้างกลยุทธ์เพื่อช่วงชิงส่วนแบ่งตลาด

ที่ผ่านมา กุ้งซึ่งเป็นสินค้าประมงส่งออกที่สำคัญของไทยยังมีส่วนแบ่งในตลาดจีนค่อนข้างน้อยเมื่อเทียบกับประเทศอื่น ๆ อาทิ เอกวาดอร์ อินเดีย และเวียดนาม ด้วยเหตุนี้ ไทยจึงจำเป็นต้องคิดหากลยุทธ์เพื่อชิงส่วนแบ่งตลาดเพิ่มเติม ทั้งในแง่ของราคาจำหน่าย คุณภาพและมาตรฐานสินค้า รวมถึงการสร้างเชื่อมั่นในเรื่องความปลอดภัยของสินค้า เป็นต้น

แหล่งข้อมูลอ้างอิง

Reference Documentation

ข้อมูลจากรายงาน :

1. วิธีการฆ่าเชื้อในขั้นตอนการขนถ่ายสินค้าและขนส่งสินค้านำเข้าของจีน
จัดทำโดยฝ่ายเกษตร ประจำสถานกงสุลใหญ่ ณ นครกว่างโจว
2. รายงานผลการดำเนินงานของรัฐบาลจีนประจำปี 2563 ในที่ประชุมสภาผู้แทนประชาชนจีน ชุดที่ 13 ครั้งที่ 4

ข้อมูลจากเว็บไซต์ :

1. เว็บไซต์รัฐบาลจีน (www.gov.cn)
 2. เว็บไซต์กรมสถิติแห่งชาติจีน (www.stats.gov.cn)
 3. เว็บไซต์กรมศุลกากรแห่งชาติจีน (www.customs.gov.cn)
 4. IHS Markit / Global Trade Atlas (connect.ihsmarket.com)
 5. เว็บไซต์ข่าวสาร Sohu (www.sohu.com) เว็บไซต์ข่าวสาร Baidu (baijiahao.baidu.com)
และเว็บไซต์ข่าวสาร QQ (new.qq.com)
-